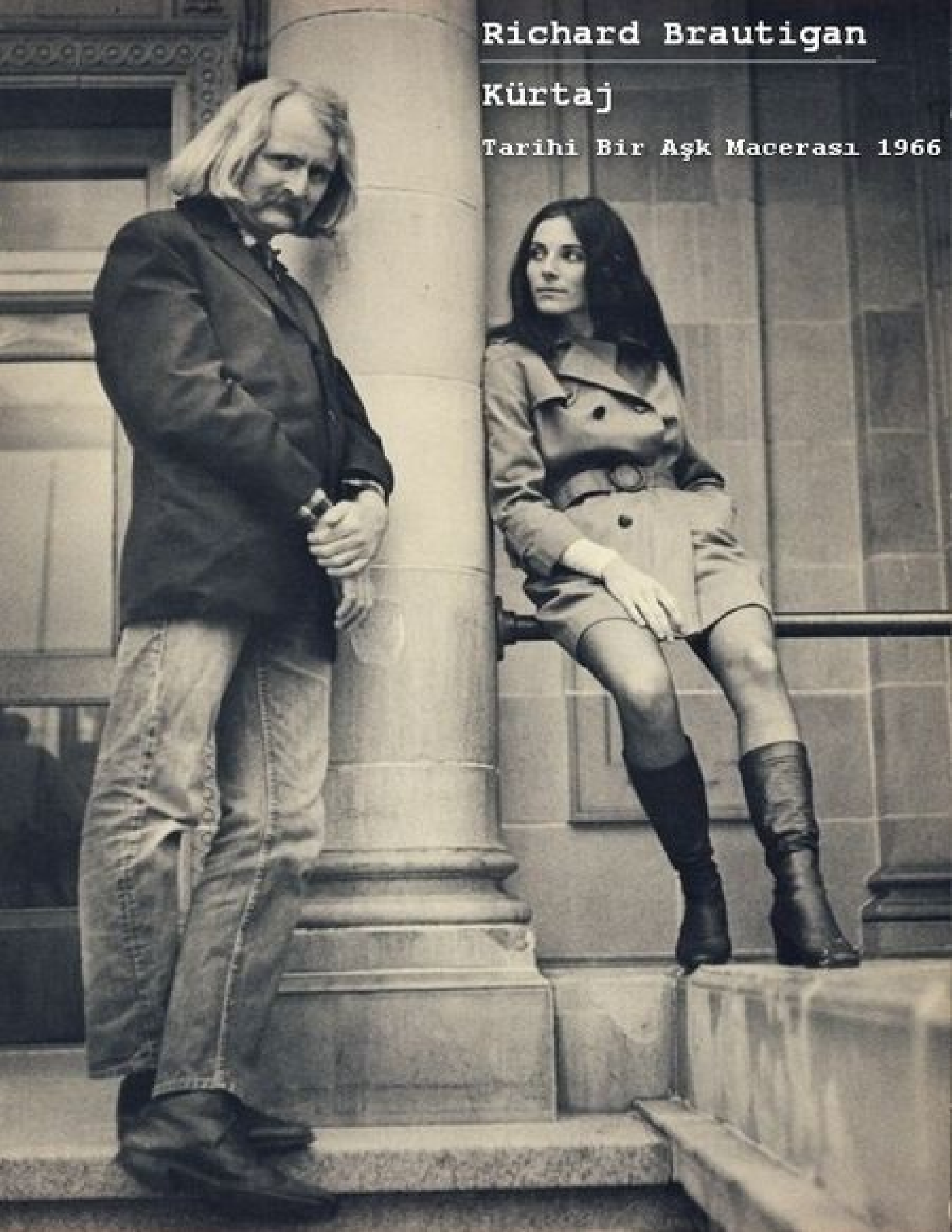

Richard Brautigan

Kürtaaj

Tarihi Bir Aşk Macerası 1966

Richard Brautigan

KÜRTAJ

Tarihi Bir Aşk Macerası, 1966

Türkçesi: Belma Baş

Richard Brautigan

(1935, Washington, Takoma - 1984, Bolinas, Marin County)

Beat kuşacı ile 60'lann karşı-kültürü arasında köprü kuran yazarlardan biri olan Brautigan, 19 yaşında Frisco'ya yerleşmiş ve Beat ekibinin şiir toplantılarına takılmaya başlamıştı. Beat olayının belli başlı adamlarıyla tanıştığı bu dönemde sadece şiir yazıyordu. Kendi parasıyla yayınlattığı kitaplarını sokaklarda satıyor, bazen de güzel kızlara armağan ediyordu.

1961 yılında karısı ve çocuğuyla birlikte ikinci elden satın aldığı bir Plymouth'ın arkasına taktığı karavanla, Idaho nehirlerinin kıyılarında kurduğu kamplarda yazmaya başladı. Doğaya duyduğu derin saygı ve doğanın bağrında münzevi hayatı seçişi, onu Amerikan pastoral geleneğine bağlayacaktı.

60'larda yazdığı ve dönemin ruh halini yansıtan romanlarıyla karşı-kültürün en popüler yazarlarından biri oldu. Beatlerin Kuzeybatılılar diye adlandırılan kolu içerisinde değerlendirilen Brautigan'ın romanla-diğerlerinden ayrımlı kılan, çok duyarlı ve kolay kırılan kahramanlarının dünyaya hükmeden kaos karşısında yalnızlığa çekilmeleridir. 70'lerin sonlarında büyük ölçüde okur kaybına uğramış ve ruhsal bir bunalımla birlikte alkol dozunu artırmaya başladı. O dönemde sadece Japonya'da popülerliğini koruyordu ve sözü geçen yılların büyük bölümünü Tokyo'da ve Montana'daki çiftliğinde geçirecekti.

1984 yılında küçük bir balıkçı köyü olan Bolinas'a yerleşti. Evine kapandı, uyuyamıyor ve sınırsızca içiyordu. Duyarlılığı bu hayatı kaldıramayacak kadar keskinleşmişti. .

Dostlarıyla "ava çıkıyorum" diye vedalaştıktan 3 hafta sonra cesedi bir özel dedektif tarafından Bolinas'taki evinde bulundu. Başına kurşun sıkarak intihar etmişti.

Bu yazı parçası Halil Turhanlı'nın Brautigan üzerine yazdığı bir metinden ağır tahrifata uğratılarak üretilmiştir.

Frank:

**çeri gir -
romanı oku-
ön odada
masanın üstünde.**

**2 saate kadar
dönerim.**

Richard

birinci kitap

bizon kızlar, bu gece dışarı çıkıyor musunuz?

kütüphane

Bu güzel bir kütüphane; mükemmel zamanlanmış, konforlu ve Amerikan. Zaman gece yansı, kütüphane kuytu ve düş gören bir çocuk gibi bu sayfaların karanlığına taşınmakta. Kütüphane "kapalı" olmasına rağmen eve gitmem gerekmiyor çünkü benim evim burası, yıllardan beri böyle ve üstelik her zaman burada olmam gerekiyor. Bu işimin bir parçası. Önemsiz bir görevliymişim izlenimi vermek istemem ama biri gelip beni burada bulamayı ne olurdu diye düşünmek bile beni korkutuyor.

Karanlığa gömülen kitap raflarını seyrederek saatlerce oturakalmışım bu masada. Kitapların varlığını, üzerinde durduran ahşabı onurlandırış biçimlerini seviyorum.

Biliyorum, yağmur yağacak.

Siyah, ağır kostümlerini kuşanmış bulutlar, gün boyu göğün mavi üslubuyla oynadılar ama şimdiye dek yağmur falan yağmadı.

Kütüphaneyi dokuzda "kapattım" ama kitap bırakmak isteyen biri olursa kapıdaki zili çalabilir, bu zil burada ne yapıyor olursam olayım bana ulaşır; uyurken, yemek yaparken, yemek yerken ya da birazdan buraya damlayacak olan Vida'yla sevişirken.

İşten 11:30'da çıkıyor.

Zil, Texas, Forth Worth'dan geldi. Bize zili getiren adam artık yaşamıyor, kimse de adını bilmiyor. Bir zili getirip masanın üzerine bıraktı. Sıkılgan, terk edilmiş bir yabancı gibi görünüyordu ve bu yıllar önceydi. Büyük bir zil değil ama sesi kulaklarımıza nasıl ulaşacağını bilen küçük, gümüş bir patika boyunca içtenlikle yol alır.

Kitaplar daha çok akşamları karanlık bastırırken ve sabahın erken saatlerinde getiriliyor. Onları karşılamak için burada olmak zorundayım. Benim işim bu.

Kütüphaneyi sabah dokuzda "açar" akşam dokuzda "kapanır", ama gelen kitapları kabul etmek için günün yirmi dört saati, haftanın yedi günü buradayım.

Birkaç gün önce yaşlı bir kadın sabahın üçünde kitap getirdi. Uykumun içinde zilin, çok uzaklardan kulağıma akıtılan küçük bir otoyol gibi çalışını duydum.

Zilin sesi Vida'yı da uyandırdı.

"Bu nedir?" diye sordu.

"Zil," dedim.

"Hayır, bir kitap," dedi.

Yatakta kalıp uyumaya devam etmesini söyledim ona, ben halledebilirdim. Kalktım ve kütüphaneye yeni gelen bir kitabı karşılamaya uygun tarzda giyindim.

Giysilerim pahalı değildir ama dostça, temiz ve düzgündürler, bir insan olarak varlığım da rahatlatıcıdır. İnsanlar bana baktıklarında kendilerini daha iyi hissederler.

Vida uykusuna döndü. Yastığın üzerine karanlık göller yelpazesi gibi yayılmış uzun siyah saçlarıyla çok hoş görünüyordu. Uyumakta olan ince uzun endamına bakmak için yatak örtüsünü kaldırmaktan kendimi alamadım.

Orada hareketsiz ve dramatik bir biçimde uzanan bedeninden, o inanılmaz derecede tuhaf şeyden mis gibi bir koku yükseldi, havada yüzen bir bahçe gibi.

Odadan çıkıp kütüphanenin ışıklarını yaktım. Kütüphane, saat sabahın üçü olmasına karşın gayet keyifli görünüyordu.

Yaşlı kadın ön kapının kalın camı ardında bekliyordu. Kütüphane hayli eski moda olduğundan kapısı ona dinsel bir sevecenlikle hizmet veriyordu.

Kadın çok heyecanlı görünüyordu. Çok yaşlıydı, seksenlik diyebilirim, giysileri de yoksulluğu

çağrıştırıran cinstendi.

Ama hiç fark etmez... zengin ya da yoksul... hizmet ayındır ve asla ayırım gözetilmez.

"Yeni bitirdim," dedi ben daha kapıyı açmadan kalın camın arkasından. Sesi cam yüzünden bir hayli kısık gelmesine rağmen neşeyle, düşgücüyle ve hemen hemen bir tür gençlikle patlıyordu.

"Buna sevindim," diye karşılık verdim kapının aralığından. Henüz yeterince açmamıştım kapıyı. Aramızda cam, aynı coşkuyu paylaşıyorduk.

"Sonunda oldu!" nidası seksen yaşındaki bir hanımefendinin eşliğinde kütüphaneye girdi.

"Kutlarım," dedim. "Kitap yazmak harika bir şey."

"Buraya kadar yürüdüm," dedi. "Gece yarısı yola çıktım. Bu kadar yaşlı olmasaydım buraya daha erken gelebilirdim."

. "Nerede oturuyorsunuz?" diye sordum.

"Kit Carson Oteli'nde," dedi. "Ve bir kitap yazdım." Onu gururla bana uzattı, dünyadaki en değerli şeymiş gibi. Ve öyleydi.

Amerika'da her yerde rastlayabileceğiniz türden, sayfaları takılıp çıkarılan bir defterdi. Bunları bulamayacağınız bir yer yoktur.

Kapağın üzerine büyük bir etiket yapıştırılmıştı ve etikete kalın, yeşil renkli bir kalemle şöyle bir başlık atılmıştı:

OTEL ODALARINDA MUM İŞİĞİYLE
ÇİÇEK YETİŞTİRME
YAZAN
BAYAN CHARLES FINE ADAMS

"Ne şahane bir başlık," dedim. "Tüm kütüphanede bunun gibi bir kitap daha olduğunu sanmıyorum. Bu ilk."

Gençliğin olağanüstü durumları ve sürgünleriyle kemirilmiş yüzünde, onu kırk yıl önceye götüren kocaman bir tebessüm vardı.

"Bu kitabı beş yılda yazdım," dedi. "Kit Carson Oteli'nde yaşıyorum ve odamda bir sürü çiçek yetiştirdim. Odamın hiç penceresi yok, bu yüzden mum kullanmam gerekiyor. En iyisi mumlar.

"Fener ışığında ve büyüteçle de çiçek yetiştirdim ama pek işe yaramadı, özellikle lalelerde ve inci çiçeklerinde.

"Elfeneri ışığında yetiştirmeyi bile denedim ama düş kırıklığına uğradım. Birkaç kadife çiçeği üzerinde üç ya da dört elfeneri kullandım ama pek faydası olmadı.

"En çok işe yarayan mumlar. çiçekler yanan mum kokusunu seviyor adeta, ne demek istediğimi anlıyor musunuz? Bir çiçeğe mum gösterdiğiniz anda büyümeye başlıyor."

Kitaba bir göz attım. Burada yaptığım şeylerden biri de bu. Aslında bunu benden başka kimse yapmıyor. Kitap elyazısıyla, kırmızı, yeşil ve mavi renkli kalemlerle yazılmıştı. Otel odasının ve odada büyüyen çiçeklerin resimleri çizilmişti.

Odası küçücüktü ve çiçeklerle doluydu. Çiçekler teneke kutularda, şişelerde, kavanozlarda yetişiyordu ve yanan mumlarla çevrelenmişlerdi.

Odası bir katedrale benziyordu.

Ayrıca otelin eski müdürünün ve asansörünün de resmi çizilmişti. Asansör çok kasvetli bir yere benziyordu.

Kadının çizgileriyle otel müdürü çok mutsuz, yorgun ve tatile gereksinim duyan biri gibi görünüyordu. Ayrıca omzunun üstünden görüş alanına girmek üzere olan bir şeye bakıyor gibiydi;

görmek istemediği, sadece orada olan bir şeye. Resmin altında şunlar yazılıydı:

KIT CARSON OTELİNİN MÜDÜRÜ
ASANSÖRDE İÇKİ İÇMEKTEN
VE ÇARŞAF ÇALMAKTAN ÖTÜRÜ
KOVULMADAN ÖNCE

Kitap kırk sayfa kadardı. Oldukça ilginç görünüyordu ve memnuniyetle koleksiyonumuza dahil edilecekti.

"Çok yorgun olmalısınız," dedim. "Neden oturmuyorsunuz, size bir fincan kahve hazırlayayım."
"Harika olur," dedi. "Çiçekler hakkındaki bu kitabı tam beş yılda yazdım. Üzerinde çok çalıştım. Çiçekleri severim. Odamın hiç penceresi olmaması çok kötü ama mumlarla elimden geleni yaptım. Laleler çok iyi yetişti."

Odama döndüğümde Vida derin bir uykudaydı. Işığı yaktığımda uyandı. Gözlerini kırıştırdı ve yüzü, henüz uyanmaya hazır değilken ansızın uyandırılan güzel kadınların yüzünde beliren o yumuşak mermersiliğe bürünmüştü.

"Neler oluyor?" diye sordu. Sonra "Bir kitap daha", diyerek kendi sorusunu yanıtladı.

"Evet," dedim.

"Ne hakkında?" dedi otomatik olarak, yumuşak bir insan fonograf gibi.

"Otel odalarında çiçek yetiştirmek hakkında."

Kahve için ocağa su koydum ve gidip yanına oturdum. Kıvrılıp başını kucağıma koydu, böylece kucağım onun siyah saçlarının seli altında tamamen örtüldü.

Göğüslerinden birini görebiliyordum. Olağanüstüydü.

"Otel odalarında yetişen çiçekler de ne demek oluyor?" dedi Vida. "Bu kadar kolay kurtulamazsın. Hikâyenin aslı nedir."

"Mum ışığıyla," dedim.

"Hı hı," dedi Vida. Yüzünü göremediğim halde gülümsediğini biliyordum. Kütüphaneye ilişkin komik düşünceleri vardır.

"Yaşlı bir kadın yazmış," dedim. "Çiçekleri çok sevdiği halde kaldığı otel odasının tek bir penceresi bile yok, bu yüzden onları mum ışığında yetiştiriyor."

"Oh, bebeğim," dedi Vida, kütüphane için her zaman kullandığı ses tonuyla. Burasının üyler ürpertici bir yer olduğunu düşünür ama pek aldırılmaz buna.

Ona yanıt vermedim. Kahve suyu hazırды ve bir kaşık dolusu kahve alıp fincana koydum.

"Kahve mi?" diye sordu Vida.

"Evet," dedim. "Az önce kitap getiren kadın için hazırlıyorum. Çok yaşlı ve buraya ulaşana kadar uzun bir yol yürümüş. Bir fincan kahve ona iyi gelir sanırım."

"Öyle görünüyor. Hatta üstüne de içki olarak birazcık amil nitrat çok iyi gider herhalde. Şaka yapıyorum. Yardıma ihtiyacın var mı? Kalkıyorum."

"Hayır, tatlım," dedim. "Ben hallederim. Yaptığın kurabiyelerin hepsini yedik mi?"

"Hayır," dedi. "Kurabiyeler şuradaki torbanın içinde." Masanın üzerindeki beyaz kesekağıdını gösteriyordu. "Sanırım birkaç tane çikolatalı kaldı."

"Onları neden torbaya koydun?" dedim.

"Bilmiyorum," dedi. "Neden insanlar kurabiyeleri torbaya koyarlar? Ben de öyle yaptım işte."

Vida başını dirseğine dayamış beni izliyordu. İnanılmaz güzellikteydi, yüzü, gözleri...

"Önemli bir nokta," dedim.

"Haklı mıyım?" dedi, uykulu bir sesle.

"Hı hı" dedim.

Kahve dolu fincanı alıp küçük bir tahta tepsiye koydum, yanına da biraz pastörize süt, biraz şeker ve kurabiyeler için küçük bir tabak yerleştirdim.

Tepsi Vida'nın hediyesiydi. Cost Plus Imports'dan alıp bir gün bana sürpriz yapmıştı. Sürprizleri severim.

"Sonra görüşürüz," dedim. "Sen uyumaya devam et."

"Tamam," ve yatak örtüsünü başının üzerine çekti. Hoşça kal güzelim.

Kahveyle kurabiyeleri yaşlı kadına götürdüm. Yüzü dirseğine dayalı ve yan uyur bir halde masanın başında oturuyordu. Yüzünde düş gördüğünü belli eden bir ifade vardı.

Düşünü yanda kesmek hiç hoşuma gitmedi. Bir düşün nelere degebileceğini bilirim, ama, ne yazık ki ... "Merhaba," dedim.

"Ah, merhaba," dedi düşünden temizce sıyrılarak.

"Kahve zamanı," dedim.

"Ah, ne hoş," dedi. "Beni ayıltabilecek tek şey bu. Biraz yorgunum çünkü buraya kadar yürüdüm. Sanırım sabah oluncaya kadar bekleyip bir otobüsle gelmeliydim buraya, ama kitabı hemen getirmek istedim çünkü onu tam gece yarısı bitirdim ve beş yıldır üzerinde çalışıyordum.

"Beş Yıl", diye yineledi, sanki bu bir ülkenin adıydı ve kendisi de bu ülkenin Başkan'ıydı ve çiçeklerin mum ışığında büyüdüğü otel odası kabinesiydi, ben de Kütüphaneler Bakanı'ydım.

"Artık kitabı kaydedebilirim sanırım," dedim.

"Bunu duymak ne güzel," dedi. "Kurabiyeler çok lezzetli.

Kendiniz mi yaptınız?"

Bu soruyu sormasının çok tuhaf olduğunu düşündüm.

Daha önce hiç böyle bir soru sorulmamıştı bana. Beni şaşırttı.

İnsanların kurabiyeler hakkında bir soru sorup sizi savunmasız bırakması gülünç bir durum.

"Hayır," dedim. "Bu kurabiyeleri ben yapmadım. Bir arkadaşım yaptı."

"Güzel, her kim yaptıysa kurabiye yapmayı iyi biliyor. Çikolatanın tadı muhteşem. Bol çikolatalı."

"Evet, güzel," dedim.

Kitabı kaydetme zamanı gelmişti. Kabul ettiğimiz bütün kitapları Kütüphane Kayıt Defteri'ne işleriz. Tüm kitapların günü gününe, haftası haftasına, ayı ayına, yılı yılına kaydı buradadır. Her şey bu Defter'in içindedir.

Kitaplarla ilişkiyi koparmamak için Dewey'in ondalık sınıflandırma yöntemine veya herhangi bir indeks sistemine başvurmayız. Kütüphaneye girişlerini Kütüphane Kayıt Defter'ine kaydeder ve kitabı, onu kütüphanede istediği yere ve hayalindeki uygun bir rafa yerleştirmekte özgür olan yazarına geri veririz.

Kitapların nereye koyulduğu hiç fark etmez çünkü hiç kimse hiçbir zaman onları kontrol etmez ve hiç kimse onları okumaya gelmez. Burası o türden bir kütüphane değil. Başka tür bir kütüphane.

"Kurabiyeleri çok sevdim," dedi yaşlı kadın son kurabiyeyi bitirirken. "Çikolatanın tadı ne güzel. Hazırlarında bu tadı bulamazsınız. Bir arkadaşınız mı yapmışta?"

"Evet," dedim. "Çok iyi bir arkadaş."

"Evet, çok iyi. Artık böyle şeylere pek rastlanmıyor, ne demek istediğimi anlıyor musunuz?"

"Evet," dedim. "Çikolatalı kurabiyeler güzel."

Onları Vida yaptı.

Bu arada yaşlı kadın fincanındaki kahvenin son damlalarını içmişti ve sonra fincanı tekrar başına dikti, kahve bitmiş olduğu halde. Fincanda tek bir damlanın bile kalmadığından emin olmak istiyordu,

son kahve damlasını iki kere içmesi gerekse bile.

Veda etmeye hazırlandığını söyleyebilirdim çünkü sandalyesinden doğrulmaya çalışıyordu. Bir daha asla geri gelmeyeceğini biliyordum. Bu kütüphaneyi ilk ve son ziyaretiydi.

"Kitap yazmak müthiş bir deneyimdi," dedi. "Şimdi bu gerçekleşti, otel odama ve çiçeklerime geri dönebilirim artık. Çok yorgunum."

"Kitabınız," dedim kitabı ona uzatarak. "Kütüphanede istediğiniz yere, istediğiniz rafa koymakta serbestsiniz."

"Ne heyecan verici," dedi.

Kitabını usulca bir bölmeğe yerleştirdi; pek çok çocuğun, bilinçaltı bir itkiyle yönlendirilerek kitabını bıraktığı raftı bu.

Daha önce elli yaşın üzerinde kimsenin oraya kitap koyduğunu anımsamıyorum. Ama o, çocukların elleri tarafından yönlendiriliyormuşçasına doğruca o rafa gitti ve otel odalarında mum ışığıyla çiçek yetiştirme konulu kitabını, Kızılderili yanlısı bir kitapla, resimli ve hayli taraflı bir çilek reçeli broşürünün arasına yerleştirdi.

Kit Carson Oteli'ndeki odasına ve orada onu bekleyen çiçeklerine doğru yavaş yavaş yürümek üzere kütüphaneden ayrıldığında çok mutluydu.

Kütüphanenin ışıklarını söndürüp odama geri götürmek üzere tepsiyi aldım. Kütüphaneyi karanlıkta yolumu bulabilecek kadar iyi biliyordum. Odama dönüş yolum, çiçekler, Amerika ve kütüphanede bir fotoğrafmış gibi uyuyan Vida'yla ilgili düşüncelerin etkisiyle keyif vericiydi.

otomobil kazası

Bu kütüphanenin var oluş nedeni böyle bir yere duyulan aşın gereksinim ve talepten kaynaklanıyor. En basit şekliyle, böyle bir kütüphanenin olması gerekiyordu. Bu talep, pek geniş olmayan bu kütüphane binasının ve sürekli bir görevlinin -ki şu anda bu bendenizim- hizmete geçmesini sağladı.

Deprem sonrası sarı tuğlalı San Francisco mimarisi tarzında inşa edilmiş bu eski kütüphane binasının adresi, 3150 Sacramento Caddesi, San Francisco, California 94115; ama postayla gönderilen kitaplar kabul edilmiyor. Kitapların bizzat getirilmesi gerekiyor. Kütüphanenin temel kurallarından biri bu.

Benden önce buradan pek çok görevli gelip geçmiş. Buradaki görev oldukça hızlı el değiştiriyor. Yanılmıyorsam ben 35. ya da 36. kütüphane görevlisiyim. Bu işi üstlendim çünkü koşullara uyan tek kişi bendim ve hemen işbaşı yapabiliydim.

Otuz bir yaşındayım ve hayatımda hiç resmi kütüphanecilik eğitimi görmedim. Buradaki işleri yürütebilmek için, bu kütüphaneye uygun düşen farklı bir eğitimden geçtim. İnsanları anlama yeteneğim var ve yaptığım işi seviyorum.

Şu anda Amerika'da bu işin üstesinden gelebilecek tek kişinin ben olduğuma inanıyorum ve yaptığım iş de bu zaten. Burasıyla işim bittiğinde kendime yapacak başka bir iş bulacağım. Geleceğin benim için sakladığı daha bir yığın şey var bence.

Benden önceki kütüphaneci, burada üç yıl çalıştı ama çocuklardan korktuğu için sonunda bırakmak zorunda kaldı. Onların sürekli bir muziplik peşinde olduğunu düşünüyordu. Bugün yaşlı akrabalarının evinde yaşıyor. Geçen ay ondan bir kartpostal aldım. Anlaşılır gibi değildi.

Ondan önceki kütüphane görevlisi, buradaki görevi üstlenebilmek için motosiklet çetesinden altı aylık izin alan bir delikanlıydı. Daha sonra çetesine geri döndüğünde bu süre içerisinde nerede olduğunu onlara asla söylemedi.

"Altı aydır nerelerdedin?" diye sordular ona.

"Anneme bakıyordum," dedi. "Hastaydı ve durmadan tavuklu çorba içmesi gerekiyordu. Başka sorunuz var mı?" Başka soruları yoktu.

Ondan önceki kütüphaneci burada iki yıl çalıştı ve sonra bir gün aniden Avustralya çalılıklarına taşındı. O zamandan beri ondan hiç haber alınamadı. Hayatta olduğuna dair söylentiler duydum, ama ölmüş olduğuna dair de söylentiler duydum, ancak her ne yapıyor olursa olsun, ölü ya da diri, eminim ki hâlâ Avustralya çalılıklarındadır, çünkü bir daha asla geri dönmeyeceğini ve bir kitap daha görürse boğazını keseceğini söylemişti.

Ondan önceki kütüphaneci genç bir hanımdı ve hamile kaldığında işten ayrıldı. Günün birinde genç bir şairin gözündeki pırıltıyı yakalamıştı. Şimdi birlikte Misyon Bölgesi'nde yaşıyorlar ve artık genç sayılmazlar. Kadının güzel bir kızı oldu ama kocası işsiz. Meksika'ya taşınmak istiyorlar.

Bunun onlar açısından hata olacağı kanısındayım. Meksika'ya giden bir sürü çift gördüm, Amerika'ya döndüklerine hemen ayrıldılar. Beraberliklerini sürdürmek istiyorlarsa Meksika'ya gitmemeliler bence.

Ondan önceki kütüphaneci burada bir yıl çalıştı. Bir otomobil kazasında öldü. Otomobilin biri sürücünün denetiminden çıkıp kütüphaneye çarptı. Her nasıl olduysa adamı öldürdü. Bunun nasıl olduğunu bir türlü gözümde canlandıramıyorum, çünkü kütüphanenin duvarları tuğladan.

Ah, burada; bu kitapların karanlığında oturmak ne güzel bir duygu. Yorgun değilim. Bu akşam getirilen kitapların sayısı genel ortalamaya uygun düşüyor: 23 kitap, uygun şekilde karşılanarak raflarda yerlerini aldılar.

Kitapların adını, yazarını ve kütüphaneye girişlerine ilişkin birkaç küçük notu Kütüphane Kayıt Defteri'ne işledim. İlk kitap, sanırım 6:30 civarında geldi.

ÜÇ TEKERLEKLİM, Chuck. Yazar beş yaşındaydı ve yüzü çil kasırgasına uğramışa benziyordu. Kitabın adı yazılı değildi, içinde de hiç yazı yoktu, yalnızca resimler vardı.

"Kitabın adı nedir?" dedim.

Ufaklık kitabı açtı ve bana üç tekerlekli bir bisiklet çizimi gösterdi. Çizimdeki şekil daha çok asansörde ters duran bir zürafayı andırıyordu.

"Bu benim üç tekerleklim," dedi.

"Çok güzel," dedim. "Peki adın ne?"

"Bu benim üç tekerleklim."

"Evet," dedim. "Çok hoş, ama senin adın ne?"

"Chuck."

Kitabını masanın üzerine ulaştırmayı başardı ve kapıya doğru yöneldi: "Artık gitmem gerek. Annem, kız kardeşimle birlikte dışarıda."

Kitabını istediği rafa koyabileceğini söyleyecektim ama ufaklık o arada küçücük yolunu kat etmişti bile.

DERİ GİYSİLER VE İNSANLIĞIN TARİHİ, S. M. Justice.

Yazar tipik bir motosikletçi görünümündeydi ve üzerindeki deri giysilerin çokluğu hayret vericiydi. Kitabı da baştan sona deriydi. Her nasıl olduysa basılmıştı. Daha önce deri üstüne basılmış 290 sayfalık bir kitap görmemiştim.

Kitabı kütüphaneye teslim ederken, "Deriyi sevenleri severim," dedi.

AŞK HER ZAMAN GÜZELDİR, Charles Green. Yazar elli yaşlarındaydı ve kitabı on yedi yaşında yazdığım, o zamandan beri onu yayınlayacak bir yayıncı aradığımı söyledi.

"Bu kitap dünya reddedilme rekorunu kırdı," dedi. "Tam 459 kez reddedildi ve ben artık yaşlı bir adamım."

STEREO VE TANRI, Saygıdeğer Lincoln Lincoln. Yazar, Tanrı'nın gözünün stereofonik fonograflarımızın üstünde olduğunu söyledi. Ne demek istediğini anlamadım ama kitabı oldukça sert bir biçimde masaya indirdi.

GÜZEL GÖZLEME, Barbara Jones. Yazar yedi yaşındaydı ve güzel, beyaz bir elbise giymişti.

"Bu kitap bir gözleme hakkında."

SAM SAM SAM, Patricia Evens Summer. "Edebi denemelere ilişkin bir kitap," dedi. "Alfred Kazi ve Edmund Wilson'a, özellikle Wilson'ın Vida'nın Dönüşü hakkındaki teorilerine her zaman hayranlık duydum." Ellinci sonbaharını yaşayan bir kadındı ve Edmund Wilson'a çok benziyordu.

NEBRASKA TARİHİ, Clinton York. Yazar, kırk yedi yaşlarında bir beyefendi ve Nebraska'da hiç bulunmadığını ama bu eyaletle her zaman yakından ilgilendiğini söyledi.

"Çocukluğumdan beri Nebraska benim için her şeydi. Öbür çocuklar radyo dinliyorlardı ya da akıllan fikirleri bisikletlerindeydi. Ben Nebraska ile ilgili ne bulduysam okudum. Bu bende nasıl başladı bilmiyorum. Ama her neyse, bu şimdiki kadar Nebraska tarihi üzerine yazılmış en kapsamlı kitap."

Kitap yedi ayrı ciltten oluşuyordu ve bunları kütüphaneye kadar bir alışveriş çantasında taşımıştı.

GECE BOYUNCA ÖPTÜ, Susan Margar. Yazar, son derece sıradan, orta yaşlı bir kadındı ve şimdiki kadar hiç öpülmemiş gibi görünüyordu. Dudakları var mı yok mu anlamak için yüzüne iki kere bakmanız gerekiyordu. Neredeyse tamamen burnunun altına gizlenmiş olan ağzını bulduğunuzda hayretler içinde kalıyordunuz.

"Öpüşmek hakkında," dedi.

Kanımca herhangi bir kaçamak için artık çok yaşlıydı.

AMERİKAN GEYİĞİ*, Richard Brautigan. Yazar sarışın, boylu posluydu ve ona yanlış bir zamanda yaşyormuş gibi bir görünüm kazandıran uzun, sarı bir bıyığı vardı. Başka bir çağda yaşasaymış kendini daha fazla yuvasında hissedecekti gibiydi.

Bu, kütüphaneye getirdiği üçüncü veya dördüncü kitaptı. Her kitap getirişinde biraz daha yaşlı, biraz daha yorgun görünüyordu. İlk kitabını getirdiğinde gayet genç görünümlüydü. Kitabın adını anımsamıyorum ama Amerika'yla ilgili bir şeydi galiba.

"Bu seferkinin konusu ne?" diye sordum, ona bir şey sormamı bekliyor gibiydi çünkü.

"Sadece bir başka kitap," dedi.

Soru sormamı istediği konusunda yanılmıştım galiba.

O KARANLIKLAR KRALİÇESİ, DOSTUM, Rod Keen. Yazar işçi tulumu ve lastik çizmeler giymişti.

"Şehir kanalizasyonunda çalışıyorum," dedi, kitabı bana uzatırken. "Bilim kurgu."

ELBİSELERİNİZ ÖLDÜ, Les Steinman. Yazar eski çağlardan kalma Yahudi bir terziye benziyordu. Çok yaşlıydı ve görünüşe bakılırsa Don Kişot'a da birkaç gömlek dikmişti.

"Öldüler, biliyorsunuz değil mi?" dedi, kitabı sanki bir giysi patçasıymış gibi, sözgelimi bir pantolonun tek bacağıymış gibi bana gösterirken.

JACK, BİR KEDİNİN HİKÂYESİ, Hilda Simpson. Yazar on iki yaşlarında, ergenlik çağına yeni girmekte olan bir kız çocuğuydu. Yeşil kazağının altından limon iriliğinde göğüsleri göze çarpıyordu. Keyif içinde yeni yetmeliğe adım atıyordu.

"Bu akşam ne getirdin bakalım?" diye sordum.

Hilda daha önce beş ya da altı kitap getirmişti.

"Kedim Jack hakkında. O gerçekten asil bir hayvan. Onunla ilgili bir kitap yazıp buraya getirirsem ünlü olacağımı düşündüm," dedi gülümseyerek.

DOSTOYEVSKİ'NİN MUTFAĞI, James Fallon. Yazar, bunun, Dostoyevski'nin romanlarında bulunduğu yemek tariflerini içeren bir kitap olduğunu söyledi.

"Bazıları enfes," dedi. "Dostoyevski'nin pişirdiği bütün yemeklerden yedim."

KÖPEĞİM, Bill Lewis. Yazarı yedi yaşındaydı. Kitabı bir rafa yerleştirirken, teşekkür ederim, dedi.

HOMBRE, Canton Lee. Yazarı yetmişlerinde, Çinli bir beyefendi.

"Western," dedi. "Bir at hırsızını anlatıyor. En büyük zevkim westernleri okumaktır, bu yüzden bir tane yazmaya karar verdim. Neden olmasın? Otuz yılımı Phoenix'te bir restoranda ahçılık yaparak geçirdim."

VIETNAM ZAFERİ, Edward Fox. Yazan çok ciddi genç bir adamdı ve Vietnam'da kesin zaferi sağlamanın tek yolunun oradaki herkesi öldürmek olduğunu söyledi. Oradaki herkesi öldürdükten sonra da ülkeyi Çan Kay Şek'in ellerine teslim etmemizi önerdi, böylece o, Kızıl Çin'e saldırabilirdi. "Bu sadece zaman meselesi," dedi.

YAYINCININ MÜREKKEBİ, Fred Sinkus. Yazar eski bir gazeteci. Kitap neredeyse okunmaz bir elyazısıyla, viskiye bulanmış sözcüklerle yazılmıştı.

"İşte hepsi bu," dedi, kitabı bana verirken. "Yirmi yıl." Tökezleye tökezleye, dengesini güçlükle koruyarak kütüphaneden çıkıp gitti.

Ellerimin arasındaki yirmi yıla bakakaldım.

DOMUZ PASTIRMASININ ÖLÜMÜ, Marsha, Paterson. Yazar, yüzündeki ıstıraplı ifade dışında tarifi tamamen imkânsız genç bir kadındı. Olağanüstü yağlı kitabını elime tutuşturup kütüphaneden dehşet içinde kaçıp gitti. Kitap, daha çok bir kilo domuz pastırmasına benziyordu. İçini açıp konusunun ne olduğuna bakacaktım ama vazgeçtim. Kitabı kızartsam mı, rafa mı koysam karar veremedim.

Kütüphaneci olmak bazen hayata meydan okumak gibi.

UFO, CBS'E KARŞI, Susan DeWitt. Yazan Santa Barbara'da kız kardeşinin evinde yazdığı kitabının Marslıların, Columbia Broadcasting System'ı ele geçirmek için hazırladıkları komployu konu aldığını söyleyen yaşlı bir kadındı.

"Her şey bu kitabın içinde," dedi. "Geçen yaz görünen o uçan daireleri anımsıyor musunuz?"

"Galiba anımsıyorum," dedim.

"Hepsi bunun içinde," dedi. Kitap hayli kapsamlı görünüyordu ve eminim ki hepsi içindeydi.

İKİ KERE YUMURTLANAN YUMURTA, Beatrice Quinn Porter. Yazar, bu şiir koleksiyonunun, San Jose'deki bir tavuk çiftliğinde geçirdiği yirmi altı yıl sonunda kazandığı bilgeliğin bir özeti olduğunu söyledi.

"Bu belki de şiir değildir," dedi. "Yüksek tahsil görmedim, ama tavuklarla ilgili olduğu su götürmez."

ÖNCE KAHVALTI, Samuel Humber. Yazar, kahvaltının seyahatlerde kesinlikle gerekli olduğunu, ancak pek çok seyahat kitabında bu konunun gözardı edildiğini bu yüzden de yolculuklarda kahvaltının önemini anlatan bir kitap yazmaya karar verdiğini söyledi.

VERİMLİ ORMAN, Thomas Funnell. Yazar otuz yaşlarındaydı ve görünüşe bakılırsa bilimsel

konulara meraklıydı. Saçları seyrelmeye başlamıştı ve kitap hakkında konuşmaya hevesli görünüyordu.

"Bu orman sıradan bir ormana kıyasla çok daha verimlidir," dedi.

"Ne kadar zamanda yazdınız?" diye sordum, yazarların genelde bu sorudan hoşlandıklarını düşünerek.

"Yazmadım," dedi. "Annemden çaldım. Oh olsun ona. Lanet olası orospu."

YASAL KÜRTAJIN GEREĞİ, Doktor O. Yazar, doktor görünümündü, sınırları bozdu ve otuzlu yaşların sonuna merdiven dayamışta. Kapakta kitabın adı yazılı değildi. Gayet temiz daktilo edilmiş, yaklaşık 300 sayfalık bir kitapta.

"Elimden gelen bu kadar," dedi.

"Kendiniz bir rafa koymak ister misiniz?" diye sordum.

"Hayır," dedi. "Bunu siz halledin. Benim yapabileceğim başka bir şey yok. Bu kahrolası bir utanç sadece."

Az önce dışarıda yağmur yağmaya başladı. Pencereye çarpan yağmur sesini ve bu sesin kitaplar arasında yankılanışını duyabiliyordum. Ben Vida'yı beklerken, kitaplar yağmurun buraya, yaşamların güzel karanlığına doğru yağdığını biliyorlardı sanki.

bizon kızlar, bu gece dışarı çıkmıyor musunuz?

Sırası gelmişken kütüphanenin büyük bölümünün burada olmadığını söylemeliyim size. Bu bina yıllardan beri buraya getirilen kitapların tümünü içine alabilecek kadar büyük değil.

Kütüphane, 1870'lerin sonlarında San Francisco'ya taşınmadan önce de hizmet veriyordu, ayrıca 1906 depremi ve yangınında tek bir kitap kaybolmadı. Diğer herkes başı kesik tavuklar gibi ortalıkta koşuşurken biz dikkatli davrandık, paniğe kapılmadık.

Kütüphane, Clay Caddesi'nden Sacramento Caddesi'ne kadar uzanan eğimli bir arazi üzerine inşa edilmiş. Bu arazinin yalnızca küçük bir bölümünü kullanıyoruz. Geri ' kalan kısım otlarla, çalılarla, çiçeklerle, boş şarap şişeleriyle ve sevgililerin buluşma yerleriyle kaplı.

Clay Caddesi tarafında, bir dizi işlek yeşil binanın yanı sıra aşağıya doğru akan eski beton basamaklar ve Thomas Edison'un, uzun, metal kuşkonmaz sapları üzerine monte edilmiş arkadaşları olan eski çağlardan kalma sokak lambaları var.

Bunlar, bir zamanlar merdivenin ikinci sahanlığı olan şeyin üzerindeler. Lambalar artık çalışmıyor ve bitkiler her şeyi öylesine örtmüş ki ilk bakışta o şeylerin ne diye var olduğunu anlamak güç.

Kütüphanenin arka tarafı, basamakların dibinden uzayıp giden yeşillik içinde adeta gözden kayboluyor.

Ama ön bahçe gayet bakımlı. Burasının tümüyle balta girmemiş bir ormana benzemesini istemiyoruz. İnsanları ürkütüp kaçırabilir.

Küçük bir zenci çocuk hemen hemen her ay gelip çimenleri biçiyor. Ona ödeyecek param yok ama aldırıyor. Bu işi yapıyor çünkü benden hoşlanıyor ve içeride kalmam gerektiği için çimenleri benim biçemeyeceğimi biliyor. Yeni gelen kitapları karşılamak için her zaman burada olmam gerekiyor.

Şu anda bahçede bir sürü karahindiba çiçeği var ve binlerce papatya, Rudi Gernreich tasarımı Rorschach bir elbise modeli gibi oraya buraya serpiştirilmiş.

Karahindibalar yalnızlığı sever ve birbirlerinden epeyce uzakta dururlar, ama o papatyalar yok mu! Tüm bu olup bitenlerden kalın camlı kapının ardından bakarak haberdar oluyorum.

Burası sık sık köpek havlamalarının bombardımanına uğruyor, sabahın köründe uyanır uyanmaz havlamaya başlıyor ve gecenin geç saatlerine, yani uykuya dalıncaya kadar devam ediyor, bazen arada da havlıyorlar.

Hayvan hastanesiyle aramızda yalnızca birkaç bina var ve hastane görüş alanımın dışında olmasına rağmen köpek havlaması duymadan geçirdiğim anlar enderdir ama zamanla buna alıştım.

Başta kahrolası hayvanlardan nefret ediyordum. Bu bende hep var olan bir şeydi: köpekleri sevmeme. Ama şimdi, üçüncü yılımda, giderek havlamalarına alıştım ve artık beni rahatsız etmiyorlar. Aslına bakarsanız zaman zaman bundan hoşlanmıyor da değilim.

Kitap raflarının yukarısında yüksek kemerli pencereleri var kütüphanenin, bir de dallarını cama yapıştırırcasına yayılmış, pencerelere dek kule gibi uzanan iki yeşil ağacı.

Bu ağaçları seviyorum.

Cam kapının ardında, caddenin karşısında, hastalık ve ihtiyaç saatlerinde sürekli gidip gelen arabaların park edildiği büyük, beyaz bir garaj var. Garajın girişine, mavi renkle kocaman bir sözcük yazılmış: KÖRFEZ.

Kütüphane San Francisco'ya taşınmadan önce bir süre Saint Louis'de, daha sonra da uzun bir zaman New York'ta hizmet verdi. Bir yerlerde bir sürü Felemenkçe kitap var.

Bu bina çok küçük olduğundan binlerce kitabı başka bir yerde depolamak zorunda kaldık. Bu küçük tuğla binaya, 1906 olayından sonra emin bölgede olmak amacıyla taşındık, ama ne yazık ki burada yeterince yer yok.

Yazılmış pek çok kitap kendini sonunda burada buldu, ya tasarlanarak ya da kaderin cilvesiyle. Bu kütüphane hizmete geçtiğinden beri Ford T-Model üzerine 114 adet, banjonun tarihi üzerine elli sekiz adet, bizon derisi yüzücülüğüyle ilgili on dokuz adet kitap kabul ettik.

Kitapların kütüphaneye girişini kaydettiğimiz defterlerin hepsini burada tutuyoruz ama kitapların çoğu, Kuzey California'da depo olarak kullandığımız, herhangi bir sızıntıya meydan vermeyecek şekilde yalıtılmış mağaralarda bulunuyor.

Kitapların depolanmasıyla benim bir ilgim yok. Bu Foster'ın işi. Ben kütüphane dışına çıkamadığımdan mutfak erzağını da o getiriyor. Foster birkaç aydır ortalıkta görünmüyor, sanırım yine içki iznine çıktı.

Foster içmeyi sever ve birlikte içki içecek birini bulmak onun için hiç de zor değildir. Kırk yaşlarındadır ve hep bir tişörtle dolaşır, hava nasıl olursa olsun, yağmurlu veya güneşli, sıcak veya soğuk, onun tişörtü için fark etmez, çünkü tişörtü onun ezeli giysisidir ve ancak ölüm onları ayırabilir.

Foster'ın uzun, bizon yelesi gibi gür saçları vardır ve sürekli terler. Şimdiye dek terlemediği bir anını görmedim. Ağırsıklet bir dost canlısıdır, şen şakrak diye tanımlanabilir ve insanları, hiç tanımadıklarını bile kendisine içki ısmarlamaya ikna eden bir karizması vardır. Bir ay süren içki iznini kullanmak için mağaraların yakınlarındaki, kerestecilikle uğraşan kasabalara gider, kerestecilerle birlikte ortalığı birbirine katar ve ağaçların arasında Kızılderili kızları kovalar.

Şu günlerde, kırmızı yüzüyle akşamdan kalma ve malzemelerle dolu olarak kocaman yeşil vanına atlayıp buraya düşeceğini; depoya götürmek üzere vanına bir dolu kitap yüklemeye hazır bir halde karşıma dikileceğini tahmin ediyorum.

ikinci kitap

vida

vida

Vida'yla ilk karşılaştığımda yanlış bir bedenin içindeydi ve insanlara bakmadığı açıkça belli oluyordu, içinde olduğu şeyden sıyrılıp çıkmak ve ondan saklanmak ister gibi bir hali vardı.

Bu, geçen yılın sonuna doğru San Francisco'da oldu.

Bir akşam işinden çıktıktan sonra kütüphaneye geldi. Kütüphane "kapalıydı" ve ben odamda bir yandan kahve hazırlarken bir yandan da o gün gelen kitapları düşünüyordum.

Kitaplardan biri, geceleri terk edilmiş okul bahçelerinde uçup sınıflara girebilmek için bir yol bulmaya çalışan deri kanatlı kocaman bir ahtapotla ilgiliydi.

Kahveme şeker koyarken, zilin hafif hafif çaldığını duydum, ama bu her zaman için onu duyup, işbaşına koşmam için yeterliydi.

Odamdan çıkıp kütüphanenin ışığını yaktığımda kapıda, o ilahi kalın camın ardında beklemekte olan bir genç kız gördüm.

Beni ürpertti.

Kuzguni şimşek parıltılarıyla omuzlarına dökülen uzun siyah saçlarıyla çevrelenen güzel, inanılmaz narinlikte bir yüzü olmasının yanı sıra onda alışılmadık bir şey vardı, ama l;ıu şeyin ne olduğunu tam olarak söyleyemiyordum, çünkü yüzü oldukça rahatsız edici bir şeyden beni geçici olarak uzaklaştıran kusursuz bir labirent gibiydi.

Kapıyı açıp onu içeri almamı beklerken doğrudan yüzüme bakmadı. Koltuğunun altında bir şey vardı. Kahverengi bir paketin içindeydi ve kitaba benziyordu.

Mağaralar için bir tane daha.

"Merhaba," dedim. "Lütfen içeri girin."

"Teşekkür ederim," dedi, gayet hantal bir şekilde içeri girerken. Bu kadar hantal olması beni şaşırttı. Doğrudan bana bakmıyordu. Kütüphaneye de bakmıyordu. Başka bir şeye bakıyor gibiydi. Bakmakta olduğu şey benim önümde veya arkamda ya da yan tarafımda değildi.

"Orada ne var? Kitap mı?" dedim, hoş bir kütüphane görevlisi gibi görünerek onu rahatlatmak niyetiyle.

Yüzü öylesine narindi ki: ağzı, gözleri, burnu, çenesi, yanaklarının kavisi, hepsi çok güzeldi. Kendisine bakıldığı için adeta acı çekiyordu.

"Evet," dedi. "Umarım rahatsız etmiyorumdur. Geç oldu."

"Hayır," dedim. "Kesinlikle. Hayır.'Lütfen şu masanın yanına gelin de kitabınızı Kütüphane Kayıt Defteri'ne işleyelim. Burada böyle yapıyoruz."

"Nasıl yapacağınızı merak ediyordum," dedi.

"Uzaktan mı geldiniz?" dedim.

"Hayır," dedi. 'İşten yeni çıktım."

Kendisine de bakmıyordu. Neye baktığını bilmiyorum ama ısrarla bir şeye bakıyordu. Galiba baktığı şey onun içindeydi. Yalnızca onun görebileceği bir şeydi.

Hantal hantal masaya doğru yürüdü, insanın aklını başından alacak kadar hantaldı, ama yüzünün adeta gelgitler halindeki narinliği bir kez daha hantallığının kaynağından uzaklaştırdı beni.

"Umarım sizi rahatsız etmiyorumdur. Biliyorum geç oldu," dedi bir tür umutsuzlukla ve sonra bakmakta olduğu şeyden bir an için gözlerini ayırıp ışık hızıyla bana bir göz attı.

Beni rahatsız ediyordu ama sandığı nedenden ötürü değil. Dinamik açıdan onda aykırı olan bir şey vardı ama bunun ne olduğunu hâlâ bulabilmiş değildim. Yüzü dönen aynalar gibi beni o şeyden uzaklaştırıyordu.

"Kesinlikle hayır," dedim. "Benim işim bu ve işimi yapmayı seviyorum. Şimdi bulunduğum yere tercih ettiğim başka bir yer yok."

"Ne?" dedi.

"İşimi seviyorum," dedim.

"Mutlu olmanız çok iyi," dedi. Mutlu sözcüğünü, sanki ona çok uzaklardan teleskopla bakıyormuş gibi söyledi. Bu sözcük ağzından kutsal bir şeymiş gibi çıktı; mutlak ve Calileli'ye (Galileli Hz. İsa) özgü bir biçimde...

O esnada onda bu kadar tuhaf olan şeyin ne olduğunu fark ettim. Yüzü incecik ve kusursuzdu ama bedeni yüzünün narinliğine oranla aşırı derecede gelişmişti.

Oldukça iri, dolgun göğüsleri, inanılmaz incelikte bir beli ve şahane bacaklarına doğru daralan geniş, dolgun kalçaları vardı.

İnsanı arzulatan şehvetli bir bedeni olduğu halde yüzü Boticelli'nin tablolarından fırlamış gibiydi ve göklerde ilahi bir yolculuk yapma arzusu uyandırıyordu içinizde.

Aniden bedeninin farkına vardığını hissetti. Yüzü kıpkırmızı oldu ve ve paketten kitabını çıkardı.

"Bu kitabım," dedi.

Kitabı masaya bıraktı ve geriye doğru bir adım atar gibi oldu. Geriye gidecekken fikrini değiştirdi. Bana yeniden bir göz attı ve bedeninin içinden birisinin dışarı baktığını hissedebiliyordum; sanki bedeni bir şatoydu ve içinde bir prenses yaşıyordu.

Kitap düz, kahverengi bir kapla kaplanmıştı ve üzerinde başlık yoktu. Donmuş bir alevle yanan kaskatı bir toprak parçasına benziyordu.

"Neyle ilgili?" diye sordum. Elimde duran kitaptan nefret tütüyordu sanki.

"Bununla ilgili," dedi ve birdenbire, adeta isteriyle paltosunun düğmelerini çözüp, iki kanadını sanki işkence aletleri, acı ve canlı itiraflarla dolu korkunç zindanlara açılan bir kapıymış gibi savurarak açtı.

Zamanın modasına uygun siyah deri çizmeler, mavi bir kazak ve etek giymişti. Giysilerinin altında film yıldızlarını, güzellik kraliçelerini ve gösteri kızlarını kıskançlıktan çatlatabilecek olağanüstü dolgunlukta, gelişmiş bir vücudu vardı.

Bedeni, çağımızın batılı erkeğinin kadınlara bakma arzusunu en uç noktaya çıkaracak denli gelişmişti: iri göğüsler, ince bel, geniş kalçalar ve Playboy malzemesi olmaya yaraşır uzun bacaklar.

Öyle güzeldi ki reklam dünyası elini sürebilseydi ulusal parka dönüştürürdü onu.

O sırada, boşaltılmakta olan bir havuzdaki girdap gibi dönmeye başlayan mavi gözlerinden bir anda yaşlar boşandı.

"Bu kitap bedenimle ilgili," dedi. "Ondan nefret ediyorum. Benim için çok büyük. Başka birinin bedeni bu. Benim değil."

Elimi cebime sokup içinden bir mendil bir de şeker çıkardım. İnsanlar kederli veya endişeli olduklarında her şeyin yoluna gireceğini söyleyip bir de şeker ikram ederim. Bu onlar için sürpriz olur ve kendilerini daha iyi hissederler.

"Her şey yoluna girecek," dedim.

Ve ona bir Milky Way uzattım. Şaşkın şaşkın elinde tuttuğu şeye gözlerini dikti. Ben de ona bir mendil uzattım.

"Gözlerinizi kurulayın," dedim. "Ve şekerini yiyin, ben de size bir bardak şeri getireyim."

O şekerin jelatiniyle sanki gelecekteki uzak bir yüzyıldan gelen bir aletmiş gibi dalgın dalgın ve beceriksizce boğuşurken ben de içeriden şeri almaya gittim. İkimizin de buna gereksinimi olduğunu düşünmüştüm.

Geri döndüğümde şekerini yemekle meşguldü. "İyi geldi, değil mi?" dedim gülümseyerek.

Ona şeker vermemi gülünç bulduğundan neredeyse doğrudan yüzüme bakarak hafifçe gülümsedi.

"Lütfen şuraya oturun," dedim, bir masa ve birkaç sandalyenin bulunduğu tarafı göstererek. Sanki bedeni ondan beş santim daha genişmiş gibi oturdu. O oturduğu halde bedeni hâlâ oturmak üzereydi.

İkimiz için de birer kadehe Gallo şerisi doldurdum, kütüphanenin sağlayabileceği olanak bu kadardı ve daha sonra oturup şerilerimiz yudumlarırken havaya korkunç bir sessizlik hakimdi.

Ona, güzel bir kız olduğunu ve bu yüzden kendisini kötü hissetmemesi gerektiğini, kendisini suçlamakta tamamen haksız olduğunu söylemeye niyetlendim ama sonra hemen fikrimi değiştirdim.

Onun duymak istediği şey bu değildi. Aslında benim söylemek istediğim şey de bu değildi. Her şeye rağmen o kadar anlayışsız değildim. İkimiz de ona başta söylemeyi düşündüğüm şeyi duymak istemiyorduk

"Adın nedir?" diye sordum.

"Vida, Vida Kramar."

"V-(ii)-da mı yoksa V-(ay)-da mı denmesini yeğliyorsun?"

Bu onu gülümsetti.

"V-(ay)-da."

"Kaç yaşındasın?"

"On dokuz. Çok yakında yirmiye gireceğim. Ayın onunda."

"Okula gidiyor musun?"

"Hayır, geceleri çalışıyorum. Bir süre Eyalet Üniversitesi'ne devam ettim, sonra da California Üniversitesi'ne. Ama bilemiyorum. Şimdilik geceleri çalışıyorum. İyi gidiyor..."

Hemen hemen bana bakıyordu.

"Kitabını yeni mi bitirdin?" diye sordum.

"Evet, dün bitirdim. içinde bulunduğum durumun nasıl bir şey olduğunu anlatmak istedim. Geriye yapmam gereken sadece bunun kaldığını düşündüm. On bir yaşındayken göğüs ölçüm doksan birdi. Altıncı sınıftaydım.

"Son sekiz yılda insanların sürekli alay konusuydum, en az bir milyon müstehcen şakanın hedefi oldum ya da aşırı saygı gördüm. Yedinci sınıfta beni "füzeler" diye çağırıyorlardı. Ne şirin değil mi? Her şey sürekli kötüye gidiyordu.

"Kitabım bedenimle ilgili. Asanların ben olmayan bir şeye dokunmasının, sürtünmesinin, yaltaklanmasının ne kadar korkunç bir şey olduğunu anlatıyor. Aslında ben ablamın görüldüğü gibiyim.

. "Bu berbat bir şey.

"Dört yıl boyunca sürekli aynı rüyayı gördüm. Gecenin bir yarısında kalkıp ablamın odasına gidiyorum ve bedenlerimizi değiştiriyorum. Kendi bedenimi çıkarıp onunkini giyiyorum. Bana tam oluyor.

"Sabah kalktığımda gerçek bedenime kavuşmuş oluyorum o da şu anda benim giydiğim bu korkunç şeyin içinde oluyor. Biliyorum, pek hoş bir rüya değil, ama ergenliğimin ilk günlerinden beri bu rüyayı görüyorum.

"İçinde bulunduğum durumun nasıl bir şey olduğunu hiçbir zaman anlayamazsınız. Islıklara, hırıltılara, inlemelere, açık saçık laflara sebep olmadan hiçbir yere gidemiyorum. Ve tanıştığım bütün erkekler anında benimle yatmak istiyor. Yanlış bedene sahibim."

Şimdi doğruca yüzüme dikmişti gözlerini. Bakışı tam anlamıyla bu dünya yüzeyinde duran ve bir sürü penceresi olan bir bina kadar sabit ve kalıcıydı.

Konuşmaya devam etti: "Bütün hayatım yalnızca bir işkenceden ibaretti. Ben, ben bilemiyorum. Bu kitabı fiziksel güzelliğin ne kadar korkunç bir ^ey olduğunu anlatmak için yazdım, onu tüm dehşetiyle

ortaya serdim.

"Üç yıl önce adamın biri vücudum yüzünden geçirdiği trafik kazasında öldü. Ana yolun kıyısında yürüyordum. Ailemle plaja gitmiştim ama oraya daha fazla dayanamadım.

"Mayo giymemde ısrar ettiler: 'Utangaçlığı bırak artık, rahatla ve keyfine bak biraz.' Üzerimde yoğunlaşan ilgi bana acı veriyordu. Seksen yaşında bir adam dondurma külahım ayağının üstüne düşürünce giyindim ve plajın üst tarafındaki ana yolda yürümeye koyuldum. Oradan uzaklaşmam gerekiyordu.

"Bir adam arabasıyla yanıma yaklaştı. Yavaşlayıp ahmak ahmak bana bakmaya başladı. Görmezlikten gelmeye çalıştım ama çok ısrarlıydı. Nerede olduğunu ve ne yaptığını tamamen unutup arabasını dosdoğru trenin altına doğru sürdü.

"Koşup yanına gittiğimde henüz yaşıyordu. Kollarımda ölürken hâlâ gözlerini dikmiş bana bakıyordu. Çok korkunçtu. İkimizin de her tarafı kana bulanmıştı ve o gözlerini benden ayırmıyordu. Bir kemik parçası kolunun derisini delip dışarı çıkmıştı. Sırtı acayıpti. Son nefesini verirken 'çok güzelsin' dedi. Bu tam da kendimi sonsuza dek kusursuz hissetmem için gereken şeydi.

"On beş yaşındayken lisenin kimya sınıfından bir öğrenci onunla çıkmadığım için hidroklorik asit içti. Biraz çılgındı gerçi ama bu içimi rahatlatmadı. Okul müdürü okulda dar kazak giymemi yasakladı.

"İşte bu," dedi Vida, yağmur taklidine benzer bir hareketle bedenini göstererek. "Bu ben değilim. Bunun yaptıklarından ben sorumlu olamam. Bedenimi hiç kimseden bir şey elde etmek için kullanmam. Böyle bir şeye asla kalkışmadım.

"Zamanımın tümünü ondan saklanarak geçiriyorum. Bütün hayatını, kendi öz bedeninden, sanki ikinci sınıf filmlerdeki canavarlardan biriymiş gibi saklanarak ve buna rağmen onu yemek, uyumak ve bir yerden bir yere gitmek için kullanmak zorunda kalarak geçirdiğini düşünebiliyor musun?

"Ne zaman banyo yapsam kusacak gibi oluyorum. Yanlış kabuğun içindeyim ben."

Bunları anlattığı süre boyunca gözlerini benden hiç ayırmadı. Kendimi parkta bir heykel gibi hissettim. Ona bir kadeh şeri daha verdim, sonra biraz da kendime aldım. Gece sona ermeden daha çok şeriye gereksinim duyacağımıza dair bir duyguya kapıldım.

"Ne diyeceğimi bilemiyorum," dedim. "Ben sadece bir kütüphane görevlisiyim. Güzel değilmişsin gibi davranmam. Bu, dünyanın başka bir yerindeymişsin gibi davranmak olur, örneğin Çin'de veya Afrika'da, ya da başka bir şeymişsin gibi, bir bitki, bir araba lastiği veya bir kaç donmuş bezelye tanesi ya da bir otobüs. Anlıyor musun?"

"Bilmiyorum," dedi.

"Gerçek bu. Çok güzel bir kızsın ve değişmeyeceksin, bu yüzden olabildiğince sakinleşip buna alışmalısın."

İç geçirdi, sonra da beceriksizce paltosunu sıyırıp çıkardı ve sandalyenin arkasına bıraktı, palto bir sebze kabuğu gibi orada öylece asılı kaldı.

"Bir ara epeyce bol, şekilsiz kılıklar, 'muu muu'lar giymeyi de denedim, ama işe yaramadı, çünkü paspal görünmekten sıkıldım. Beni kaplayan bu etli şeyi taşımak bir dert, aynı zamanda beatnik olarak çağrılmak başka başka bir dert."

Sonra bana kocaman bir tebessüm yolladı ve "Her neyse, bu benim sorunum. Şimdi ne yapıyoruz? Sırada ne var? Başka şekerin var mı?"

Cebimden çıkarıyormuş gibi yaptığımda yüksek sesle güldü. Çok hoş bir şeydi bu.

Aniden dikkatini yoğun bir biçimde bana yöneltti. "Neden bu komik kütüphanedesin?" diye sordu. "Burası sadece kaybedenlerin kitap getirdiği bir yer. Şimdi senin hakkında bir şeyler öğrenmek istiyorum. Senin hikâyen nedir Bay Şekerci Kütüphane Görevlisi?"

Bunları söylerken gülümsüyordu.

"Burada çalışıyorum," dedim.

"Bununla kurtulamazsın. Nereden geldin, nereye gidiyorsun?"

"Peki, her türlü işe bulaştım," dedim, yaşlıymış gibi bir havaya bürünerek. "Konserve imalathanelerinde, bıçkıkhanelerde, fabrikalarda çalıştım ve şimdi de buradayım."

"Nerede yaşıyorsun?"

"Burada," dedim.

"Burada, kütüphanede mi yaşıyorsun?" dedi.

"Evet. Arkada küçük bir mutfağı ve tuvaleti olan geniş bir odam var." ,

"Hadi göster bana," dedi. "Birdenbire bende merak uyandırdın. Senin gibi genç-yaşlı bir erkeğin böyle tüyler ürpertici bir yerde çalışıyor olması oyun sahasından tamamen uzaklaştığını göstermez."

"Gerçekten çok açık sözlüsün," dedim, çünkü gerçekten beni anlamıştı.

"Evet öyleyim," dedi. "Hasta olabilirim ama aptal değilim. Odanı göster bana."

"Peki," dedim yelkenleri suya indirerek. "Ama biraz dağınık."

"Dalga mı geçiyorsun," dedi. "Böyle bir yer için dağınıklaktan söz edilebilir mi? Nasıl desem, hayli sıradışı bir işle uğraşıyorsun. Biraz tuhaf bir kütüphane bu."

Ayağa kalkıp hantal hantal gerindi, ama gerisini tanımlamak çok zor. Daha önce hiç böyle kusursuz bir bedenle onurlandırılmış bir kadın görmemiştim ve şimdi o bedenin büyüğü benim üzerimde işliyordu. Med sırasında denizin dalgalarının kıyıya hücum etmesi kadar kararlı bir hareketle ona odamı gösterdim.

"Paltomu alsam iyi olacak," dedi. Paltosunu koluna aldı. "Sizi izliyorum Bay Kütüphaneci."

"Bunu daha önce hiç yapmadım," dedim uzaklara doğru, sanki kimseye hitap etmiyormuş gibi.

"Ben de," dedi. "İkimiz için de farklı bir şey olacak."

Bir şey söylemeye yeltendim ama söyleyeceğim şey benden. soyutlanarak dilimi bulandırdı, uzak ve işe yaramaz bir hale geldi.

"Kütüphane aslında şu an açık değil, değil mi?" diye sordu. "Demek istediğim, vakit gece yansını geçti ve kütüphane sadece özel kitaplar, yani benim gibi geç gelenler için açık değil mi?"

"Evet, 'kapalı' ama..."

"Ama ne?" dedi.

Bu "ama"nın nereden geldiğini bilmiyordum ama anında bağlaçsal bir unutuşa dönüşerek geldiği gibi yok oldu.

"Ama hiçbir şey," dedim.

"Bu durumda ışıklan söndürsen iyi olur," dedi. "Elektriği boşuna harcamak istemezsin sanırım."

"Evet," dedim arkamda bir kapı kapanmış gibi hissederek İlk bakışta ürkek ve mutsuz görünen bu kız, giderek nasıl başedeceğimi bilemediğim güçlü bir şeye dönüşüyordu her nasılsa.

"Işıkları söndürsem iyi olur," dedim.

"Evet", dedi.

Kütüphanenin ışıklarını söndürdüm, odanın ışığını yaktım. Arkamızda bir kapı kapanıp önümüzde bir kapı açılırken harekete geçen yalnızca elektrik devreleri değildi.

"Odan çok sade," dedi paltosunu yatağın üzerine bırakırken. "Ondan hoşlandım. Buraya kitap getiren kaybedenler ve kaçıklar güruhuyla birlikte, ben dahil, çok yalnız bir hayat yaşıyor olmalısın."

"Burayı evim olarak görüyorum," dedim.

"Bu çok üzücü," dedi. "Ne zamandır buradasın?"

"Yıllardır," dedim. Nedense!

"Burada o kadar uzun süredir bulunamayacak kadar gençsin," dedi. "Kaç yaşındasın?"

"^Otuz bir."

"İyi bir yaş."

Bana sırtını dönüp mutfaktaki kap-kacak dolabını incelemeye koyuldu.

"Bana bakmanın sakıncası yok." dedi başını bir milim bile çevirmeden. "Garip bir nedenden dolayı bana bakmandan rahatsız olmuyorum. Aksine kendimi daha iyi hissetmemi sağlıyor. Ama bunu yaparken haydutmuşsun gibi davranmaktan vazgeç lütfen."

Bu beni güldürdü.

Aniden arkasını döndü ve önce yarım sonra da doğrudan yüzüme bakıp nazikçe gülümsedi: "Bu yüzden gerçekten zor bir dönem yaşadım."

"Sanırım anlıyorum," dedim.

"Bu güzel," dedi. Ellerini kulaklarının arkasına doğru götürüp uzun siyah saçlarını, ışıklar saçan kuzguni şimşeklere yol açarak taradı.

"Canım kahve içmek istiyor," dedi bana bakarak.

"Hemen hazırlarım," dedim.

"Hayır, bana bırak," dedi. "Çok iyi kahve yaparım. Uzmanlık alanımdır benim. Bana Kafein Kraliçesi diyebilirsin."

"Pekala, lanet olsun," dedim biraz utanarak. "Üzgünüm ama sadece hazır kahve var."

"Öyleyse hazır kahve içelim: Maksat kahve olsun. Belki hazır kahveyle de şansım iyi gider. Kim bilir?" dedi gülümseyerek.

"Malzemeleri çıkarayım," dedim.

"Ah, hayır," dedi. "Bırak ben yapayım. Mutfağını merak ediyorum. Seninle ilgili yeni şeyler keşfetmek istiyorum ve bu minik mutfak başlamak için iyi bir yer. Gerçi bir benzerliğimiz olduğunu ilk bakışta görebiliyorum. Bu dünyaya ait değilsin sen." "

"En azından kahveyi çıkarayım," dedim. "Şura..."

"Otur yerine," dedi. "Beni sinirlendiriyorsun. Aynı anda iki kişi kahve yapamaz. Her şeyi kendim bulacağım."

Gidip yatağa, paltosunun yanına oturdum.

Her şeyi kolayca buldu ve büyük bir ziyafet yemeği hazırlıyormuşçasına kahveleri hazırladı. Daha önce bu kadar özenle ve tadına doyumaz bir biçimde kahve hazırlandığına tanık olmamıştım. Sanki kahve yapmak bir baleydi o da, kaşık, fincanlar, kavanoz ve kaynayan suyla dolu çaydanlık arasında parmak uçlarında dans eden bir balerindi.

Önce masanın üzerindeki ıvır zıvırı topladı, ama daha sonra kahvelerimizi yatakta içmemiz gerektiğine karar verdi, çünkü yatak daha rahattı.

Bulutların üzerindeymişcesine rahat yatakta otururken kahvelerimizi içip birbirimize yaşamlarımızdan söz ettik. Bilim dünyasının bazı bilmecelerini çözmek amacıyla köpekler üzerinde uygulanan deneylerin sonuçlarını gözlemleyen küçük bir kuruluştaki laboratuvar teknisyeni olarak çalıştığını öğrendim.

"Bu işe nasıl girdin?" diye sordum.

"Chromde'da ilanını gördüm."

"San Francisco Eyalet Üniversitesi'nde ne oldu?"

"Oradan sıkıldım. İngilizce öğretmenlerimden biri bana âşık oldu. Ona beni rahat bırakmasını söyledim, bu yüzden beni sınıfta bıraktı. Bu sabrımı taşırdı ve California Üniversitesi'ne geçtim."

"Ya orada neler oldu?"

"Aynı hikâyeye, İngilizce öğretmenlerimle kaderim niye hep aynı bilmiyorum ama beni görünce giyotin gibi düşüyorlar."

"Nerelisin?"

"Santa Claralı. Pekala, ben yeterince sorunu yanıtladım. Şimdi sen anlat bu işe nasıl girdiğini. Hikâyenizi dinliyorum Bay Kütüphaneci."

"Gelip bu işi üstlendim."

"Anladığım kadarıyla gazetede ilan falan yoktu."

"Hayır."

"İşi nasıl üstlendin peki?"

"Burada benden önce çalışan arkadaş çocuklara tahammül edemiyordu. Ayakkabılarını çalacaklarını sanıyordu. Yazdığım bir kitapla buraya geldim. O, kitabı Kütüphane Kayıt Defteri'ne işlerken birkaç çocuk içeri girdi. Adam çılgına döndü. Kütüphanedeki görevi bana devretmesini, onun da çocuklarla ilgisi olmayan bir iş bulmasının kendisi için daha iyi olacağını söyledim ona. O da bana çıldırmak üzere olduğunu söyledi. Böylece burada çalışmaya başlamış oldum."

"Bundan önce ne yapıyordun?"

"Ortalıkta epeyce dolandım: Konserve imalathaneleri, bıçkühaneler, fabrikalar. Birkaç yıl bir kadın bana destek oldu. Ama sonra sıkılıp kıcıma tekme koydu. Bilemiyorum," dedim. "Burada çalışmaya başlamadan önce her şey çok karışıktı."

"Bu işi bırakınca ne yapmayı düşünüyorsun? Ya da bırakmayı düşünüyor musun?"

"Bilmiyorum," dedim. "Mutlaka bir şey olur. Belki başka bir iş bulurum, belki de yine beni destekleyecek bir kadın, ya da bir roman yazıp film şirketlerine satarım."

Bu onu eğlendirdi.

Kahvelerimiz bitirmiştik. Bu gülünç bir durumdu, çünkü ikimiz de birdenbire artık fincanlarımızda kahve kalmadığını ve hâlâ yatakta oturuyor olduğumuzu fark ettik.

"Şimdi ne yapacağız?" dedi. "Birer kahve daha içemeyiz. Çok da geç oldu."

"Bilemiyorum," dedim.

"Sanırım birlikte yatmamız çok basmakalıp olur," dedi. "Ama yapılabilecek daha iyi bir şey düşünemiyorum. Eve gidip tek başıma uyumayı istemiyorum. Senden hoşlanıyorum ve bu gece burada seninle kalmak istiyorum."

"Bu içinden çıkılmaz bir durum," dedim.

"Benimle yatmak istiyor musun?" diye sordu bana bakmayarak ama başka bir şeye de bakmadan. Gözleri iki arada bir derede hem bana bakıyorlar hem de başka bir şey düşünüyorlardı.

"Gidecek başka bir yerimiz yok," dedim. "Bu gece gidersen kendimi suçlu hissedeceğim. Yabancılarla yatmak zordur. Bundan yıllar önce vazgeçtim, ama bana göre biz tam anlamıyla yabancı sayılmayız. Sence?"

Gözlerini 3/4 oranında bana çevirdi.

"Hayır, yabancı sayılmayız."

"Benimle yatmak istiyor musun?" diye sordum.

"Sende ne var bilmiyorum" dedi. Ama kendimi iyi hissetmemi sağlıyorsun."

"Giysilerim sayesinde. Huzur vericidirler. Her zaman öyle olmalarına dikkat ederim. İnsanların yanımda kendilerini rahat hissetmeleri için nasıl giyinmem gerektiğini biliyorum."

"Giysilerinle yatmak istemiyorum ben," dedi gülümseyerek.

"Benimle yatmak istiyor musun?" dedim.

"Daha önce bir kütüphaneciyle hiç yatmamıştım," dedi, bedeninin %99'unu bana doğru döndürerek Geri kalan %1 henüz dönmeyi bekliyordu. Dönmeye başlamasını gözlerimle izledim.

"Bu gece buraya bedenimi fil gibi ve ucubik olarak anlatan bir kitapla gelmişim, ama şu anda, bu hantal makineyi kullanarak, bu tuhaf kütüphanede senin yanında yatmak istiyorum."

tijuana'ya doğru geri sayım

Bir yabancınn önünde ilk defa soyunmak insanı kendisine ne kadar da yabancılaştırıyor. Bu gerçekten de yapmayı planladığımız şey değildi. Bedeniniz adeta kendisinden uzaklaşıp bu dünyaya yabancılaşıyor.

Yaşamımızın büyük bir bölümünü genellikle giysilerimizin altında, kişisel bir mahremiyet içinde geçiririz, ancak Vida bu genellemenin dışında kalıyor, onun bedeni, kayıp bir kıta gibi, kendi seçimi olan dinazorlarla tamamlanmış bir şekilde, sınırlarının dışında yaşıyor.

"Işığı söndüreceğim," dedi yatağın üstünde yanımda otururken.

Paniğe kapıldığını fark edince şaşırđım. Birkaç saniye önce hemen hemen rahatlamış gibiydi. Tanrım, beyninin içindekileri nasıl olup da bu kadar hızlı değiştirebiliyordu. "Hayır, lütfen yapma," diyerek buna kesin bir tepki gösterdim.

Gözleri birkaç saniye hareketsiz durdu. Sonra mavi birer uçak gibi zorunlu inişe geçtiler.

"Evet," dedi. "Bu iyi bir fikir. Çok zor olacak ama başka seçeneğim yok. Sonsuza dek böyle devam edemem."

Sonra bedenine doğru bir hareket yaptı, sanki bedeni çok uzaklardaki yalnız bir vadiydi ve o da bir dağın tepesinden ona bakıyordu. Gözleri birden yaşlarla doldu. Şimdi uçakların mavi kanatlarına yağmur yağıyordu.

Sonra ağlamayı kesti ve göz yaşları tamamen yok oldu. Emin olmak için tekrar baktım, gerçekten de gözündeki yaşlardan eser kalmamışta. "Işığı açık bırakmamız gerekiyor," dedi. "Ağlamayacağım. Söz veriyorum."

Uzanıp ona dokundum, iki milyar yıldan beri ilk kez. Eline dokundum. Parmaklarım parmakları üzerinde dikkatle dolaştı. Eli soğuk gibiydi.

"Üşümüştün," dedim.

"Hayır," dedi. "Sadece elim soğuk."

Bana doğru hafifçe ve hantalca biraz yaklaşp başını omzuma dayadı. Başu omzuma değdiğinde kanımın beynime sıçradığını, sinirlerimin ve kaslarımın hayaletler gibi geleceğe doğru gerildiğini hissettim.

Omuzum pürüzsüz beyaz bir tene ve kuzguni pırıltılar saçan uzun saçlarına bulanmıştı. Elini bırakıp yüzüne dokundum. Tropikaldi.

"Gördün mü?" dedi hafifçe gülümseyerek. "Soğuk olan sadece elim."

Sanki bir geyikmiş gibi onu ürkütüp ormana kaçırmaktan korkarak bedeni üzerinde çalışmak olağanüstü bir şeydi.

Shakespeare'in bir sonesinin son dizeleri gibi şairane (*Sevda bir bebekse eğer; böyle diyemez miyim ben de, / Büyümesini sürdüren şeye, büyümüş gözüyle bakamaz mıyım?*) omzumu değiştirdim ve aynı anda onu yatağa yatırdım.

Ben yavaşça üstüne abanıp olabildiğince nazik onu dudaklarından öperken o yattığı yerden beni izliyordu. Bu ilk öpüşmenin başka hiçbir hareketle bağlantılı olmasını istemedim. Ne de kasap dükkânındaki bir çiçeğe benzemesini.

karar

Bir kızın üst tarafından mı yoksa alt tarafından mı işe başlamanın daha iyi olacağı konusunda karar vermek zordur. Vida'da ise nereden başlayacağımı hiç bilemiyordum. Bu başlı başına bir sorundu.

Ama o, beceriksizce uzanıp yüzümü ellerinden oluşan o küçük kaba hapsederek beni usul usul öpücüklerle boğmaya koyulduğunda artık bir yerden başlamam kaçınılmaz olmuştu.

Gözleri bana sabitlenmişti, sanki bir havalimanıymışım gibi benden ayrılmıyorlardı.

Kabı değiştirdim, bu sefer de onun yüzü benim ellerimin arasında bir çiçeğe dönüştü. Onu öperken ellerimi yavaşça aşağılara doğru kaydurdım, sonra da boynuna ve oradan da omuzlarına indim.

Göğüslerinin sınırlarına ulaştığımda yakın geleceğin beyninin içinde kıpraşmaya başladığını hissedebiliyordum. Kazağının altındaki memeleri öylesine iri, öylesine biçimliydi ki onlara ilk dokunduğumda karnım seyyar bir merdiven üzerinde duruyor gibiydi.

Beni bir an olsun terk etmeyen gözlerinin içinden memelerine dokunuşumun yansımasını görebiliyordum. Yansıma kısa mavi bir şimşek gibiydi.

Bir kütüphane görevlisine yaraşır bir biçimde tereddütlü olduğum söylenebilirdi.

"Söz veriyorum," dedi ellerimi kavrayıp beceriksizce ve daha kuvvetlice memelerinin üzerine bastırırken. Kuşkusuz bunun bana ne yaptığı konusunda en ufak bir fikri bile yoktu. Seyyar merdiven delicesine dönmeye başladı.

Beni bir daha öptü, ama bu kez diliyle. Dili, sıcak bir cam parçası gibi dilimin arkalarına doğru kayd.

kararın devamı

Evet, üst. taraftan başlamaya karar vermiş ve sonuna kadar bu karanma uyacaktım, hemen ardından giysilerimizi çıkarma zamanı gelmişti zaten.

O bu konuda hiçbir şey yapmaya istekli görünmüyordu. Yardım etmeye hiç niyeti yoktu. İş başa düşmüştü.

Lanet olsun.

Kütüphanede çalışmaya başlarken yapmayı planladığım şey kesinlikle bu değildi. Yalnızca kitaplarla ilgilenmek istemiştim, çünkü benden önceki kütüphane görevlisi artık bu işi yapamıyordu. Çocuklardan korkuyordu ama kuşkusuz şu anda onun korkularını düşünmek için vaktim yok. Benim kendi dertlerim var.

Bu tuhaf, hantal, güzel kızın kitabını almaktan çok daha öteye gitmiştim. Şimdi de önümde uzanan bedenini almak durumunda kalmıştım ve giysilerini çıkarmam gerekiyordu, ki böylece cehenneme uzanan bir köprü gibi bedenlerimizi birleştirebilelim.

"Yardıma ihtiyacım var," dedim.

Hiçbir şey söylemedi. Bana öylece bakmaya devam etti. Gözlerinde kısa mavi şimşek yine çaktı, ama kenarlara doğru söndü.

"Ne yapabilirim" dedi.

"Otur lütfen," dedim.

"Peki."

Hantal hantal oturdu.

"Lütfen kollarını yukarıya kaldır," dedim.

"Çok basit, değil mi?" dedi.

Şu anda her ne oluyorsa bu işe ciddi bir biçimde bulaşmıştım. Kitabını kibarca kütüphaneye kabul edip onu da kendi yoluna göndermek çok daha kolay olurdu, ama şu anda tarih buydu ya da unutulmuş bir dilin grameri.

"Bu nasıl?" dedi ve gülümsedi. "Kendimi San Francisco'da bir banka veznedarı gibi hissediyorum."

"Bu doğru," dedim. "Şimdi notta ne yazıyorsa onu yap," ve ardından kazağını nazikçe çıkarmaya koyuldum. Kazak göbeğinden yukarı göğsünün üzerinden sıyrılırken memelerinden birine takılıverdi, bu yüzden elimi aşağıya indirip onu oradan kurtarmam gerekti, ardından boynu ve yüzü kazağın içinde kayboldu, kazak parmaklarının ucundan sıyrılıp tamamen bedenini terk ettikten sonra yeniden ortaya çıktılar.

Gerçekten de olağanüstü görünüyordu. Orada ona bakarak uzun bir süre öylece kalabilirdim ama devam ettim, etmek zorundaydım. Sutyenini çıkarmak üzerime düşen hayati bir görevdi.

"Kendimi çocuk gibi hissediyorum," dedi. Arkadaki sutyen kopçasına ulaşabilmem için bana yan tarafını döndü. Kopçayla birkaç dakika beceriksizce uğraştım. Şimdiye kadar sutyenler konusunda hiç şansım olmamışta.

"Yardım etmemi ister misin?" dedi.

"Hayır ben halledebilirim," dedim. "Birkaç gün sürebilir ama bunu kendim yapacağım. Umudunu yitirme. İşte... AH!"

Bu Vida'yı güldürdü.

Aslında sutyen takmasına hiç gerek yoktu. Bir evin tepesindeki fazladan bir çatıymış gibi duran sutyen tarafından terk edilen memeleri oldukları yerde dimdik kaldılar, sutyen de kazağın yanını boyladı. Bu zorlu giysilerden oluşan bir yığındı. Her parça, tuhaf birer savaş sonunda kazanılmış

ganimetlerdi.

Meme başları, büyük dolgun göğüslerine kıyasla küçüktü ve daha açık renkti. Çok narindiler. Bu aykırı görünümüleri Vida'ya açılan bir başka kapı gibiydi..

Sonra ikimiz de aynı anda eğilip çizmelerine baktık, uzun, siyah, deri çizmeler ayaklarının üzerine toplanmış hayvanlardan oluşan bir bulut kümesine benziyordu.

"Çizmelerini çıkaracağım," dedim.

Üst tarafla işim bitmişti ve artık sıra alt tarafa gelmişti. Kızlarda kesinlikle gereğinden fazla bölüm var.

Çizmelerini çıkardım, sonra da çoraplarını. Ellerimin ayakları boyunca, dere yatağından akan su gibi kayması hoşuma gitti. Ayak parmakları hayatımda gördüğüm en düzgün yontulmuş çakıl taşlarıydı.

"Ayağa kalkar mısın lütfen," dedim. Şimdi gerçekten ilerleme kaydediyorduk. Hantal hantal ayağa kalktı, ben de eteğinin fermuarını açtım. Eteği kalçalarından aşağı doğru sıyırıp yere kadar indirdim. Vida bir adım atarak eteğin dışına çıktı ve onu yerden alıp diğer ganimetlerin üstüne koydum.

Külotunu çıkartmadan önce yüzüne baktım. Yüz hatları yatışmıştı. Göz bebeklerinde hâlâ mavi şimşekler çakmasına rağmen gözlerinin kıyıları mutedildi ve kıyıları giderek büyüyordu. .

Külotunu çıkardım, görev tamamlanmıştı. Vida giysisiz, çırılçıplak oradaydı.

"Gördün mü?" dedi. "Bu ben değilim. Burada değilim." Uzanıp kollarını boynuma doladı. "Ama sizin için burada olmaya çalışacağım Bay Kütüphaneci."

iki (94-50-91) tirad

"Kadınlar neden buna benzer bedenleri olmasını İsterler bir türlü anlayamıyorum. Ne kadar acayip görünüyor, onlar da kalkıp böyle bir bedene sahip olmak için deli gibi uğraşıyorlar, ne pahasına olursa olsun, diyetlerle, ameliyatlara, iğnelerle, açık saçık iç çamaşırlarıyla bu lanet olası şeylerden birini elde etmek için çabalıyorlar ve her şeyi deneyip de başarılı olamazlarsa sahtesini yapıyor o ahmak sürtükler. Pekala, burada bedava bir tane var. Gelin de alın pis orospular.

"Neyin içine girdiklerini bilmiyorlar, belki bundan hoşlanıyorlar. Belki de bu bedenleri paranın çarkını döndürmek için kullanan kadınlar gibi hepsi birer pislik: Film yıldızları, mankenler, orospular.

"Ah Tanrım!

"Kadınları da, erkekleri de çeken bu bedenlerdeki öldürücü cazibeyi göremiyorum. Kız kardeşim benim bedenimi taşıyor: uzun ve ince. Tüm bu katmanların gerisindeyim ben. Bunlar benim memelerim değil. Bunlar benim kalçalarım değil. Bu benim kığım değil. Tüm bu ıvır zıvırın içindeyim ben. Beni görebiliyor musun? İyi bak. Burada, içerideyim Bay Kütüphaneci."

Uzanıp kollarını boynuma doladı, ben de ellerimi onun kalçalarına koydum. Orada öylece birbirimize bakarak durduk.

"Bence yanılıyorsun," dedim. "Hoşuna gitse de gitmese de çok güzel bir kadınsın ve muhteşem bir kabuğun var. Bu istediğin şey olmayabilir ama sana ait ve ona iyi bakmalısın, hem de ondan gurur duyarak. Bunun zor olduğunu biliyorum ama diğer insanların ne isteyip ne elde ettiğini dert etme kendine.

Güzel bir şeye sahipsin ve onunla yaşamını sürdürmeye çalışmalısın.

"Şu lanet olası güzellik dünyadaki en anlaşılmaz şey. Dünyanın geri kalanının olgunlaşmamış cinsel açlığının müşterisi olma. Genç, zeki bir kadınsın ve bedeninin yerine kafanı kullanmaya başlaman çok daha iyi olacaktır, çünkü aslında yaptığın şey bu.

"Kaderin işleri yoluna koymasını bekleme. Hayat bu yükü taşımana değmeyecek kadar kısa. Bu beden sensin ve buna alışsan iyi olur, çünkü onun dünyadaki tek ifadesi bu ve kendinden saklanamazsın.

"Bu sensin.

"Bırak kız kardeşinin bedeni onun olsun ve sen de bunu nasıl değerlendireceğini ve kullanacağını öğrenmeye çalış. Biraz rahatlayıp kendini diğer insanların lağımlarından uzak tutarsan ondan hoşlanabilirsin bence.

"Eğer kafanı başkalarının takıntılarına takarsan tüm dünya devasa bir darağacından başka bir şeye benzemeyecektir."

Öpüştük.

üçüncü kitap
mağaralara telefon

mağaralara telefon

Neyse ki Vida hamile olduğunu fark ettiğinde mağaralarda bulunan Foster'la bağlantı kurma olanağım vardı. Vida ile birlikte bu konuyu enine boyuna tartıştık. Kürtaj kararı acı hissettirmeden bize ulaştı ve durumun nazikliği sakince bizi ona yönlendirdi.

"Henüz çocuğum olmasına hazır değilim," dedi Vida. "Sen de değilsin, böyle antika bir yerde çalışmaya devam ettiğin sürece. Belki başka bir zaman; kendimiz belirleyeceğimiz bir zamanda, ama şimdi değil. Çocukları severim ama henüz zamanı değil. Kendini maksimum düzeyde onlara veremiyorsan beklemek en iyisidir. Dünyada çok fazla çocuk var ama yeterince sevgi yok. Kürtaj' tek çözüm."

"Sanırım haklısın," dedim. "Bu kütüphane antika mı değil mi onu bilemem ama henüz bir çocuğa hazır değiliz. Belki önümüzdeki bir iki yıl içinde mümkün olur. Sanırım kürtajdan sonra hap kullanman gerekecek."

"Evet," dedi. "Bundan sonra hap kullanacağım."

Sonra gülümseyip "Sanki bedenlerimiz bizi altetti," dedi.

"Bu ara sıra olur," dedim.

"Bu işlerin nasıl olduğu konusunda herhangi bir şey biliyor musun?" dedi Vida. "Ben biraz biliyorum. Kız kardeşim geçen yıl Sacramento'da kürtaj oldu ama olmadan önce Marin County'de bir doktora gitti. Doktor ona bazı hormon iğneleri yaptı ancak işe yaramadı, çünkü çok geç kalınmıştı. Zaman yitirmeden o iğnelerden vurulursan işe yarıyorlar ve kürtajdan biraz daha ucuza geliyor."

"Sanırım Foster'ı arasam iyi olacak," dedim. "Geçen yıl başına böyle bir şey geldi ve Kızılderili sevgililerinden biriyle Tijuana'ya gitmek zorunda kaldı."

"Foster da kim?" dedi Vida.

"Mağaralara bakıyor," dedim.

"Ne mağarası?" dedi.

"Bu bina çok küçük" dedim.

"Ne mağarası?" dedi.

Sanının Vida'nın karnında olup bitenler yüzünden kafam karışmıştı. Ne dediğini anlamamıştım. Kendimi biraz sakinleştirip onu yanıtladım: "Evet, Kuzey California'da birkaç mağaramız var. Bu bina koleksiyonumuz için çok küçük olduğundan kitapların çoğunu orada depoluyoruz.

"Bu kütüphane çok eski. Foster depoyla ilgileniyor. Birkaç ayda bir buraya gelip kitapları vanına yükler ve depolamak için mağaralara götürür.

"Bana yiyecek ve ihtiyacım olan diğer ufak tefek şeyleri de getirir. Geri kalan zamanını sarhoş olarak ve yerli kadınları, daha çok Kızılderilileri kovalayarak geçirir. Sıkı bir heriftir. Bir insanın düzenli olarak patlaması diye tanımlanabilir.

"Geçen yıl Tijuana'ya gitmesi gerekti. Bana bununla ilgili her şeyi anlattı. Orada çok iyi bir doktor tanıyor. Mağaralarda bir telefon var. Onu arayacağım. Bunu daha önce hiç yapmadım. Hiç gerekmedi. Burada işler genellikle sakin gider. Böyle olmasını sağlarız. Ben telefon ederken kütüphaneye göz kulak olur musun?"

"Tamam," dedi Vida. "Elbette. Bu gerçekten bir ayrıcalık. Sonunda bu kütüphanenin görevlisi olacağım hiç aklıma gelmemişti, ama sanının elimde bir kitapla buraya geldiğimde bunu tahmin etmeliydim."

Gülümsüyordu ve üzerinde kısa, yeşil bir elbise vardı. Yüzündeki tebessüm elbisesinin tepesine konmuştu. Çiçeğe benziyordu.

"Sadece birkaç dakika sürer," dedim. "Yanılmıyorsam köşede bir telefon kulübesi vardı. Yani eğer

hâlâ orada duruyorsa. Uzun zamandan beri buradan dışarı adımımı atmadım, onu kaldırmış olabilirler."

"Hayır, hâlâ orada duruyor," dedi Vıda gülümseyerek. "Ben her şeye göz kulak olurum tasalanma. Kütüphanen güvenilir ellerde."

Ellerini bana doğru uzattı, ben de eğilip onları öptüm.

"Gördün mü?" dedi.

"Kitapları Kütüphane Kayıt Defteri'ne nasıl işleyeceğini biliyor musun?" dedim.

"Evet," dedi. "Bunu nasıl yapacağımı biliyorum. Ayrıca kitap getiren herkesi krallara layık bir ilgiyle karşılayacağım. Hiç merak etme. Her şey yolunda gidecek. Artık endişelenmekten vazgeçin Bay Kütüphaneci. Bence burada gereğinden fazla kaldın. Seni buradan bir an önce kaçıracağım galiba."

"Beklemelerini rica edebilirsin," dedim. "Sadece birkaç dakika burada olmayacağım."

"Hadi git artık!" dedi Vıda. "O eski kafalı guddeni azıcık gevşetip sallanan sandalye salgılarını da yatıştırırsan iyi olur."

dışarı (kısa bir süre için)

Aman tanrım, ne kadar uzun zaman geçmiş aradan. Yıllarca o kütüphanede kapalı kalmak adeta zamanın dışındaki bir şeyin içinde olmak gibiymiş meğer. Belki de sonsuzluğun sayfalarına doğru uçan kitaplardan oluşan bir uçaktı o şey.

Bedenen dışarıda olmak pencereden veya kapıdan bakmaya hiç benzemiyordu. Kendimi tuhaf hissederek kaldırım boyunca beceriksizce caddenin aşağısına doğru yürüdüm. Beton oldukça sert ve saldırgandı, ya da ben çok hafif ve etkisizdim.

Bu üzerinde düşünülmesi gereken bir konuydu.

Telefon kulübesinin kapısıyla epeyce bir boğuşuktan sonra içeri girmeyi başardım ve tam Foster'ı arayacakken birdenbire yanımda hiç para olmadığını fark ettim. Bütün ceplerimi yokladım ama ne yazık ki üstümde tek bir sent bile yoktu. Kütüphanede paraya hiç ihtiyacım olmaz.

"Ne çabuk döndün?" dedi Vida. Masanın başında, çiçeğe benzeyen başı ve yeşil elbisesiyle çok güzel görünüyordu.

"Hiç param yok," dedim.

Büyük bir keyifle ve yaklaşık beş dakika kahkahalarla güldükten sonra gidip cüzdanını aldı ve içinden bir avuç dolusu bozukluk çıkarıp bana uzattı.

"Bu kadarı da fazla," dedi. "Paranın nasıl kullanıldığını unutmadığına emin misin? Bak şöyle tutacaksın." Parmaklarının arasında hayali bir madeni para tuttu ve yeniden gülmeye başladı.

Dışarı çıktım. Artık bozuk param vardı.

foster geliyor

Mağaradan Foster'ı aradım. Telefonun çaldığını duyuyordum. Yedi sekiz kere çaldı ve sonunda Foster telefonu açtı.

"Neler oluyor?" dedi Foster. "Kimsin sen? Ne istiyorsun orospu çocuğu? Saat daha öğlenin biri, farkında mısın? Nesin sen? Vampir mi?"

"Benim," dedim. "Seni ayyaş!"

"Aa..." dedi. "Ufaklık. Lanet olası, niye baştan söylemedin? Neler olup bitiyor orada? Birisi üzerine kitap yazılı bir fil mi getirdi? Pekala, ona biraz saman yedir, vanıma atlayıp geliyorum."

"Çok komik Foster," dedim.

"Fena değil," dedi. "O çılgın ambarında hiçbir şey imkânsız değildir. Neler oluyor ufaklık?"

"Bir sorunum var."

"Senin mi?" dedi. "Nasıl olur da senin bir sorunun olur? Her zaman içeridesin. Solgun benizli kütüphanen deri mi değiştiriyor yoksa?"

"Hayır," dedim. "Kız arkadaşım hamile."

"SENİ MANYAK HERİF!" dedi Foster. Ve telefon kulübesini neredeyse yüzlerce mil öteden sarsacak şiddette gülmeye başladı. Konuşmaya birkaç dakika ara vermek zorunda kaldık.

Sonunda gülmeyi kesti: "Gerçekten çok çalıştığının göstergesi galiba bu, ama zina ne zamandır kütüphanenin hizmetleri arasında yer alıyor? Kız arkadaş ha? Hamile ha? Seni gidi çılgın yumurcak!"

Yeniden kahkahalara boğuldu. Benim dışımda herkesin gülme günüydü bugün.

"Pekala, neye ihtiyacın var?" dedi. "Tijuana'ya doğru ufak bir gezi mi? Kürtajcı dostum Dr. Garcia'yı kısa bir ziyaret mi?"

"Onun gibi bir şey," dedim.

"Pekala, şimdi kahvaltı için bir iki tek atacağım ve ardından vanıma atlayıp yola koyulacağım. Akşam geç saatlerde orada olurum," dedi.

"Güzel," dedim. "Benim de buna ihtiyacım var."

Telefonun mağara ucunda belli belirsiz bir duraksama oldu.

"Hiç paran yok, değil mi ufaklık?" dedi Foster.

"Dalga mı geçiyorsun?" dedim. "Nereden param olsun? Dünyadaki en düşük ücretli iş bu, çünkü hiç ödenmiyor. Seni ödemeli arayabilmek için bu on sentliği kız arkadaşımdan borç almak zorunda kaldım."

"Hâlâ kendime geledim galiba," dedi. "Ne düşündüğümü anımsamıyorum. Büyük olasılıkla dün gece bütün paramı içkiye harcadığımı düşünüyordum. Yoksa bu geçen hafta mıydı? Sonuçta meteliğim yok Vay canına, yolsuz mu kalmışım yani?"

"Ya benim yiyeceğim ne olacak?" dedim, yiyecek paramı da harcadığının farkına vararak.

"Kız güzel mi?" dedi Foster. "Geceleri tek bir mumla kum fırtınası yaratabiliyor mu?"

"Ne?" dedim.

"Parayı getireceğim öyleyse," dedi. "Doktorun şartlarını kabul edersen bu iş birkaç yüzlüğe patlar. Ara sıra miktar konusunda nazlanır -bu içindeki iş adamı ruhudur- ama iki yüz papeli eline tutuşturup onu ikna edebilirsin."

"Şimdi bakalım: Uçak biletleri ve genel ihtiyaçlarınız için para gerek. Ayrıca Dr. Garcia'yı gördükten sonra kızın dinlenmesi için bir otel odası gerekebilir."

"Bara uğrayıp birkaç para babasını ters-yüz edeyim de ceplerinden neler düşürebileceğime bir bakayım. Bekle ufaklık, bu akşam geç saatlerde oradayım. Şimdi işe koyulalım."

"Böyle bir şey yapabileceğin hiç aklıma gelmezdi ufaklık Genç bayana selamımı ilet, söyle ona her

şey yoluna girecek Foster geliyor."

mastürbasyon

Şu Foster yok mu! Kütüphaneye geri döndüğümde içeriden birisi çıkmak üzereydi. Genç bir çocuktu, on altı yaşında ya var ya yoktu. Korkunç yorgun ve gergin görünüyordu. Hızla yanımdan geçip gitti.

"Tanrıya şükür sevgilim, kaybolmadın," dedi Vida. "Dönüş yolunu bulamayacaksın diye korktum. Seni yeniden görmek harika bir şey tatlım."

Masanın arkasından fırlayıp nefes nefese yanıma geldi ve beni uzun uzun öptü. Geçen yılın sonlarına doğru o gece geç vakitte kütüphaneye geldiğinden beri hantallığından %80 kurtulmuştu. Geriye kalan %20 çok aykırı duruyordu.

"Nasıl gitti?" dedi.

"İyi," dedim. "İşte on sentin. Foster yola çıkıyor. Bu akşam geç saatlerde burada olur."

"Güzel," dedi. "Bu iş bittiğinde çok sevineceğim. Kürtaşı beklemek hiç hoşuma gitmeyecekti. Hemen halledeceğimiz için çok memnunum."

"Ben de. Foster çok iyi bir doktor biliyor," dedim. "Her şey yoluna girecek. Foster her şeyle ilgileniyor."

"İyi, çok iyi," dedi. "Ya para? Benim biraz..."

"Hayır, hayır" dedim. "Foster parayı bulacak."

"Emin misin? Çünkü..."

"Hayır, eminim," dedim. "Buradan çıkan delikanlı kimdi?"

"Kitap getiren bir çocuk," dedi. "Kitabımı en sevimli halimle karşılayıp en güzel yazımla Kütüphane Kayıt Defteri'ne kaydettim."

"Aman tanrım," dedim. "Yıllardır ilk kez bir kitabı ben karşılamıyorum."

"Ah, tatlım," dedi. "O kadar yaşlı değilsin sen, her ne kadar öyle olmaya çalışsan da. Ama bu kadar çok uğraşırsan böyle düşünmen sayesinde yaşlı bir adam olup çıkacaksın."

Beni yeniden öptü.

"Şunu bir gözden geçireyim," dedim.

"Yaşlılığımı mı?" dedi.

"Hayır, kitabı."

O olduğu yerde kalıp arkamdan gülümserken ben masanın diğer tarafına geçtim ve Kütüphane Kayıt Defterini açıp okumaya başladım:

ELİMİN ÖBÜR TARAFI, Harlow Blade, Jr. Yazar on altı yaşlarındaydı ve yaşına göre olması gerekenden daha fazla üzgün görünüyordu. Yanımda çok utangaç davrandı. Zavallıcık gözünün ucuyla sürekli bana baktı.

Sonunda "Kütüphaneci siz misiniz? diye sordu.

"Evet," dedim.

"Burada bir erkek olacağını umuyordum."

"O dışarıda," dedim. "Bu yüzden bu görevi geçici olarak benim yapmam gerekiyor. Merak etme, ısırمام."

"Siz erkek değilsiniz." dedi.

"Adın nedir?"

"Ne?"

"Adın lütfen? Kitabını almadan önce adını deftere yazmam gerekiyor. Bir adın var, değil mi?"

"Evet. Harlow Blade, Jr."

"Pekala, kitabın ne hakkında? Bunu da öğrenmem gerekiyor. Sadece neyle ilgili olduğunu söyle bana, deftere kaydedeceğirn."

"Bir erkek olacağını umuyordum." dedi.

"Kitabın ne hakkında? Konusu lütfen?"

"Mastürbasyon. Hemen gitsem iyi olacak."

Tam ona kitabını getirdiği için teşekkür edip onu kütüphanede istediği rafa koyabileceğini söyleyecektim ki başka bir şey söylemeden çıkıp gitti. Zavallı çocuk.

Bu kütüphane garip bir yer. Ama sonunda kitabınızı getirebileceğiniz tek yer. burası. Ben de kitabımı buraya getirdim ve hâlâ buradayım.

Vida masanın arkasına dolaştı ve arkama geçip kolunu boynuma doladı. Benim okumam bitince omzumun üstünden yazdıklarını okudu.

"Bence göze oldukça hoş geliyor" dedi.

Aman tanrım, başka bir kütüphanecinin elyazısı masanın üstünde, önümde duruyordu. Yıllardan beri ilk defa bir kitabın karşılama ve kayıt işlemini ben yapmıyordum.

Bir an için Vida'ya baktım. Ona çok tuhaf bakmış olmalıyım ki "Ah, hayır. Hayır, hayır, hayır," dedi.

foster

Foster gece yarısı geldi. Geldiğinde Vida'yla birlikte odamda oturmuş kahve içiyor, bir yandan da, belki de yaşamlarımızın alacakaranlık anları dışında bir daha hiç anımsamayacağımız ufak tefek güncel şeylerden söz ediyorduk.

Foster hiçbir zaman ön kapıdaki zili çalmak zahmetine katlanmazdı. Söylediğine göre bu zili çaldığında bir tür kiliseye girdiğini zannediyormuş ve zaten sonsuza dek onu idare edecek kadar kiliseye gitmiş.

GÜM! GÜM! GÜM! diye kapıyı yumrukladığında onu her zaman duyabilirdim ve hep camı kıracağından korkardım. Foster gözardı edilebilecek ya da unutulacak insanlardan değildir.

"Bu da ne?" dedi Vida, yataktan korkuyla sıçrarken.

"Foster," dedim.

"Bir filin gürültüsüne benziyor," dedi.

"Zile elini sürmez," dedim.

Kütüphane tarafına geçip ışıkları yaktık, Foster kapının önünde durmuş o koca yumruğuyla hâla kapıyı yumrukluyordu.

Yüzünde kocaman bir tebessüm vardı ve o geleneksel tişörtünü giymişti. Asla gömlek, ceket veya kazak giymezdi. Havanın nasıl olduğunun onun için hiç önemi yoktu. Soğuk, rüzgârlı ya da yağmurlu Foster daima tişörtünü giyerdi. Kuşkusuz bir barajı dolduracak kadar terliyordu ve bir bizonnun kılları kadar gür sarı saçları neredeyse omuzlarına değecek uzunluktaydı.

"Selam!" dedi. Sanki cam kapı incecik kâğıttan yapılmış gibi sesi gürleyerek bize ulaştı. "Neler oluyor orada?"

Ona kapıyı açtım. Kapının önüne park ettiği vanını gördüm. Van kocamandı ve biraz tuhaf görünüyordu. Kütüphanenin önünde uyuyakalmış tarihöncesi bir yaratığa benziyordu.

"Evet, işte geldim/" dedi ve bir kolunu boynuma dolayıp beni sıkıca kucakladı. Öbür elinde bir viski şişesi vardı ve viskinin yansı içilmişti.

"Nasıl gidiyor, ufaklık? Neşelen biraz. Foster geldi. Hey oradaki, selam!" dedi Vida'ya. "Tanrım, ne güzel bir kızsın sen öyle! Lanet olsun, buraya geldiğime ne kadar memnunum! Kat ettiğim her mil buna değdi. Aman tanrım, bayan öyle güzelsiniz ki bokunuzun üstünde durabilmek için dondurucu bir soğukta çıplak ayakla ön mil yürüyebilirim."

Vida yüzünde beliren kocaman tebessüme engel olamadı. Foster'dan anında hoşlandığını hissettim.

Tanrım, bedeni beraber olduğumuz birkaç ay süresince ne kadar da rahatlamıştı. Hâlâ bir parça hantallık vardı ama şimdi onu bir engelmış gibi değil de bir şiirmiş gibi taşıyordu ve bu inanılmaz derecede büyüleyiciydi.

Vida yaklaşıp kolunu Foster'ın beline doladı. Foster onu da sıkıca kucakladı ve ona viski uzattı.

"Sana iyi gelir," dedi.

"Pekala, deneyeceğim," dedi Vida.

Foster heybetli bir tavırla şişenin ağzını eliyle kurulayıp onu Vida'ya uzattı. Vida nazikçe bir yudum aldı.

"Hey, ufaklık Sen de tat şu meredi de kendine gel bakalım."

Bir yudum aldım.

Vaov!

"Nereden buldun bunu?" dedim.

"Ölü bir Kızılderiliden satın aldım."

m.s. inziva

"Yolu göster hadi," dedi Foster.

Kolunu Vida'nın beline dolamıştı. Bir elmanın iki yarısı gibiydiler. Bu kadar iyi anlaştıkları için çok seviniyordum. Tijuana için plan yapmak ve biraz rahatlamak için odama geri döndük.

"Şimdiye kadar nerelerdeydin?" dedi Foster.

"Rezervasyonda değildim," dedi Vida.

"Müthiş!" dedi Foster. "Nereden buldun bu kızı?"

"Buraya geldi," dedim.

"Burada çalışmalıymışım," dedi Foster. "Mağarada değil. Haritanın yanlış tarafına düşmüşüm. Hey, hey, hayatım boyunca gördüğüm en güzel şeysin sen. Tanrım, annemin resminden bile daha güzelsin."

"Viskiden," dedi Vida. "Amber renkli sıvıların etkisiyle her zaman daha güzel görünürüm."

"Lanet olsun, viskidenmiş. Kanımdaki alkol oranını 86'ya çıkarıyorsun. Ben bir süre kütüphaneyle ilgilenmeyi düşünüyorum. Siz de mağaralara gidip o lanet olası kitapların tozunu alın ve orada yaşayın. Orası gerçekten çok keyifli. Ama sakın kimseye beni tanıdığınızı söylemeyin. ka Mesih ve ihtiyar Foster dost canlısı olma özelliklerini aynı zamanda tükettiler. Şu günlerde yalnızca cazibem sayesinde hayatta kalmayı başarıyorum.

tijuana planı

Odama geçip hep birlikte yatağın üstüne oturduk ve bir yandan viski içip bir yandan da Tijuana için planlar yapmaya koyulduk Genelde içki içmem ama içinde bulunduğumuz durumun biraz içkiyi hak ettiğini düşündüm.

"Pekala, küçük bir kürtaj ha?" dedi Foster. "Kesin kararınızı verdiniz mi?"

"Evet," dedim. "Bu konuyu enine boyuna konuştuk. İsteddiğimiz bu."

Foster gözlerini Vida'ya dikti.

"Evet," dedi Vida. "Şu anda çocuk sahibi olacak kadar olgun değiliz. Bu ancak kafamızı karıştırmaya yarar ve kafamızın karışık olması da bir çocuk için iyi olmaz. Yeterince olgunlaşmamış ve kafası karışmamış ebeveynler olmadan da bu dünyaya gelmek yeterince zor zaten. Evet, kürtajı istiyorum."

"Tamam öyleyse," dedi Foster. "Korkacak bir şey yok. İyi bir doktor biliyorum: Dr. Garcia. Canını acıtmayacak ve herhangi bir terslik olmayacak. Her şey yoluna girecek."

"Sana güveniyorum," dedi Vida.

Vida uzanıp elimi tuttu.

"Yapılacak şey çok basit," dedi Foster. "Oraya uçakla gideceksiniz. Yarın sabah 8:15'te San Diego'ya giden bir uçak var. Gidiş dönüş biletlerinizi aldım. Doktoru aradım, sizi bekliyor olacak. Öğleden önce TJ'de olacaksınız ve işiniz kısa sürede bitecek."

"Eğer kendinizi iyi hissederseniz akşam üstü uçağıyla dönebilirsiniz, ama San Diego'da kalmak isteyebilirsiniz diye Green Otel'de sizin için oda ayırttım. Orayı işleten adamı tanıyorum. İyi bir herif. Kürtajdan sonra kendini biraz halsiz hissedeceksin, bu yüzden kalıp kalmamak sana kalmış. Sadece nasıl hissedeceğine bağlı, ama çok sersemlemiş olursan sakın kendini fazla zorlama, otelde kal."

"Dr. Garcia kürtaj ücreti konusunda bazen zorluk çıkarır, ama ona sadece 200 dolarınız olduğunu söyledim, o da 'Tamam Foster, yapacağım,' dedi. İngilizcesi pek iyi değildir ama çok iyi ve kibar biridir. İşine sadık bir doktor. Geçen yıl o yerli kız meselesinde iyi iş yaptı. Sorunuz var mı? ya da başka herhangi bir şey? Lanet olsun çok güzel bir kızsın!"

Vida'ya nazikçe sarıldı.

"Sanırım her şeyi düşünmüşsün," dedim.

"Vida?" dedi.

"Hayır, aklıma başka bir şey gelmiyor."

"Ya kütüphane ne olacak?" dedim.

"Kütüphane mi *ne olacak?*" dedi Foster.

"Ona kim göz kulak olacak? Burada birinin olması gerek. Düşünülmesi gereken başlıca şeylerden biri de kütüphane. Biri kitapları karşılamak için günün yirmi dört saati burada olmalı. Kütüphanenin temel kurallarından biri bu. Onu kapatamayız. Sürekli olarak açık kalmalı."

"Yoksa beni mi kastediyorsun?" dedi Foster. "Yoo, hayır. Ben tam anlamıyla bir mağara adamıyım. Başka birini bulman gerekecek."

"Ama birinin burada olması gerek," dedim ısrarla ona bakarak.

"Yoo, hayır," dedi Foster.

"Ama," dedim.

Tüm bunlar Vida'yı felaket eğlendirmişti. Vida'nın kütüphaneye karşı duyduğum derin hissi paylaşmadığının tümüyle farkındaydım. Zamanında kulak vermiş olduğum çağrının epeyce tuhaf olduğunu anlayabiliyordum ama bu yapmak zorunda olduğum bir şeydi.

"Ben bir mağara adamıyım," dedi Foster.

"Bu bizim işimiz," dedim. "Bu işi yapmak için tutulduk biz. Bu kütüphaneyle, onun hizmetine gereksinim duyan insanlarla ilgilenmek zorundayız."

"Ben de bu konuyu açıklığa kavuşturmak istiyordum," dedi Foster. "Bu işin ödemesi çok yavaş yapılıyor. İki yıldır bana ödeme yapılmadı. Ayda 295,50 dolar kazanıyor olmam gerekiyordu."

"Foster!" dedim.

"Şaka yapıyordum," dedi Foster. "Sadece küçük bir şaka. Al, biraz daha viski iç."

"Sağ ol."

"Vida?" dedi Foster.

"Evet," dedi Vida. "Bir yudum daha içersem müthiş olacak. Çok rahatlatıcı."

"Eski Kızılderili usulü yatıştırıcı bu," dedi Foster.

"Biz Meksika'da kürtaj işini hallederken sen de bir iki gün burayı idare edebilirsin," dedim. "Bir günü gerçek anlamda çalışarak geçirmen seni öldürmez. Yıllardır bir taşı yerinden bile ' oynatmadın."

"Beni işim mağaralarda," dedi. "Kitapları oraya götürmek, yerleştirmek, korumak, mağaradaki sızıntının onları etkilemediğinden emin olmak büyük bir sorumluluk."

"Mağaradaki sızıntı!" dedim dehşete kapılarak.

"Bunu söylediğimi unut," dedi Foster. "Şimdi bundan söz etmek istemiyorum, ama pekala, burada kalıp siz dönüncüye kadar kütüphaneye göz kulak olacağım. Bu hoşuma gitmiyor ama yapacağım."

"Mağarada sızıntı mı?" diye yeniden sordum.

"Yapmam gereken nedir?" dedi Foster. "Buraya kitap getiren kaçıklarla nasıl ilgileneceğim? Yani sen burada neler yapıyorsun? Biraz viski iç. Bana her şeyi anlat."

Olup bitenler Vida'yı çok eğlendiriyordu. Kesinlikle çok güzeldi. Üçümüz de iyice mayışıp yatağın üzerine uzanmıştık Viskinin etkisiyle bedenlerimizin ve beyinlerimizin sınırları çamur göletleri gibi yoğun bir kıvama gelmişti.

"Bu çok keyifli," dedi Vida.

foster'ın ilk kızı . 1

"Bu da ne?" dedi Foster yatağın üstünde neredeyse doğrularak.

"Zil," dedim. "Birisini kütüphaneye kitap getirdi. Gel de sana kütüphaneye gelen kitapları nasıl onurlandırdığımızı göstereyim. Bunun için 'karşılama' deyimini kullanıyorum."

"Kulağa cenaze töreniyle ilgili bir şeymiş gibi geliyor," dedi Foster. "Lanet olsun saat kaç?" Foster gözleriyle etrafı araştırdı. "Saatin tik-taklarını duyuyorum."

Saate baktım. Foster yataktaki konumundan ötürü onu göremiyordu.

"Gece yarısını geçmiş."

"Kitap getirmek için biraz geç değil mi? Gece yarısı ha? Yani on iki."

"Günün yirmi dört saati, haftanın yedi günü açığız. Hiç kapatmıyoruz.," dedim.

"Ulu Tanrım!" dedi Foster.

"Ne demek istediğimi anlıyor musun şimdi?" dedi Vida.

"Anlamaz olur muyum," dedi. "Bu çocuğun dinlenmeye ihtiyacı var."

Sonra Vida'ya baktı. Klasik, makineleşmiş bir erkek tavrıyla aleni veya kösnül olmadan gözleriyle ona bir değer biçti ve gördüğü şeyden hoşlandı.

Vida dudaklarının güzel biçimini bozmadan kibarca gülümseyerek ona baktı. Gülümsediği halde dudaklarının biçimi hiç değişmemişti. Sanırım bu daha önce de olmuştu.

Birkaç ay önce koltuğunun altında kitabıyla buraya gelen kız değildi artık. Aynı beden içinde bambaşka biri olmuştu.

"Evet," dedi Foster sonunda. "Evet, dışarı çıkıp kitabı getiren kimmiş bir baksak iyi olacak sanırım. Onu, pardon onları bekletmek istemeyiz değil mi? Dışarı soğuk."

Foster tüm yaşamı boyunca bir kez olsun soğukun farkına varmamıştı, demek ki biraz sarhoştur ve düş gücü doludizgin koşmaya başlamıştı.

"Orada ne yaparsınız?" dedi Foster. "Dışarı çıkıp onunla ben ilgilensem iyi olacak galiba. Siz iki yumurcak da burada oturup rahatınıza bakın. İhtiyar Foster ortalıktayken kimsenin keyfinin bozulmasına gerek yok. Şu kitapla ben ilgileneyim bari. Ayrıca siz TJ'deyken bu kaçık yuvasını ben idare edeceğime göre işlerin nasıl yürüdüğünü öğrensem iyi olur."

Vida'nın tebessümü dişlerinin bembeyaz çizgilerini ortaya serecek kadar yayıldı. Gözlerinde de onlara çapraz küçük, dostça bir ışık parlıyordu.

Ben de gülümsüyordum.

"Bu işi nasıl yapıyorsunuz? Yazarın ve kitabın adını o büyük kara deftere kaydedip kitap hakkında kısa bir yorum yapıyorsunuz değil mi?"

"Doğru," dedim. "Ayrıca dostça davranman gerekiyor. Bu çok önemli. Gelen kişiye hem kendisinin hem de kitabının istendiğini göstermek, çünkü bu kütüphanenin ana gayesidir; ve Amerikan yazınının istenmeyen, şiirsel ve takıntılı örneklerini hoş bir şekilde bir araya toplamak."

"Dalga geçiyorsun," dedi Foster. "Dalga geçiyor olmalısın."

"Hadi Foster," dedim. "Yoksa 'mağaradaki sızıntı' konusunu açarım yine. Hani şu 'mağaradaki sızıntı.'"

"Tamam. Tamam. Tamam, kaçık herif," dedi Foster. "Elimden geleni yapacağım ve ayrıca kim bilir, belki elimden geleni yapmak istiyor da olabilirim. O kadar kötü bir herif değilim. Düşünün bir kere bir sürü arkadaşım var. Onlar kabul etmeyebilir ama hepsinin yüreğinde özel bir yerim vardır."

Zilin sesi giderek hafifliyordu. Acilen ilgi gösterilmesi gerekiyordu. Foster yataktan kalkmıştı. Elini bizon yelesi gibi gür saçlarının arasında dolaştırdı; kütüphane tarafına geçmeden önce onlara çeki düzen vermek ister gibiydi.

kar gibi lekesiz

Foster ilk kitabını karşılamak üzere kütüphane tarafına geçerken Vida'yla ben onun sıcakkanlılıkla ardında bıraktığı viskiyi yudumlayarak yatakta uzanmaya devam ettik. Bir süre sonra Vida da ben de öylesine mayışmıştık ki papatya tarlası niyetine kiraya verilebilirdik

Birdenbire, bu arada zaman kavramımızı yitirmiştik, Foster kapıyı çarparak odaya girdi. Ağırsıklet, tişörtlü, terleyen bir öfke yumağı halindeydi.

"Bence siz güneydeyken bu tımarhaneyi kapatsak iyi olur," dedi bir yandan sağ eliyle viskiyi işaret ederek. "Bu lanet olası yeri sonsuza dek kapatmalıyız. Düşünsenize bir, herkes evine gidip aklını başına toplar. Hâlâ akıl kaldıysa elbette."

Foster viskiden koca bir hindi yudumu alıp boğazından aşağı yuvarladı. Viski midesine ulaştığında yüzünü ekşitip titredi.

"Bu iyi geldi," dedi eliyle ağızını kurulayarak

"Ne oldu?" dedi Vida. "Kütüphaneye yaptığın çiçek aşısı tutmadı mı?"

"Bunu bana mı söylüyorsun! Biraz daha viski!" dedi Foster şişeye hitap ederek, sanki şişe şifa veren merhemden bir elmiş gibi.

"Umarım onları ürkütmedin," dedim. "Bu kütüphanenin amacına ters düşer. İhtiyaç duyduğumuz için değil hizmet vermek için buradayız."

"Onları ürkütmek mi? Dalga mı geçiyorsun ufaklık? Tam tersi. Kahretsin, ben genelde insanlarla iyi anlaşırım."

"Ne oldu?" dedi Vida tekrar.

"Pekala, dışarı çıktığımda pek umduğum gibi biriyle karşılaşmadım. Yani dışarıda duruyorlardı ve..."

"Kimdi o?" dedi Vida.

"Bir kadın mı?" dedim biraz insafsızca.

"Bunun önemi yok," dedi Foster. "Bırakın da devam edeyim, lanet olsun! Evet, dışarıda bir kadın vardı ama kadın sözcüğünü ciddi bir kuşku içinde kullanıyorum. Zili çalıyordu ve koltuğunun altında bir kitap vardı, ben de kapıyı açtım. Ama açmakla hata etmişim."

"Nasıl bir kadındı?" dedim.

"Bunun önemi yok," dedi Foster.

"Hadi ama," dedi Vida. "Anlat bize."

Foster bize aldırış etmeden hikâyeyi bildiği gibi anlatmaya devam etti: "Ben kapıyı açtığımda o da ağızını açtı. Araba çarpmasını andıran bir sesle 'Sen de kimsin?' diye sordu. Ne bok olacaksa!

" 'Adım Foster,' dedim.

" 'Daha önce gördüğüm hiçbir Foster'a benzemiyorsun,' dedi. 'Bence sen başka birisin çünkü Foster olamazsın.'

" 'Benim adım bu,' dedim. 'Ben her zaman Foster'dım.'

" 'Aaa! Yettin artık. Annem ner'de?' diye sordu.

" 'Annen mi? Ne diyorsun sen? Bir annen olamayacak kadar yaşlısın,' dedim. Moruğun suyuna gitmekten usanmıştım artık.

" 'Kitabın için ne yapmamı istersin?' dedim.

" 'Bu seni hiç mi hiç ilgilendirmez kahrolası ' sahte Foster. Nerede o?'

" 'İyi geceler,' dedim.

" 'Ne demek iyi geceler? Hiçbir yere gitmiyorum. Sen annemin nerede olduğunu söyleyinceye kadar burada kalacağım.'

" 'Annenin nerede olduğunu bilmiyorum ve doğrusunu istersen, Clark Gable'ın Rüzgâr Gibi Geçti'de söylediği gibi "Umurumda bile değil."

" 'Anneme Clark Gable mı dedin!' dedi, sonra da bana tokat atmaya kalkıştı. Artık bardağı taşırmıştı ve elimin yarı uçuş hamlesiyle elini havada yakaladım, onu kendi ekseni etrafında döndürüp hızla kapıdan dışarı doğru ittim. Kanatlı bir çöp tenekesi gibi kapıdan dışarı doğru uçtu.

" 'Annemi serbest bırak!' diye bağırdı. 'Anneciğim! Anneciğim!'

"Kapıyı kapatmaya yeltendim. Bu sefer rüyada gibi davranmaya başladı. Kaltağı uyandırayım mı pataklayayım mı karar veremedim.

"Cama doğru tehditkar bir hareket yaptı. Ben de dışarı çıkıp ona merdivenin dibine kadar eşlik ettim. Yol boyunca biraz ' boğuştuk, ama kolunu biraz kuvvetlice sıktığımda yatıştı. Aynı anda, o çengel bacakları elverdiği ölçüde çabuk buradan çekip gitmezse o tavuk boynuna benzeyen boynunu kırmayı gayet centilmen bir tavırla teklif ettim.

"Onu son gördüğümde bağıırıyordu: 'Haksızlık bu. Sonunda başıma bunlar da mı gelecekti; bu çılgınlıkları yapmak, böyle şeyler hissetmek, böyle şeyler söylemek...' Bu arada kitabın sayfalarını yırtıp düğün törenindeki bir gelin gibi başının üzerine doğru fırlatıyordu."

"Düğün törenindeki bir gelin gibi mi?" dedi Vida.

"Çiçekler," dedi Foster.

"Ah, ben anlamadım," dedi Vida.

"Ben de anlamadım," dedi Foster. "Aşağı inip nasıl bir kitap olduğunu anlamak için sayfalardan birkaçını toplayıp baktım ama üzerlerinde hiçbir şey yazılı değildi. Kar gibi lekesizdiler."

"Burada bazen böyle şeyler olur," dedim. "Bazen sorunlu yazarlarla karşılaşırız. Ama burası genellikle sakindir. Tüm yapman gereken onlara karşı sabırlı olmak ve kitabın adını, yazarını Kütüphane Kayıt Defteri'ne kaydedip kısaca tanımlamak, sonra da kitabı kütüphanede istedikleri yere koymalarına izin vermek."

"Bu sefer işimiz kolay," dedi Foster.

Bir şey söylemeye yeltendim..

"Tanım," dedi Foster.

Bir şey söylemeye yeltendim..

"Kar gibi lekesiz," dedi Foster.

van

"Vanımda uyuyacağım," dedi Foster.

"Olmaz, burada sana da yer var," dedim.

"Lütfen kal," dedi Vida.

"Hayır, olmaz," dedi Foster. "Vanımda daha rahatım. Her zaman orada uyurum. Küçük bir döşeğim ve uyku tulumum var ve bulutların üstündeymiş gibi uyurum onun içinde.

"Olmaz, her şey kararlaştırıldı. İhtiyar Foster vanında uyuyacak Siz iki ufaklık da iyi bir uyku çekin çünkü sabahki uçak için erken kalkmanız gerek. Sizi havaalanına götüreceğim."

"Hayır bunu yapamazsın," dedim. "Otobüse binmemiz gerekecek çünkü burada kalıp kütüphaneye göz kulak olmalısın. Unuttun mu? Biz yokken hep açık kalması gerekiyor. Biz dönünceye kadar buradan ayrılmamalısın."

"Bundan pek emin değilim," dedi Foster. "Kısa bir süre önce yaşadığım deneyimden sonra biraz kuşkuluyum. Geçici işçi temin eden acentalardan birini ayarlayamaz mıydınız? Bir kız, ya da onun gibi bir şey. Kahretsin, bunu kendi cebimden öderim. Onlar kütüphaneye göz kulak olurken ben de North Beach'e gidip birkaç üstsüz gösteri izledim, hazır buraya kadar gelmişken."

"Hayır Foster," dedim. "Bu kütüphaneyi herhangi birinin eline bırakamayız. Biz gidince burada kalmak zorundasın. Geri dönmemiz çok uzun sürmeyecek zaten."

"Suyuna git Foster," dedi Vida.

"Pekala. Bundan sonra hangi kaçık kitap getirecek bakalım."

"Merak etme," dedim. "O bir istisnaydı. Biz yokken her şey yolunda gidecek."

Hiç şüphem yok."

Foster dışarı çıkmak üzere hazırlandı. "Alın, biraz daha viski için," dedi. "Şişeyi yanıma alacağım."

"Uçak kaçta kalkıyor?" dedi Vida.

"8:15," dedi Foster. "Şuradaki arkadaşımız araba kullanamadığı için otobüsle gitmek zorunda kalacaksınız, çünkü bu kütüphane çocuğu burada kalıp bu kaçıklar bahçesine göz kulak olmamı istiyor."

"Ben kullanabilirim," dedi Vida pürüzsüz güzelliğini ve gençliğini sergileyerek.

"Bir van kullanabilir misin?" dedi Foster.

"Sanırım," dedi Vida. "Bir yaz Montana'da bir çiftlikteyken kamyon ve pikap kullanırdım. Dört tekerlekli her şeyi her zaman kullanabilirim. Spor arabaları veya herhangi bir şey. Bir keresinde bir okul otobüsü bile kullanmıştım, bir grup çocuğu pikniğe götürmüştüm."

"Van farklı bir şeydir," dedi Foster.

"At taşıyan bir van kullanmıştım," dedi Vida.

"Bu bir at vanı değil," dedi Foster biraz bozularak "Benim vanımda hiç at taşınmadı!"

"Foster," dedi Vida. "Kendine gel hayatım. Sadece onu sürebileceğimi anlatmaya çalışıyordum sana. Ben her şeyi sürebilirim. Hiç kaza yapmadım. İyi bir sürücüyüm, hepsi bu. Güzel bir vanın var."

"Çok iyi bir vandır," dedi Foster yatışarak. "Peki, tamam, bunun bir zararı olacağını sanmıyorum ve hem de sizi oraya otobüsten daha hızlı götürür, gelirken de daha hızlı gelebilirsiniz. Çok daha rahat bir yolculuk olacaktır. Otobüsler felaket bir durumda, ayrıca onu havaalanına park edebilirsiniz. Sanırım bu tanrının cezası deli yuvasında çalıştığım süre içinde vana ihtiyacım olmayacak. Tabii, onu alabilirsiniz, ama dikkatli sürün. Bütün dünyada bunun gibi tek bir van var, o da benimki ve onu seviyorum."

"Merak etme," dedi Vida. "Ben de onu seveceğim."

"İyi bir anlaşma," dedi Foster. "Evet, artık dışarı gidip yatsam iyi olur. Biraz daha viski ister misiniz?"

"Hayır, bence yeterince içtik," dedim.

"Peki, tamam."

"Seni uyandırmamızı ister misin?" dedi Vida.

"Hayır, kendim uyanabilirim," dedi Foster. "Niyetlendiğim zaman istediğim dakikada uyanabiliyorum. Beynimin içinde çalar saat , var. Beni her zaman uyandırır. Haa, az daha sana söylemeyi unutuyordum. Yarın sabah hiçbir şey yeme. Kurallara aykırı."

johnny cash

Foster'ın geceyi vanında geçirmek üzere dışarı çıkmasından sonra ertesi gün için hazırlanmaya koyulduk Sabah uyandığımızda fazla zamanımız olmayacaktı.

Vida'nın kütüphanede yeterince eşyası vardı, eve gitmesi gerekmeyecekti. Bir blok ötede oturduğu halde ben, kuşkusuz, oraya hiç gitmemiştim. Önceleri zaman zaman oturduğu yeri merak ederdim, o da bana nasıl bir yer olduğunu anlatmıştı bir keresinde.

"Çok sade," demişti. "Fazla bir şeyim yok. Tüm eşyam şunlardan ibaret; kitaplıkta birkaç kitap, beyaz bir halı, halının üstünde küçük bir mermer masa ve pikabım için birkaç plak: Beatles, Bach, Rolling Stones, Byrds, Vivaldi, Wanda Landowska, Johnny Cash. Beatnik değilim. Yalnızca bedenimin sonsuza dek ihtiyacım olandan çok daha fazlasına sahip olduğumu düşündüğümünden diğer şeylerin sade ve basit olmasını istedim."

Eski bir KLM torbası bulup birkaç parça eşyamızı içine yerleştirdik San Diego'da bir gece kalmamız gerekebilir diye Vida diş fırçalarımızı ve tıraş makinemi de torbaya koydu.

"Daha önce hiç kürtaj olmamıştım," dedi Vida. "Umarım geceyi San Diego'da geçirmemiz gerekmez. Bir kere oraya gitmişim ve hiç hoşlanmamıştım. Bir sürü ipsiz sapsız denizci vardı ortalıkta ve her şey ya taş gibi çıplaktı ya da ucuz neonlarla süslüydü. Güzel bir kent değil."

"Tasalanma," dedim. "Yalnızca havayı şöyle bir koklayacağız ve her şey yolunda giderse yarın akşam burada olacağız."

"Bu akla yatkın görünüyor," dedi Vida basit ve sade hazırlığımızı tamamlayarak.

"Pekala, hadi tatlım, artık öpüşelim ve yatalım. Biraz uyusak iyi olur." dedim. "İkimiz de yorgunuz ve sabah erken kalkmamız gerekiyor."

"Kalkınca duş almalıyım," dedi Vida. "Biraz da kulaklarımın arkasına parfüm sıkacağım."

Vida'yı kollarımın arasına alıp, bana doğru çevrilen narin, bukete benzeyen çehrenin, o minik avlunun, yapraklarını ve çiçeklerini topladım.

Ardından soyunup yatağa uzandık. Işığı söndürdüğümde "Saati kurdun mu hayatım?" diye sordu.

"Ah, unuttum," dedim. "Kalkıyorum."

"Üzgünüm," dedi.

"Hayır," dedim. "Saati kurmayı ben akıl etmeliydim. Kaçta kalkmak istersin? Altı iyi mi?"

"Hayır, sanırım 5:30'a kursan daha iyi olur. Foster uyanmadan önce bazı 'kadınca sorunlarımı' halletmek istiyorum, böylece üçümüz için güzel bir kahvaltı hazırlayabilirim. Uzun bir gün olacak ve güne sıkı başlamamız gerek."

"Hanımefendiye kahvaltı yasak," dedim. "Foster'ın dediğini unuttun mu?"

"Ah, doğru ya. Unutmuşum," dedi Vida.

Bu zor dakikayı atlattıktan sonra ikimiz de yapmakta olduğumuz şeye karanlığın içinde gülümsedik. Birbirimizin tebessümlerini göremiyorduk ama orada olduklarını biliyorduk ve bu da bizi, binlerce yıldan beri karanlık gecelerdeki tebessümler, yeryüzünün dertli insanları nasıl rahatlatırsa öyle rahatlattı.

Kalkıp ışığı yaktım. Ben saati 5:30'a kurarken Vida hâlâ hafifçe gülümsüyordu. Artık vicdan azabı duymak ya da Kader Tanrıçalarının önünde ağlamak için çok geçti. Geri dönüş yoktu, Meksika'nın tıbbi ellerine düşmüştük bir kere.

"dahiyane"

Vida banyoya girdiğinde hiç de hamile gibi görünmüyordu. Karnı hâlâ inanılmayacak kadar düzdü ve dahiyane bir şeydi. Bisküvi ve çilekten daha büyük yiyecekleri sindirebilecek kapasitede bağırsakların nasıl olup da oraya sığabildiğini merak ettim.

Göğüsleri güçlü ama narin, meme başları nemliydi.

Küvete girmeden önce ibriğe kahve koymuştu ve kahvenin filtreden süzülmesini ve aynı anda banyo kapısının aralığından Vida'nın yıkanmasını izliyordum.

Saçlarını toplayıp başının tepesinde topuz yapmıştı. Boynunun dinginliğine sırtını yaslamış olan topuz çok güzel görünüyordu.

İkimiz de yorgunduk ama o gün yapacağımız şeyleri karşılamaya hazırlanırken olabileceğimizden daha az gergindik, çünkü bir tür hafif şok durumu atlatmıştık ve bu durum, sonunda bizi bekleyen asıl büyük güçlüğü, ne olduğu önemli değil, yaşayınca kadar, art arda küçük şeyler yapmamızı, nazik bir adımın ardından başka bir nazik adımı atmamızı sağlıyordu.

Sanırım yaşamlarımızı yepyeni anlık törenlere, ayinlere dönüştürebilme yetimiz var; yapmak zorunda olduğumuz güç bir iş karşımıza çıktığında bu ayinlerin havasına girip sakın sakın rollerimizi oynuyoruz.

Yaşamımız tiyatroya dönüşüyor.

Sırayla bir yandan süzülmekte olan kahveyi bir yandan da banyo yapan Vida'yı izliyordum. Bizim için uzun bir gün olacaktı ama neyse ki onu dakika dakika yaşayacaktık

"Kahve daha hazır olmadı mı?" dedi Vida.

İbriğin emziğinden havaya yükselen kahve buharının kokusunu içime çektim. Kahvenin koyuluğu ve ağırlığı sinmişti buhara. Kahvenin nasıl koklanması gerektiğini bana Vida öğretmişti.

Ben her zaman hazır kahve yanlısı olmuşum ama o bana gerçek kahvenin nasıl yapıldığını öğretti ve bunu öğrenmek iyi bir şeydi. Bunca yıl nasıl olup da kahveyi sadece toz tanecikleri olarak düşünmüştüm.

Kahvenin süzülmesini izlerken bir süre kahve hazırlama işlemi düşündüm. Bizler giderek müşkülpesent olurken hayattaki bazı şeylerin hep basit kalması ne gariptir.

"Hayatım, beni duydun mu?" dedi Vida. "Kahve diyorum. Hayal kurmayı bırakıp kahveyle ilgilenir misin canım. Hazır oldu mu?"

"Başka bir şey düşünüyordum," dedim.

foster'ın zili

Vida, sade ama hayli albenili beyaz bir bluzla kısa mavi bir etek giydi -dizlerinin üstünü rahat rahat görebiliyordunuz- ve bluzun üzerine de yarı süveter minik bir şey geçirdi. Giysileri hiçbir zaman doğru dürüst tanımlayamasam da herkes neden söz ettiğimi anlar.

Gözleri hariç yüzüne hiç makyaj yapmadı. Yirminci yüzyılın ve altmışlı yıl sonlarının genel beğenisine uygun bir biçimde koyu ve mavi görünüyordu gözleri.

Kapıdaki gümüş zilin çaldığını duydum. Zil şok geçiriyormuş gibi hızlı hızlı çalıyordu. Adeta korkuya kapılmıştı ve yardım çığlıkları atıyordu.

Gelen Foster'dı.

Foster bu zilden oldu olası hoşlanmamıştı. Hanım evladı bir zil olduğu konusunda diretiyordu ve sürekli olarak kapıya başka bir zil takmayı öneriyordu. Bu sefer kapıyı açtığımda da aynı şeyleri söyleyip duruyordu. Kapıyı açtığım halde olduğu yerde durup zilin ipini tutmaya devam etti. Ama artık zili çalmıyordu.

Dışarısı hâlâ karanlıktı. Foster'ın üzerinde o ölümsüz tişörtü vardı ve bizon yelesi gibi gür sarı saçları omuzlarına dökülüyordu.

"Öğüdümü dinlemelisin," dedi. "Şu lanet olası zili at gitsin ben de sana gerçek bir zil takayım."

"İnsanları ürkütecek bir zil istemiyoruz," dedim.

"İnsanları ürkütmek de ne demek? Bir zilin insanı ürküttüğü hangi cehennemde görülmüştür?"

"Sunduğumuz hizmete uygun bir zile ihtiyacımız var, kütüphaneye uyum sağlayacak bir zile. Kibar bir zil gerek buraya."

"Kaba saba heriflere göre ziliniz yok ha?" dedi Foster.

"Ben öyle demek istemedim," dedim.

"Canına yandığım," dedi Foster. "Bu zil Market Caddesi'ndeki dönmeler gibi çalıyor. Burada ne işletiyorsunuz siz?"

"Bu konuda hiç tasan olmasın," dedim.

"Pekala, sadece senin iyiliğin için bunları düşünüyorum. Hepsi bu ufaklık." Uzanıp zilin kışına hafif bir fiske vurdu.

"Foster!" dedim.

"Canına yandığım ufaklık, bir konserve kutusu ve kaşıkla müthiş bir zil yapabilirdim."

"Yanına da çatal bıçak ve bir kase çorbaya ne dersin Foster? Biraz da patates püresi ve et suyu ya da bir hindi budu. Ne dersin? Bunlardan daha iyi bir zil yapılmaz mı?"

"Unut bunu," dedi Foster. Tekrar uzanıp zilin gümüş kışına hafif bir fiske vurdu ve "Hoşça kal cicim," dedi.

tj brifingi

Vida, Foster ve benim için güzel bir kahvaltı hazırladı ama kendisi bir şey yemeyip yalnızca kahve içmekle yetindi.

"Bu sabah kesinlikle çok güzel görünüyorsun," dedi Foster. "Daha önce hiç görmediğim bir düş gibisin."

"Bahse girerim bütün kızlara böyle diyorsundur," dedi Vida. "Arkanda seni bekleyen bir sevgili bıraktığını tahmin edebiliyorum."

"Bir veya iki kız arkadaşım vardı," dedi Foster.

"Biraz daha kahve?" dedi Vida.

"Evet, bir fincan daha kahve içsem iyi olur. Tabii iyi bir kahve. Burada birisi kahve çekirdekleriyle ne yapacağını iyi biliyor."

"Ya sen hayatım?" deyip yalnızca kahve içmekle yetindi Vida.

"Tabii."

"Al bakalım."

"Teşekkürler."

Vida yerine oturdu.

"Evet, ne yapmanız gerektiğini biliyorsunuz," dedi Foster kahvaltıdan sonra. "Endişelenecek hiçbir şey yok Dr. Garda mükemmel bir doktordur. Acı sızı olmayacak Her şey güzel güzel olup bitecek. Oraya nasıl gideceğinizi biliyorsunuz. Kentin ana caddesinden sadece iki blok ötede.

"Doktor sizden fazladan para koparmaya kalkışabilir ama ipleri ona bırakmayın ve 'Bakın Dr. Garcia, Foster 200 dolara olacağını söyledi ve yanımızda yalnızca bu kadar var, buyurun' deyip parayı ona verin.

"Biraz surat asıp parayı alacaktır. Saymadan cebine koyar ve sonra tüm dünyadaki en iyi doktorlardan biri olur. Ona güvenin ve ne derse yapın, içiniz rahat olsun, her şey yolunda girecek.

"Mükemmel bir doktordur. Bir sürü insanı bir sürü dertten kurtarmıştır."

kütüphane brifingi

"...", dedim.

"Senin gümüş donlu, ibne sesli küçük zilini çıkarıp, bu sığınağa daha uygun olan bunların nasıl çaldığını hiç duydun mu?" dedi Foster.

"...", dedim.

"Buna çok üzgünüm. Korkunç güzel bir ses. İnsan ruhuna çok iyi geliyor, sinirleri yatıştırıyor."

". ...," dedim.

"Bu gerçekten utanç verici," dedi Foster.

"...", dedim.

"Öyle hissettiğini bilmiyordum," dedi Foster.

"...", dedim.

"Merak etme, bu kütüphanenin tek bir tuğlasına bile zarar vermeyeceğim. Kütüphanene bir çocuğun küçük sarı bir kutu içindeki doğum günü pastasıymış gibi davranacağım; onu pasta fırınından eve kadar kollarımda taşıyacağım, çünkü sapından tutmak çok riskli olabilir.

"Az ötedeki köpeğe karşı çok dikkatli olacağım. Beni ısırırsa pastayı düşürebilirim. Tamam, yanından geçtim artık. Cici köpek.

"Oo, ufak tefek bir hanımefendi bana doğru geliyor. Dikkatli olmalıyım. Bir kalp krizi geçirip önüme yığılırsa yanlışlıkla üstüne basabilirim. Gözlerimi ondan ayırmayacağım. Evet, yanından geçiyor. Her şey yolunda. Kütüphaneniz güvenlikte," dedi Foster.

"...", dedi Vida gülerek "Teşekkür ederim tatlım," dedi Foster.

"...", dedim.

"Burayı seviyorum," dedi Foster.

"...", dedim.

Efendilerinize aziz yumurta kabuklarıymış gibi davranacağım. Hiçbirini kırmayacağım," dedi Foster.

"...", dedi Vida gülerek.

"Ah, tatlım, çok hoşsun," dedi Foster.

"...", dedim.

"Endişelenmekten vazgeç artık ufaklık. Yapmam gereken şeyi biliyorum ve elimden geleni yapacağım, tüm söyleyeceğim bu," dedi Foster.

"...", dedi Vida.

"Bu doğru değil mi? ve o da yaşlı değil. Sadece bir çocuk o," dedi Foster.

". ...," dedim.

"Şimdiye kadar mağaralardaki huzurun, sessizliğin değerini bildiğimi hiç sanmıyorum. Bana tamamen yepyeni bir dünyanın kapısını açtın ufaklık. Önünde yerlere kapanıp yaptıkların için sana tüm kalbimle şükretmeliyim."

/ "...", dedim.

"Ah California!" dedi Foster.

foster'ın kalbi

Foster çantamızı vana kadar taşımak için ısrar etti. Hava hafif aydınlanmışta ve şafak sökmek üzereydi. Foster tişörtünün içinde terlemekle meşguldü, gerçi bizim için biraz serin bir sabahtı.

Foster'ı tanıdığım uzun yıllar boyunca terlemediği bir ana bile rastlamadım. Büyük bir olasılıkla kalbinin büyüklüğü yüzündendi bu. Kalbinin bir kantalup kavunu kadar büyük olduğundan emindim ve zaman zaman Foster'ın kalbinin büyüklüğünü düşünerek uykuya dalardım.

Bir kez Foster'ın kalbi rüyamda bana göründü. Bir atın sırtındaydı ve at bir bulut kümesinin içine doğru gidiyordu ve sonra kümeden bir bulut dışarı itiliyordu. Bulutu iten şeyin ne olduğunu göremedim ama içinde Foster'ın kalbinin olduğu bir bulutun gökyüzünden düşmesine neyin neden olabileceğini düşünmek biraz garipti.

"Bu çantada ne var? dedi Foster. "Çok hafif. İçinde hiçbir şey yokmuş gibi geliyor bana."

Çok zarif bir hantallıkla önden giden Vida'yı takip ediyordu. Vida sanki bizimle değilmiş de, farklı bir düşünce boyutunda ya da dine uzanan canlı bir merdivende tek başınaymış gibi güzelliğinin doruğunda son derece kusursuz görünüyordu.

"Sırlarımızı öğrenmesen olmaz mı?" dedi Vida, dönmeden.

"Tavşan kapanını görmek ister misin bir gün?" dedi Foster.

"Sonra da senin Tavşan kızın olurum değil mi?" dedi Vida.

"O hikâyeyi duydun demek," dedi Foster.

"Hepsini duydum."

"Eminim ki öyledir," dedi Foster balonu sönerik.

vida vanla tanışıyor

Kaldırımında hâlâ dün geceki kadının boş beyaz kâğıtlarından arta kalan parçalar duruyordu. Korkunç yalnız görünüyorlardı. Foster küçük bagajımızı vana koydu.

"İşte bagajımızı vana koydum. Şimdi, bu şeyi nasıl kullanacağını biliyorsun değil mi?" dedi Foster. "Bu bir van."

"Evet, vanın nasıl kullanılacağını biliyorum. Tekerlekleri olan her şeyin nasıl kullanıldığını biliyorum. Daha önce uçak bile kullandım," dedi Vida.

"Uçak mı?" dedi Foster.

"Birkaç yaz önce Montana'da bir uçak kullanmıştım. Çok eğlenceliydi," dedi Vida.

"Uçak kullanacak bir tipe benzemiyorsun," dedi Foster. "Kahretsin birkaç yaz önce. daha beşikteydin. Oyuncak uçak uçurmadığına emin misin?"

"Vanını hiç merak etme," dedi Vida konuşmayı gökyüzünden yeryüzüne indirerek.

"Dikkatli sürmelisin," dedi Foster. "Bu vanın kendine has bir kişiliği vardır."

"Vanın emin ellerde," dedi Vida. "Aman tanrım, o kütüphanesiyle nasıl kafayı bozmuşsa sen de adeta vanınla bozmuşsun."

"Lanet olsun, tamam," dedi Foster. "Evet, sana ne yapman gerektiğini söyledim, artık onu yerine getirsen iyi olur. Ben burada kalıp siz yokken bu düşkünler evine göz kulak olacağım. Dün gece tanıştığım hanım buralarda neler olup bittiğinin bir göstergesiye canımın hiç sıkılmayacağını tahmin ediyorum."

Yerde beyaz kâğıt parçaları vardı.

Foster kollarını ikimizinde omuzlarına attı ve bizi dostça teselli edercesine kucakladı, sanki her şeyin yoluna gireceğini ve akşam olunca bizi göreceğini ima ediyordu.

"Pekala çocuklar, bol şans."

"Çok teşekkürler," dedi Vida dönüp Foster'ı yanağından öperek. Böyle birbirlerinin kolları arasında ve yanak yanağa dururken, klasik tarzda bizi kahramanca bu yıllara getiren bir babayla kızını andırıyorlardı.

"Hadi atlayın içeri," dedi Foster.

Vana bindik. Uzun zaman sonra tekrar bir vasıtaya binmek bana birdenbire çok tuhaf geldi. Vanın metalik bir yumurtaya benzemesi çok şaşırtıcıydı. Yirminci yüzyılı bir şekilde yeni baştan keşfetmem gerekiyordu.

Foster vanın direksiyonuna geçen Vida'yı dikkatle izleyerek kaldırımın kıyısında durdu.

"Hazır mısın?" dedi Vida yüzünde küçük bir tebessümle bana dönerek.

"Evet, çok zaman oldu," dedim. "Kendimi bir zaman makinesindeymiş gibi hissediyorum."

"Biliyorum," dedi. "Sen rahatına bak sadece. Ben ne yaptığımı biliyorum."

"Pekala," dedim. "Gidelim."

Vida, sanki kontrol tablosu, direksiyon ve pedallar için doğmuş gibi vanı çalıştırdı.

"İyi görünüyor," dedi.

Foster başarısında memnun olarak eşitiymiş gibi Vida ya başını salladı. Daha sonra da ona gazla işareti yaptı, Vida işareti aldı ve Tijuana, Meksika'da bizi beklemekte olan Dr. Garcia'yı ziyaret etmek üzere yola koyulduk.

dördüncü kitap

tijuana

çevreyolcular

San Francisco sokaklarından çevreyoluna nasıl çıkıldığını unutmuştum. Aslında San Francisco'da hangi yoldan nereye gidildiğini tamamen unutmuştum.

Yıllardan sonra yeniden dışarıda olmak, yeniden bir araçta yolculuk yapmak gerçekten çok şaşırtıcıydı benim için. Hemen hemen üç yıl olmuştu. Aman tanrım, kütüphaneye geldiğimde yirmi sekiz yaşındaydım, şimdi ise otuz bir.

"Bu hangi cadde?" dedim.

"Divisadero," dedi Vida.

"Ah, tabii," dedim. "Divisadero, doğru ya."

Vida bana çok sevecen bir ifadeyle baktı. Kırmızı ışıktaki durmuştuk, yan tarafımızda uçan piliçler ve spagetti satan bir yer vardı. Böyle yerlerin varlığını bile unutmuştum.

Vida, tek elini direksiyondan kaldırıp dizime hafifçe vurdu ve "Benim zavallı münzevi sevgilim" dedi.

Divisadero boyunca yol alırken bahçe hortumuyla bir cenaze levazımatçısının camlarını yıkayan bir adam gördük. Hortumuyla ikinci katın pencerelerine doğru su fişkırtıyordu. Sabahın köründe pek olağan bir şey değildi bu.

Daha sonra Vida, Divisadero'dan başka bir caddeye sapıp blokun etrafında dolandı. "Oak Caddesi," dedi. "Oak Caddesi'nin anımsıyor musun? Buradan çevreyoluna çıkılır, oradan da havaalanına. Havaalanını anımsıyorsun değil mi?"

"Evet," dedim. "Ama daha önce hiç uçağa binmedim. Oraya uçağa binecek olan arkadaşlarımla gitmiştim ama bu yıllar önceydi. Uçaklarda herhangi bir değişiklik oldu mu?"

"Ah, hayatım," dedi. "Bu iş bittikten sonra seni kütüphaneden çıkartmalıyım. Bence orada yeterince uzun bir süre kaldın. Başka birini bulsunlar artık."

"Bilemiyorum," dedim konuyu kapatmaya çalışarak. Oak Caddesi üzerinde Safeway marka boş bir alışveriş arabasını itmekte olan zenci bir kadın gördüm. Trafik her tarafta çok sakindi. Bu beni hem ürkütüyor hem de heyecanlandırıyordu. Çevreyoluna saptık.

"Aklıma gelmişken," dedi Vida. "Kim için çalışıyorsunuz siz?"

"Ne demek istiyorsun?" dedim.

"Yani kütüphane faturalarını kim ödüyor?" dedi. "Orayı işletmek için gereken parayı kim sağlıyor? Hesapları kim tutuyor?"

"Bilmiyoruz," dedim sorunun yanıtı buymuş gibi davranarak.

"Bilmiyorsunuz da ne demek?" dedi Vida. İşe yaramamıştı.

"Arada bir Foster'a çek yollarlar. Ne zaman geleceğini, ne kadar gelebileceğini asla bilmez. Bazen yeterince göndermezler."

"Onlar kim?" dedi Vida ısrarla.

Kırmızı ışıktaki durduk. Bakacak bir şey aradım. Kütüphanenin mali işlerinden söz etmek hoşuma gitmezdi. Kütüphane ve parayı aynı kefeye koymak benim için pek hoş bir şey değildi. Tüm görebildiğim başka bir el arabasında gazete dağıtan zenci bir adamdı.

"Kimlerden bahsediyorsun?" dedi Vida. "Parayı ödeyen kim?"

"Bir kurum. Arkasında kimin olduğunu bilmiyoruz."

"Kurumun adı ne?" dedi. Galiba bu da yetmemişti.

"American Forever, Ete."

"American Forever, Ete," dedi Vida. "Vay vay! Bu vergi kaçakçılığı işine benziyor. Sanırım kütüphaneniz vergiye tabi değil."

Vida şimdi gülümsüyordu.

"Bilmiyorum," dedim. "Bildiğim tek şey orada olmam gerektiği. Benim işim bu. Orada olmak zorundayım."

"Tatlım, bence yeni bir iş bulman gerekiyor. Yapabileceğin başka bir şey olmalı."

"Yapabileceğim pek çok şey var," dedim biraz gocunarak.

Tam o sırada güm diye çevreyolunun üstüne düştük ve midem kanatlarına yılanlar dolanmış kuşların arasına doğru uçtu ve Amerikan motor ırmağının akıntısına kapıldık.

Bunca yıldan sonra böyle bir şey yapmak ürkütücüydü. Kendimi, mezarından çıkarılarak, çevreyolu ve onun metalik meyvesine karşı yarışmak zorunda bırakılmış bir dinazor gibi hissettim.

"Eğer çalışmak istemiyorsan hayatım," dedi Vida. "Sen buna karar verene kadar ben ikimize de bakabilirim. Ama o kütüphaneden mümkün olduğu kadar çabuk kurtulman gerekiyor. Orası artık senin için uygun bir yer değil."

Pencereden dışarı baktığımda bir işaret levhası gördüm. Devasa bir yumurta taşıyan bir tavuk vardı levhada.

"Şu anda aklımda başka şeyler var," dedim kaçmaya çalışarak. "Bu konuyu birkaç gün sonra konuşalım."

"Kürtaj için endişelenmiyorsun değil mi tatlım?" dedi Vida. "Lütfen kendini üzme. Foster'a da doktoruna da sonsuz güvenim var. Ayrıca kız kardeşim de geçen yıl Sacramento'da çocuk aldırды, ertesi gün işe gitti. Kendini biraz yorgun hissetti o kadar, kaygılanmana hiç gerek yok. Kürtaj çok basit bir şey."

Dönüp Vida'ya baktım. Sözlerini bitirdikten sonra gözlerini yeniden yola çevirmiş, önümüzde akıp giden trafiği gözlüyordu. San Francisco'dan çevreyolu, oradan Potrero Tepesi güzergâhını izleyerek bizi 8:15'te California'dan uçurup 9:45'te San Diego'ya indirmek için bekleyen uçağa doğru kükreme sesleriyle yol alıyorduk.

"Belki geri döndüğümüzde mağaralara gidip bir süre orada yaşayabiliriz," dedi Vida. "Bahara çok az kaldı. Orası çok keyifli olabilir."

"Sızıntı," dedim.

"Ne?" dedi Vida. "Seni duymadım. Şuradaki Chevrolet ne yapacak diye bakıyordum. Ne demiştin hayatım?"

"Hiçbir şey," dedim.

"Her neyse," dedi. "O kütüphaneden çıkmalıyız. Belki de en iyisi her şeyden vazgeçip, mağaraları da unutup başka bir yerde birlikte yeni bir şeylere başlamak. Belki New York'a gidebiliriz veya Mill Valley'e taşınabiliriz ya da Bernal Heights'de bir daire de tutabiliriz, ya da ben UC'ya dönüp diplomamı alabilirim ve Berkeley'de küçük bir yer tutarız. Çok hoş bir yer orası. Sen bir kahraman olabilirsin orada."

Vida kürtajdan çok beni kütüphaneden kurtarmayla ilgileniyormuş gibi görünüyordu.

"Kütüphane benim hayatım," dedim. "O olmazsa ne yaparım bilmiyorum."

"Sana yeni bir hayat kuracağız," dedi Vida.

Gözlerimi çevreyolunun aşağılarına, San Francisco Uluslararası Havaalanı'nın bizi beklediği yere doğru çevirdim; sabahın bu erken saatinde, uzayın iç organları üzerine tünemiş adeta ortaçağdan kalma bir hız şatosu gibi görünüyordu.

san francisco uluslararası havaalanı

Vida vanı, arabaların yukarısına doğru kule gibi yükselerek bizi bekleyen Benny Bufano Barış Anıtı'nın dibine park etti. Devasa bir mermiye benzeyen anıt, o engin metal denizi içinde tatilde gibi görünüyordu. Çelik üzerine mermerden yontulmuş insanlarıyla zarif bir heykel mozağıydı. Mermer insanlar bize bir şey söylemeye çalışıyorlardı. Ne yazık ki onları dinleyecek zamanımız yoktu.

"İşte geldik," dedi Vida.

"Evet."

Torbamızı yükledim, vanı sabahın köründe oracıkta terk ederken her şeyin yolunda gitmesi halinde o akşam geri dönüp almayı plandık Van diğer arabaların arasında yalnız bir bizon gibi duruyordu.

Terminale doğru yürüdük. Ortalık uçaklara giden ve uçaklardan gelen insanlarla kaynıyordu. Havada yolculuk heyecanı ağları asılıydı ve insanlar bu ağlara dolanmışlardı, biz de ağın bir parçası olduk.

San Francisco Uluslararası Havaalanı Terminali devasaydı, yürüyen merdiven gibiydi, rengarenk bir mermer gibiydi, sibernetik gibiydi ve henüz karşılamaya hazır olup olmadığımızı bilmediğimiz bir şey yapmak istiyordu bizim için. Ayrıca çok Playboy'du.

Terminalin öbür ucuna gidip -öbür uç çok uzaktı- Pacific Southwest Havayolları standından biletlerimizi aldık. Standda genç bir adam ve kadın duruyordu. Güzel ve işlerini bilir gibi görünüyorlardı. Kız, üzerinde hiç giysi olmadan da güzel görüneceğe benziyordu. Vida'dan hoşlanmadı. İki görevlinin de yakalarında kanatlarının yarısı kesilmiş şahine benzeyen birer rozet vardı. Biletlerimizi cebime koydum.

Bu sırada tuvalete gitme gereksinimi duydum.

"Beni burada bekle hayatım," dedim.

Tuvalet o kadar şıktı ki çişimi yapmak için smokin giymeliymişim gibi hissettim.

Ben yokken Vida'nın yanına üç adam gelmiş ve içlerinden biri ona evlenme teklif etmişti.

San Diego uçağının kalkmasına yaklaşık kırk beş dakika vardı ve biz de gidip birer fincan kahve içelim dedik. Yeniden insanların arasında olmak çok tuhaf bir duyguydu. Büyük kitlesel birimler halindeyken ne kadar karışık olduklarını unutmuşum.

Herkes Vida'ya bakıyordu doğal olarak. Şimdiye kadar bu kadar ilgi çeken başka bir kız görmemişim. Tıpkı onun söylediği gibiydi: hatta daha da fazlası.

Lanet olası başgarson ' kılıklı sarı ceketli genç ve yakışıklı bir adam bize kocaman yeşil yapraklı olan bir bitkinin yanındaki masayı gösterdi. Vida'yla aşırı ilgilenmesine karşın bunu açıkça yapmamaya gayret ediyordu.

Restoranın ana teması kırmızı ve sarıdan, şaşılacak kadar büyük bir oranda genç insandan ve tabakların gürültüsünden oluşuyordu. Tabakların bu kadar çok gürültü çıkarabileceğini unutmuşum.

Aç olmadığım halde menüye baktım. Bir menüye bakmayalı yıllar olmuştu. Menü bana günaydın dedi, ben de ona günaydın diyerek karşılık verdim. Hayatımızı menülerle konuşarak geçirebiliriz doğrusu.

Restorandaki bütün erkekler anında Vida'nın güzelliğine kapılmışlardı ve kadınlar da kıskanç bir şekilde. Kadınlar yeşil bir atmosferle çevrelenmişlerdi.

Sarı bir elbiseyle beyaz cici bir önlük giyen garson kız iki kahveden ibaret siparişimizi aldı ve kahveleri getirmeye gitti.

Güzeldi ama Vida'nın yanında sönük kalıyordu.

Pencereden dışarı, San Francisco'yu dünyaya bağlayan ve ardından onu tekrar saatte 600 mil uzağa

götüren, gelip gitmekte olan uçaklara baktık

Başlarında uzun beyaz şapkalarla yemek pişiren beyaz üniformalı zenci adamlar vardı ama restoranda yemek yiyen tek bir zenci yoktu. Sanırım zenciler sabah erken saatte uçağa binmiyorlar.

Garson kız kahvelerimizle geri geldi. Kahvelerimizi masaya bırakıp gitti. Güzel sarı saçları vardı ama boşunaydı. Menüü yanında götürdü: hoşça kal, günaydın.

Vida ne düşündüğümü biliyordu çünkü "Buna ilk kez tanık oluyorsun," dedi. "Seninle tanışmaya kadar bundan rahatsız olurdum. Her neyse bu konuda her şeyi biliyorsun."

"Filmlerde oynamayı ya da burada, havaalanında çalışmayı hiç düşünmüş müydün?" dedim.

Bu Vida'yı güldürdü ve yirmi bir yaşındaki bir delikanlının kahvesini üstüne dökmesine ve güzel garson kızın ona bir havlu yetiştirmesine neden oldu. Delikanlı kahvesiyle pişiyordu.

Uçağa binme zamanı gelmişti, restorandan çıktık. Hesabı kafenin ön tarafındaki çok hoş bir kasiyere ödedim. Parayı alırken bana gülümsedi. Daha sonra Vida'ya bakıp gülümsemeyi kesti.

Terminalde çalışan kadınların çoğu güzeldi ama Vida onları sanki hiç güzel değillermiş gibi gölgede bıraktı. Güzelliği, kendi tarzında ondan ayrı bir canlı varlıkmiş gibi fazlasıyla acımasızdı.

Uçağımıza yetişmek üzere yürürken çiftlerin Vida'yı göstermek için dirsekleriyle birbirlerini dürtmelerine neden olduk. Büyük olasılıkla Vida'nın güzelliği bir milyon morartıya neden olmuştu: Ah, de Sade, senin böylesine zevkler peteğin.

Anneleriyle birlikte yürüyen dört yaşlarındaki iki erkek çocuğun yanımızdan geçerken boyunları tutuldu. Gözlerini bir an bile Vida'dan ayırmadılar. Ayıramadılar.

Tesadüfen yolumuza çıkan erkekler arasında kargaşaya neden olarak PSA'nın uçuş öncesi bekleme salonuna doğru yürüdük. Kolumu Vida'nın beline doladım ama bu gereksizdi. Bedeninin hantallığını neredeyse tamamen alt etmişti.

Daha önce hiç böyle bir şey görmemiştim. Orta yaşlı bir adam, belki de bir satıcı, biz ona yaklaşırken sigara içiyordu. Vida'ya şöyle bir baktı ve sigarayı ağzına isabet ettiremedi.

Vida'nın güzelliği onun dünya üzerindeki kontrolünü kaybetmesine neden olduğu halde, gözlerini Vida'dan ayırmaksızın orada öylece apışıp kaldı.

Jet, kuyruğuyla, bodur ve yan yan bakan bir köpekbalığına benziyordu. İlk kez uçağa biniyordum. O şeye tırmanmak tuhaf bir deneyimdi.

Koltuklarımıza yerleşirken Vida erkek yolcular arasında her zamanki paniğe yol açtı. Emniyet kemerlerimizi hemen bağladık. Uçağa binen herkes aynı gerginlik kardeşliğine katıldı.

Pencereden dışarı baktım, kanadın üstünde oturuyorduk. Ardından uçağın koridorunda halı olduğunu fark ederek şaşırdım.

Uçağın duvarlarında küçük California görüntüleri vardı: teleferikler, Hollywood, Coit Kulesi, Mount Palomar teleskobu, bir California elçiliği, Golden Gate Köprüsü, bir hayvanat' bahçesi, bir yelkenli vs. ayrıca tanıyamadığım bir bina. Binaya çok dikkatli baktım. Belki de ben kütüphanedeyken yapılmıştı.

Uçak çekici hosteslerle dolu olmasına rağmen erkekler Vida'yı süzmeye devam ettiler. Vida hostesleri görünmez halde getirmişti ve bu oldukça nadir karşılaştıkları bir şey olsa gerekti.

"Gerçekten inanamıyorum buna," dedim.

"İsterlerse hepsini alabilirler. Ben hiçbir şey yapmıyorum", dedi Vida.

"Sen gerçek bir ödölsün," dedim.

"Sadece seninle birlikte olduğum için," dedi.

Kalkıştan önce bir adam uçağın hoparlörlerinden bizimle konuştu. Bize iyi yolculuklar dileyip, uzun uzadıya hava durumunu, sıcaklık derecesini, bulutları, güneşi, rüzgârı ve California'da bizi nasıl bir havanın beklediğini anlattı. Hava durumuyla ilgili bu kadar çok şey duymak istemiyorduk. Umarım konuşan pilottu.

Dışarısı gri ve soğuktu, güneş için hiç umut yoktu. Kalkışa geçiyorduk. Pist boyunca yol almaya başladık, önce yavaş, sonra hızlı, daha hızlı, daha hızlı: Aman Tanrım!

Altımdaki kanada baktım. Kanattaki çiviler o kadar narin görünüyordular ki hiçbir şeyi kaldırmaya güçleri yetmeyecekmiş gibiydi. Kanat arada bir nazik nazik titriyordu ama yalnızca anlaşılmasız bir noktayı açığa kavuşturmaya yetecek kadar.

"Kendini nasıl hissediyorsun?" dedi Vida. "Betin benzin soldu."

"Biraz farklı bir şey," dedim.

Kalkış sırasında kanattan ortaçağdan kalma bir flap sarkıyordu. Bir kuş türüne ait metal bir bağırıyordu bu, geri alınabilir ve düşsel.

Sis bulutlarının üstüne, güneşe doğru uçtuk. Bulutlar beyaz ve güzeldiler ve aşağıda kalan dağların ve tepelerin üzerinde, vadileri görüş alanımızda silen çiçekler gibi büyüdüler.

Aşağıya, kanadıma baktım ve kahve lekesine benzeyen bir şey gördüm, sanki birisi kanadın üzerine kahve fincanı koymuş gibiydi. Fincanın halka şeklinde bıraktığı izi ve daha sonra düştüğünü gösteren büyük ve kusursuz ıslak lekeyi açıkça görebiliyordunuz.

Vida'nın elini tutuyordum.

Zaman zaman havada, uçağın bir hayalet at gibi sıçramasına neden olan görünmez şeylere çarpıyorduk.

Yeniden aşağıya, kahve lekesine baktım ve çok aşağılarda kalmış olan dünyayla birlikte onu sevdim. Los Angeles'ta Burbank'a inecektik ve yolcu indirip bindirmek için bir saatten az bir süre bekleyip San Diego'ya doğru uçacaktık.

O kadar hızlı uçuyorduk ki yola çıkmalı yalnızca birkaç dakika olmuştu.

kahve lekesi

Kanadın üzerindeki kahve lekesini giderek daha çok seviyordum. Bugün için mükemmel bir şeydi: tılsım gibi. Tijuana'yı düşünmeye başladım ama sonra fikrimi değiştirip kahve lekeme geri döndüm.

Uçaktaki bütün işleri hostesler yürütüyordu. Uçağa binerken biletleri topluyor, içeride kahve servisi yapıyor ve kendilerini çevrenin beğenisine sunuyorlardı.

Hostesler güzel Playboy rahibeleri gibiydiler ve uçağın rahibe manastırına benzeyen koridoru boyunca gidip geliyorlardı. Narin dizlerini, güzel bacaklarını gözler önüne seren etekler giymişlerdi ama dizleri ve bacakları, elimi tutarak sessizce yanımda oturan ve bedeninin Tijuana'daki yazgısını düşünen Vida'nın önünde görünmez oluyordu.

Dağların birinde mükemmel yeşil bir cep vardı. Bir çiftlik, bir tarla ya da bir otlak olabilirdi. O yeşil cebi sonsuza dek sevebilirdim.

Uçağın hızı beni oldukça sevecen yapmıştı.

Bir süre sonra bulutlar gönülsüzce vadilerden çekildiler, ama üzerinden geçmekte olduğumuz yer çok ıssızdı, bulutlar bile onu istemiyordu. Aşağılarda insana dair hiçbir iz yoktu, yalnızca dağlarda uzun kuru solucanlar gibi kıvrılan birkaç yol.

Vida hâlâ sessiz ve güzeldi.

Güneş kanadımın üstünde ileri geri sallanmaya devam ediyordu. Kahve lekemin gerisine, aşağılara doğru baktığımda insanların yeşil ve sarı tarımsal tasarımlarını sergileyen yarı ıssız bir vadinin üzerinde uçmakta olduğumuzu gördüm. Ama dağlarda hiç ağaç yoktu ve eski tıbbi aletler gibi kırıç ve eğilimliydiler.

Kanadın ortaçağdan kalma bağırsağa benzeyen flapına baktım, kahve lekesi tılsımının yanında, bir saatte yüzlerce mili sindirmek için yükseliyordu.

Vida kusursuzdu ama gözleri güneyi düşlüyordu.

Uçağın öbür tarafındakiler aşağıda bir şeye bakıyorlardı. Ne olduğunu merak ettim ve kendi tarafımdan aşağıya baktığımda küçük bir kasaba ve daha az eğimli bir arazi gördüm, başka kasabalar da vardı. Kasabalar birbiri ardınca giderek büyüyorlardı. Arazi düzleştikçe daha çok kasaba ortaya çıktı ve Los Angeles'a doğru giderek yayılan topraklar üzerinde çevreyolu aramaya koyuldum.

Pilot olduğunu ya da uçakta resmi düzeyde bir görev yürüttüğünü umduğum adam iki dakika içinde inişe geçeceğimizi duyurdu. Ansızın, sonradan Burbank havaalanına dönüşen bulutlu bir sisin içine doğru uçtuk. Güneş parlamıyordu ve her şey kasvetliydi. San Francisco'da gri bir kasvet olmasına rağmen burada sarı bir kasvet vardı.

Uçak boşalıp yeniden doldu. Bu esnada Vida bir sürü görsel eyleme yol açtı. Hosteslerden biri birkaç koltuk ötede bir dakika kadar kalakaldı ve gerçekten orada olup olmadığından emin olmak istercesine Vida'ya dikkatle baktı.

"Kendini nasıl hissediyorsun?" dedim.

"İyi," dedi Vida.

P-38 büyüklüğündeki küçük bir dev uçak paslanmış gibi görünen pervanesiyle kalkış için hazırlandı. Pencereleri dehşete kapılmış yolcu yüzleriyle doluydu.

Bu kez önümüzde iş adamları oturuyordu. Bir kız hakkında konuşuyorlardı. Hepsi de onunla yatmak istiyordu. Kız Phoenix'te bir şubede sekreterlik yapıyordu. Ondaki bahsederken iş ağzını kullanıyorlardı. "Onun hesabını görmek isterdim! Ha-ha! Ha-ha! Ha-ha! Ha-ha-ha-ha!"

"Pilot" yeni gelenlere iyi yolculuklar dileyip yine hava durumuyla ilgili bir sürü şey anlattı. Söylemesi gereken şeyleri hiç kimse duymak istemiyordu.

Hava raporunu bitirip "Yirmi bir dakika sonra San Diego'ya ineceğiz," dedi.

Uçağımız Burbank'tan havalanırken, havaalanının karşı tarafında bir tren bize paralel olarak yol alıyordu. Sanki orada değilmiş gibi onu arkada bıraktık, gerisi tıpkı Los Angeles'taki gibiydi.

Ağır sarı sis boyunca yukarı tırmandıktan sonra güneş birdenbire kanadın üzerinde sakin sakin parıldamaya başladı ve kahve lekem bir sörfçü kadar mutlu göründü gözüme, ama bu geçici bir şeydi.

san diego'ya doğru ding dong

Ding dong!

San Diego yolculuğu daha çok bulutlar arasında geçti. Arada bir uçakta bir gong sesi duyuluyordu. Ne için çaldığını bilmiyordum.

Ding dong!

Hostesler daha fazla bilet ve daha fazla beğeni topladılar. Gülücükler yüzlerinden hiç eksik olmadı. Gülümsemyorken bile gülümsüyorlardı.

Ding dong!

Foster'ı ve kütüphaneyi düşündüm ama aklıma gelen konuyu hemen değıştirdim. Kütüphaneyi ve Foster'ı düşünmek istemiyordum: surat buruşturma.

Ding dong!

O esnada yoğun bir sisin içine girdik ve uçak gülünç sesler çıkardı. Sesler oldukça katı cinstendi. Tam San Diego'ya indiğimizi ve pist boyunca yol aldığımızı düşünürken bir hostes kısa süre içinde piste ineceğimizi söyledi; demek ki hâlâ havadaydık

Hmmmmmmmm...

Ding dong!

sıcak su

San Francisco'dan gelirken hızımız inanılmazdı. Hiç gayret sarf etmeden yüzlerce mil aşmıştık, sanki lirik bir şiir bizi yönlendiriyordu. Birdenbire açıklığa çıktığımızda okyanusun üzerinde olduğumuzu fark ettik. Aşağıda beyaz dalgaların kıyıya çarptığını gördüm ve San Diego oradaydı. Yok olmakta olan bir parka benzer bir şey gözüme çarptı, kulaklarım uğulduyordu ve aşağı iniyorduk.

Uçak durdu ve havaalanı karşısındaki limanda demir atmış bir sürü savaş gemisi vardı, gövdeleriyle aynı renk olan alçak gri bir sisle çevrelenmişlerdi.

"Artık suratındaki şu yeşil renkten kurtulabilirsin," dedi Vida.

"Teşekkür ederim," dedim. "Bu ağaç oyununda daha yeniyim. Belki de oyun sırası bana gelmemiştii daha."

Uçaktan inerken Vida her zamanki gibi erkek yolcularda şaşkınlığa, kadın yolcularda içerlemeye yol açtı.

Terminale doğru giderken iki denizcinin gözleri tilt makinesinde sıkışıp kalan top gibi hareketsiz Vida'ya bakakaldılar. Terminal küçük ve eski modaydı.

Ve tuvalete gitmem gerekiyordu.

San Francisco Uluslararası Havaalanı ve San Diego Uluslararası Havaalanı arasındaki en belirgin fark erkekler tuvaletindeydi.

San Francisco Uluslararası Havaalanı'nda ellerinizi yıkarken sıcak su akmaya devam ediyordu ama San Diego Uluslararası Havaalanı'nda öyle değildi. Sıcak su arzu ettiğinizde musluğu sürekli olarak tutmanız gerekiyordu.

Ben sıcak su gözlemlerimi sürdürürken Vida'ya beş kişi asılmıştı. Onları sinek gibi başından savmıştı.

İçki içmek istedim, bu benim için pek alışılmadık bir şeydi, ama bar çok küçük, karanlık ve ayrıca denizcilerle doluydu. Barmenin bakışlarını beğenmedim. İyi bir bara benzemiyordu.

Terminaldeki erkekler arasında daha fazla şaşkınlık ve karışıklık vardı. Hatta adamın biri yere düştü. Bunun nasıl becerdiğini bilmiyorum ama becerdi. Ben içki içmekten vazgeçip yerine kafede kahve içmeye karar verdiğimde adam gözlerini Vida'ya dikmiş yerde yatıyordu.

"Sanırım adamın iç kulağını zedeledin," dedim.

"Zavallı adam," dedi Vida.

geri geri uçuş

San Diego havaalanı kafeteryasının ana teması, genç insanlarla ve içinde balmumu çiçekler olan kutularla dolu rastgele küçük bir mekân olmasıydı.

Kafe ayrıca uçak personeliyle doluydu: hostesler, pilotlar, uçaklar ve uçuşlar hakkında konuşan insanlar.

Vida onları etkisi altına alırken ben de beyaz üniformalı bir garson kıza iki kahve siparişi verdim. Kadın genç veya güzel değildi, ayık olduğu da pek söylenemezdi.

Kafenin pencerelerinden içeri hiç ışık sızdırmayan ağır yeşil perdeler asılıydı. Dışarıdaki hiçbir şeyi göremiyordunuz, tek bir kanat bile.

"Evet, işte buradayız," dedim.

"Buna kuşku yok," dedi Vida.

"Kendini nasıl hissediyorsun?" dedim.

"Bitmiş olmasını dilerdim," dedi Vida.

"Evet." .

Yan tarafımızda uçaklardan söz eden iki adam oturuyor, rüzgâr ve seksen rakamı sürekli tekrarlanıyordu. Saatte kaç mil yapıldığından bahsediyorlardı.

"Seksen," dedi bir tanesi.

Konuşmanın devamını kaçırdım çünkü Tijuana'daki kürtaşı düşünüyordum ve daha sonra ikiliden birinin "Seksan mille uçağı geri geri uçuruyorsun demektir," dediğini duydum.

kent merkezinde

San Diego'da kasvetli, önemsiz bir gün yaşıyordu. Kent merkezine gitmek için bir taksi tuttuk. Şoför kahve içiyordu. Arabaya bindik. Adam kahvesiyle işini bitirdiğinde Vida'yı bir temiz süzdü.

"Ne tarafa?" dedi, benden çok Vida'ya hitap ederek.

"Green Otel," dedim. "Kentin..."

"Nerede olduğunu biliyorum," dedi Vida'ya.

Bizi çevreyoluna çıkardı.

"Güneş çıkacak mı dersiniz?" dedim, başka ne söyleyebileceğimi bilmeden. Kuşkusuz hiçbir şey söylemem gerekmiyordu adam Vida'yı dikiz aynasından adamakıllı kesiyordu.

"On civarında fırlar ama ben böyle daha çok seviyorum," dedi Vida'ya.

Aynadaki suratına okkalı bir bakış fırlattım. Bir şarap şişesiyle öldüresiye dövülmüş gibi görünüyordu, ama bu işi şişenin içindeki yapmışa benziyordu.

"İşte geldik," dedi Vida'ya, sonunda arabayı Green Otel'in önüne çekerek.

Bir dolar on sent tutmuştu, 20 sent bahşiş bıraktım. Bu onu çok mutsuz etti. Biz taksiden inip otele doğru yürürken hâlâ elindeki paraya bakıyordu.

Vida'ya bile hoşça kal demedi.

green otel

Green Otel dört katlı, kırmızı tuğladan bir binaydı ve karşısında bir otopark, yan tarafında da bir kitapçı dükkânı vardı. Vitrindeki kitaplara bakmadan edemedim. Bizim kütüphanedeki kitaplardan farklıydılar.

Otele girerken resepsiyon memuru başını kaldırıp bize baktı. Otelin girişinde devasa yaprakları olan büyük yeşil bir bitki vardı.

"Hey, merhaba," dedi. Ağzında bir sürü bozuk dişle çok dost canlısı biriydi.

"Merhaba," dedim.

Vida gülümsedi.

Bu adamı gerçekten çok memnun etti çünkü iki kat daha dost canlısı oldu, bunu başarmak gerçekten zordu.

"Bizi Foster yolladı," dedim.

"Ah, Foster!" dedi. "Evet. Evet. Foster. Arayıp geleceğinizi haber verdi ve işte geldiniz! Bay ve Bayan Smith. Foster. Muhteşem biri! Foster, evet."

Şimdi gerçekten bir gülümseme fırtınası vardı yüzünde. Belki de bir hostesin babasıydı.

"Banyolu ve manzaralı harika bir odam var," dedi. "Tıpkı bir ev gibi. Bayılacaksınız," dedi Vida'ya. "Otel odasına hiç benzemiyor."

Otel işletmesine rağmen her nedense Vida'nın otel odasında kalacağı fikrinden hoşlanmamıştı ve bu sadece başlangıçtı.

"Evet, güzel bir oda," dedi. "Çok güzel. Sayesinde San Diego'dan daha çok hoşlanacaksınız. Burada ne kadar kalacaksınız? Foster telefonda pek bir şey anlatmadı. Sadece geleceğinizi haber verdi ve işte buradasınız!"

"Yalnızca bir gün kadar," dedim.

"İş mi, eğlence mi?" dedi.

"Onun kız kardeşini ziyarete geldik," dedim.

"Ah, ne hoş. Evi küçük ha?"

"Ben horluyorum," dedim.

"Ah," dedi resepsiyon görevlisi.

Otel kayıt defterini San Francisco'dan Bay ve Bayan Smith olarak imzaladım. Ben yeni ve geçici evlilik adımızı yazarken Vida beni izledi. Gülümsüyordu. Tanrım! Ne güzel görünüyordu.

"Size odanızı göstereyim," dedi resepsiyon görevlisi. "Güzel bir oda. Orada mutlu olacaksınız. Duvarlar da kalındır. Kendinizi evinizde gibi hissedeceksiniz."

"Bunu duymak güzel," dedim. "Horlamam daha önce başıma bir sürü dert açtı."

"Gerçekten çok mu horluyorsunuz?" dedi.

"Evet," dedim. "Bir bıçkılıhane gürültüsü gibi."

"Bir dakika beklemenizi rica edeceğim," dedi. "Kardeşimi aşağı çağıracağım, ben sizi yukarıya çıkarırken o da buraya göz kulak olsun."

Sessiz bir zile bastı ve birkaç dakika içinde kardeşi asansörle aşağıya indi

"Bak burada çok hoş insanlar var. Bay ve Bayan Smith. Foster'ın arkadaşları," dedi resepsiyon memuru. "Onlara Anne'nin odasını vereceğim."

Kardeş resepsiyoncu tezgâhın arkasına geçip oradan çıkan kardeşinden dümeni devralırken Vida'ya sıkı bir bakış fırlattı.

İkisi de orta yaşlıydı.

"Bu çok iyi," dedi kardeş resepsiyon görevlisi, hoşnut bir ifadeyle. "Anne'nin odasını sevecekler."

"Anneniz burada mı yaşıyor?" dedim biraz aklım karışarak.

"Hayır, öldü," dedi resepsiyon görevlisi. "Ama oda ölmeden önce onundu. Otel elli yıldan fazla bir zamandır ailenin idaresinde. Anne'nin odası tıpkı öldüğü zamanki halinde korundu. Huzur içinde yatsın. Hiçbir şeye dokunmadık Odayı yalnızca sizin gibi iyi insanlara veriyoruz."

Dinozora benzeyen antika asansöre binip dördüncü kata, Anne'nin odasına çıktık. Oda, ölü bir anneye çok uygundu.

"Güzel, değil mi?" dedi resepsiyon görevlisi.

"Çok kullanışlı," dedim.

"Çok hoş," dedi Vida.

"San Diego'yu bu odayla çok seveceksiniz," dedi adam.

Penceredeki gölgesi kaldırıp bize muhteşem otopark manzarasını gösterdi. Daha önce hiç otopark görmediyseniz bu gerçekten heyecan vericiydi.

"Bundan eminim," dedim.

"İstediğiniz herhangi bir şey olursa bana haber verin yeter, hemen hallederiz: sabah uyandırması için ya da ne olursa, bize bildirin yeter. Horladığınız için kız kardeşinin evinde kalamazsanız bile San Diego'da iyi vakit geçirmeniz için buradayız."

"Teşekkür ederim," dedim.

Gitti ve bizi odada baş başa bıraktı.

"Bu horlama hikâyesi de nereden çıktı?" dedi Vida yatağın üzerine otururken.

Gülümsüyordu.

"Bilmiyorum," dedim. "Söyleyecek en uygun şey oymuş gibi geldi."

"Çok tuhafsın," dedi Vida. Sonra banyoya girip hava yolculuğunun tozunu üstünden attı, sonunda Dr. Garcia'yı ziyaret etmeye hazırдық

"Evet, artık gitsek iyi olur," dedim.

"Ben hazırım," dedi Vida.

Ölü annenin hayaleti biz odadan çıkarken arkamızdan baktı. Yatağın üzerine oturmuş bir hayalet zımbırtısı dokuyordu.

tijuana otobüsü

San Diego'dan pek hoşlanmam. Greyhound otogarına kadar birkaç blok yürüdük. Sokak lambalarının direklerinde çiçek dolu sepetler sarkıyordu.

Ortalıkta dolanan geceyi uykusuz geçirmiş yorgun denizcileri ya da güne yeni başlayan denizcileri saymazsak o sabah San Diego sokaklarında küçük bir kasaba havası yaşanıyordu adeta.

Greyhound otogarı insanlarla, eğlence oyunları, bozuk parayla çalışan makinelerle dolup taşıyordu ve ayrıca otogarda San Diego sokaklarından olduğundan daha çok Meksikalı vardı. Sanki otogar kentin Meksika bölgesiydi.

Vida'nın vücudu, kusursuz yüzü ve uzun parıltılı saçları otogardaki erkekler arasında panikten birazcık daha kısa süren bir tepki yaratarak alışlageldik görevlerini yerine getirdiler.

"Güzel," dedim.

Vida sessiz kalarak yanıtladı.

Tijuana otobüsü on beş dakikada bir kalkıyordu ve yol ücreti altmış sentti. Tijuana otobüsünün sırasında hasır ve kovboy şapkalarıyla tembel tembel yayılmış bir yığın Meksikalı vardı.

Jetonlu bir müzik kutusunda benim kütüphaneye girdiğim zamanlardan kalma modası geçmiş bir pop şarkısı çalıyordu. O eski şarkıları yeniden duymak insana çok tuhaf bir duygu veriyordu.

Önümüzde otobüsü bekleyen genç bir çift vardı. Giysileri, tavırları hayli iddiasızdı, son derece gergin ve rahatsız görünüyorlardı ve sükûnetlerini korumak için büyük çaba sarfediyorlardı.

Sırada, koltuğunun altında at yarışı bülteni taşıyan bir adam da vardı. Yaşlı bir adamdı ve paltosunun yakasında, omuzlarında ve at yarışı bülteninin üzerinde kepekler vardı.

Daha önce Tijuana'ya hiç gitmemiştim ama başka sınır kasabalarında bulunmuşum: Nogales ve Juarez'de. Bir gün Tijuana'ya geleceğimi hiç ummazdım.

Sınır kasabaları pek hoş yerler değildir. Sınırın her iki tarafındaki ülke için de en kötü şeyler buralarda olur ve Amerikan olan her şey sınır kasabalarında neon bir üzüntü kaynağı haline gelir.

Dikkatimi, daima kalabalık otogarlarda gördüğünüz ama asla تنها olanlarında göremeyeceğiniz yaşlanmanın eşiğindeki orta yaşlı insanlara yönelttim. Yalnızca çokluğun içinde var olurlar ve kalabalık otogarlarda yaşıyormuş izlenimi verirler. Hepsi de müzik kutusundaki eski plaklardan hoşlanıyorlarmış sanısına yol açarlar.

Meksikalı bir adam tüm eşyasını Hunt's domates salçası kutusunda ve naylon ekmek torbasında taşıyordu. Ona ait gibi görünüyorlardı ve onları Tijuana'ya evine götürüyordu.

slaytlar

Tijuana'ya kadar olan kısa mesafeyi kat ederken yolculuğumuz pek keyifli geçmedi. Pencereden dışarı baktığımda ne kanat gördüm ne de kahve lekesi. Onu özlemiştim.

San Diego giderek küçüldü ve çevreyoluna çıktık. Yolun aşağı tarafındaki kırlar hiç güzel değildi ve anlatmaya degecek bir şey yoktu.

Vida'yla el ele tutuşuyorduk. Gerçek kaderimiz bize doğru yaklaşırken ellerimiz iç içe bir aradaydı. Vida'nın karnı yassı ve kusursuzdu ve bundan sonra da öyle kalacaktı.

Vida pencereden dışarı, anlatmaya değmeyen şeye baktı, hatta şu anda gördüğümüz şey anlatmaya hiç mi hiç değmezdi ve soğuk beton çevreyolu dilini konuşuyordu. Vida bir şey söylemedi.

Genç ve temkinli çift, önümüzdeki koltuklarda donmuş fasulye taneleri gibi oturuyorlardı. Gerçekten de çok kötü durumdaydılar. Tijuana'ya neden gittiklerini gayet iyi tahmin edebiliyordum.

Adam kadının kulağına bir şey fısıldadı. Kadın hiçbir şey söylemeden başını salladı. Ağlamaya başlayacağını sandım. Alt dudağını ısırırdı.

Otobüsün penceresinden aşağıdaki arabalara baktım ve arka koltuklardaki eşyalar gözüme çarptı. İnsanlara bakmaktansa arka koltuklardaki eşyalara bakmak için büyük çaba harcadım. Bir kesekâğıdı, üç elbise askısı, biraz çiçek, bir kazak, bir palto, bir portakal, bir kesekâğıdı, bir kutu ve bir köpek gördüm.

"Bitmek tükenmek bilmeyen bir yoldayız," dedi Vida.

"Böylesi daha kolay," dedim. Her şey yoluna girecek. Üzülme."

"Her şeyin yoluna gireceğini biliyorum," dedi. "Ama keşke oraya varmış olsaydık. Önümüzdeki insanlar kürtajı düşünmekten daha beter."

Adam dosdoğru önüne bakmaya devam eden kadının kulağına bir şeyler fısıldamaya başladı ve Vida camdan dışarı baktı, bizi Tijuana'ya götüren hiçbir şey yoktu.

guadalajarah adam

Sınır, heyecan ve karmaşa içinde, destansı bir kemerin altından Meksika'ya geçmeye çalışan bir araba sürüsüyle doluydu. Şöyle bir levha göze çarpıyordu: DÜNYANIN EN ÇOK ZİYARET EDİLEN KENTİ TIJUANA'YA HOŞ GELDİNİZ.

Bundan biraz kuşkuluydum.

Meksika sınırını yürüyerek geçtik. Amerikalılar güle güle bile demediler ve ansızın kendimizi farklı adetlerin içinde bulduk.

İlk önce Meksika'ya giren arabaları kontrol eden ve Meksikalıların sevdiği cinsten 45 kalibrelik otomatik silahlardan taşıyan Meksikalı sınır bekçileriyle karşılaştık.

Daha sonra Meksika'ya giden yaya yolu üzerinde durmakta olan dedektif kılıklı adamlar çıktı karşımıza. Bize tek kelime söylemediler ama arkamızdan gelen iki kişiyi, bir kadın ve bir erkeği durdurup hangi milletten olduklarını sordular, onlar da İtalyan olduklarını söylediler.

"İtalyanız."

Galiba Vida ve ben Amerikalıya benziyorduk.

Kemer, destansı olmasının yanı sıra güzel ve modemdi, ayrıca düzgün nehir kayaları olan hoş bir bahçesi vardı, ama biz taksi bulma derindeydik. Bu yüzden bir sürü taksinin beklediği tarafa doğru gittik.

Kuzey Meksika'yı çepeçevre saran o ünlü, tatlı, keskin toz bulutu dikkatimi çekti. Tuhaf, eski bir dostla uzun zaman sonra yeniden karşılaşmak gibiydi.

"TAKSİ!"

"TAKSİ!"

"TAKSİ!"

Sürücüler bağıarak yeni gelen gringo kalabalığını kendilerine doğru yönlendiriyorlardı.

"TAKSİ!"

"TAKSİ!"

"TAKSİ!"

Bunlar tipik Meksika taksileriydi ve sürücüler onları et parçalarıymışlar gibi kullanıyorlardı. İnsanların bana ısrarla bir şey satmaya çalışmalarından hiç hoşlanmam. Bu yapıma aykırı bir şey.

Muhafazakâr genç çift, epeyce ürkmüş bir halde bize doğru geldi ve bir taksiye binip önümüzde dümdüz uzanan, daha sonra üzerinde bir sürü ev olan yoksul görünümlü, puslu, sarı tepelere doğru eğim kazanan Tijuana yolunda gözden kayboldular.

Yankee doları ve onun kutsal mesajı için yapılan itişip kakışmalarla hava elektriklenmeye başladı. Sonu gelmeyen bir sinek sürüsüne benzeyen taksi sürücüleri sizi Tijuana'ya ve onun zevklerine götürmek için etlerine bindirmeye çalışıyorlardı.

"Hey gü-zel kız ve BE-atle! Atlayın!" diye seslendi bir sürücü.

"Beatle mı?" dedim Vida'ya. "Saçlarım o kadar uzamış mı?"

"Evet, biraz uzun," dedi Vida gülümseyerek.

"Hey BE-atle, hey, güzelim!" diye başka bir sürücü bağırdı.

Ortalıkta aralıksız olarak TAKSİ! TAKSİ! TAKSİ! sesleri vızıldıyordu. Meksika'da her şey birdenbire hızlandırılmıştı bizim için. Şimdi farklı bir ülkede idik, sadece paramızı görmek isteyen bir ülkede.

"TAKSİ!"

"TAKSİ!"

(Kurt ıslığı)

"BE-atle!"

"TAKSİ!"

"HEY! ORDAKİLER!"

"TAKSİ!"

"TIJUANA!"

"KIZ ÇOK GÜZEL!"

"TAKSİ!"

(Kurt ıslığı)

"TAKSİ!"

"TAKSİ!"

"SENYORİTA! SENYORİTA! SENYORİTA!"

"HEY, BEATLE! TAKSİ!"

O sırada Meksikalı bir adam sessizce bize doğru yürümeye başladı. Canı sıkkın görünüyordu.

Üzerinde takım elbise vardı ve kırk yaşlarındaydı.

"Arabam var," dedi. "Sizi kent merkezine götürmemi ister misiniz? İşte şurada duruyor."

Kendisine binmemizi ister gibi görünen, tozlu ama iyi bakılmış, on yıllık bir Buick duruyordu

gösterdiği yerde.

"Teşekkürler," dedim. "Bu çok iyi olur."

Adam iyi niyetli görünüyordu, yalnızca yardım etmek ister gibi bir hali vardı. Bir şey satmaya çalışmıyordu.

"Tam şurada duruyor işte," diye tekrarladı, arabanın sahibi olmaktan gurur duyduğunu gösterircesine.

"Teşekkürler," dedim.

Arabaya doğru yürüdük. Bize kapıyı açtı, sonra öbür tarafa geçip kendisi de bindi.

"Burası gürültülü," dedi, bir mil ya da daha kısa olan Tijuana yolu boyunca ilerlemeye başladığımızda. "Çok gürültülü."

"Evet, biraz gürültülü," dedim.

Sının geride bıraktığımızda bir hayli rahatladı ve bize dönüp "Öğleden sonranızı geçirmek için mi bu tarafa geçtiniz?" dedi.

"Evet, karımın San Diego'daki kız kardeşini ziyarete gelmişken Tijuana'yı da bir görelim dedik" dedim.

"Doğru, görülmesi gereken bir yer," dedi. Bunu söylerken pek mutlu görünmüyordu.

"Burada mı yaşıyorsunuz?" dedim.

"Guadalajara'da doğdum," dedi. "Güzel bir kenttir. Benim yuvam orası. Hiç gittiniz mi oraya? Çok güzeldir."

"Evet," dedim. "Beş altı yıl önce oradaydım. Çok güzel bir kent."

Pencereden dışarı baktığımda yol kıyısında terk edilmiş küçük bir karnaval yeri gördüm. Çamurlu bir su birikintisi gibi donuk ve durgundu.

"Daha önce hiç Meksika'ya gelmiş miydiniz Senyora?" dedi babacan bir tavırla.

"Hayır," dedi Vida. "Bu ilk gelişim."

"Meksika'nın her tarafının böyle olduğunu düşünmeyin," dedi. "Meksika, Tijuana'dan farklıdır. Bir yıldır burada çalışıyorum ve birkaç ay içinde Guadalajara'ya, evime dönüp bir daha oradan ayrılmayacağım. Orada kalmamakla aptallık ettim."

"Ne iş yapıyorsunuz?" dedim.

"Hükümet için çalışıyorum," dedi. "Sınırdan ülkenize geçip geri dönen Meksikalıları teftiş

ediyorum."

"İlginç bir şeyler bulabiliyor musunuz?" dedi Vida.

"Hayır," dedi. "Hep aynı. Farklı hiçbir şey yok."

woolworth's'den telefon

Adını hiç sormadığımız hükümet görevlisi bizi Tijuana'nın ana caddesine bırakıp, Tijuana'da yapılabilecek şeyler konusunda bizi aydınlabilecek olan Devlet Turist Danışma Bürosu'nu gösterdi.

Turist Danışma Bürosu küçük, camdan, çok modern bir binaydı ve önünde duran bir heykel vardı. Gri taştan yontulmuş heykel pek dingin görünüyordu. Binadan daha yüksekti. Heykel yaptığı şeyden pek hoşnut olmayan Colomb öncesi bir tanrı veya insandı.

Bu küçük binanın tüm çekiciliğine karşın içindeki insanların bizim için yapabileceği bir şey yoktu. Meksika halkından başka tür bir hizmet bekliyorduk.

Herkes, birkaç dolar koparmak için istemediğimiz şeyleri satma çabasıyla bizi dürtüklüyordu: Çiklet satan veletler, sınır ıvır zıvırı satmaya çalışan insanlar, daha sınırdan yeni gelmiş olmamıza karşın bizi tekrar oraya ya da eğlenebileceğimiz başka yerlere götürme arzusuyla bağırarak taksii şoförleri.

"TAKSİ!"

"GÜZEL KIZ!"

"TAKSİ!"

"BEATLE!"

(Kurt ıslığı)

Tijuana'nın taksii şoförleri bize olan bağlılıklarını sürdürüyorlardı. Saçlarımın o kadar uzun olduğunun farkında değildim ve kuşkusuz Vida'daki şey de yapacağını yapıyordu.

Telefon bulmak için Tijuana'nın ana caddesi üzerindeki büyük, çağdaş Woolworth's binasına doğru yürüdük. Üzerinde büyük kırmızı harflerle Woolworth's yazan pastel renkli bir binaydı, ön tarafı kırmızı tuğladandı ve devasa vitrinleri Paskalya zımbırtılarıyla doluydu: sürüsüne bereket tavşan ve kocaman yumurtaları mutluluk içinde çatlatıp dışarı çıkan sarı civcivler.

Woolworth's, yalnızca birkaç adım uzaklıktaki, hatta vitrindeki tavşanlara bakarak geçtiyseniz o kadar bile uzak olmayan, dışarıya kıyasla fazlasıyla sağlıklı, temiz ve düzenliydi.

Esmer ve genç satıcı kızlar çok çekiciydiler ve gözleriyle bir sürü hoş şeyler yapıyorlardı. Hepsii de Woolworth's yerine bir bankada çalışmalıymış gibi görünüyorlardı.

Kızlardan birine telefonun ne tarafta olduğunu sordum, o da bana eliyle yerini işaret etti.

"İşte şurada," dedi iyi bir İngilizceyle.

Telefona doğru yürürken Vida mağazadaki erkeklerde kurşun yağmuru gibi erotik bir şaşkınlığa yol açtı. Meksikalı kadınları çok güzel olsalar da Vida'yla rekabet edemezlerdi. Vida farkına bile varmadan onları saf dışı bıraktı.

Telefon danışma masasının ve tuvaletin arasında, deri kemerlerin ve örgü yünlerinin sergilendiği vitrinlerin ve kadın bluz bölümünün yakınındaydı.

Sanki başka bir şey yokmuş gibi bu saçmalıklar yığını anımsıyorum ama zihnimi işgal edenler bunlar, ve bir an önce onlardan kurtulmayı umuyorum.

Telefon Amerikan parasıyla çalışıyordu: Çocukluğumun o eski güzel günlerinde kullanılan cinsten bir nikkelle.

Telefonu açan bir erkekti.

Sesi doktora benziyordu.

"Alo, Dr. Garda?" dedim.

"Evet."

"Foster diye biri dün sizi sorunuz için aramıştı. Şimdi buradayız," dedim.

"Güzel. Neredesiniz?"

"Woolworth's'deyiz," dedim.

"Lütfen İngilizcemi hoş görün. Pek iyi değil. Telefonu kıza veriyorum onun İngilizcesi... daha iyi.

Yolu tarif edecek. Sizi bekliyorum. Her şey yolunda."

Kız telefona geldi. Sesi çok gençti ve "Woolworth's'desiniz", dedi.

"Evet," dedim.

"Çok uzakta değilsiniz," dedi..

Bu bana son derece tuhaf geldi.

"Woolworth's'den çıktıktan sonra sağa dönüp üç blok aşağıya yürüyün ve sola dönüp Dördüncü

Cadde'ye çıkın, dört blok ve yine sola dönüp Dördüncü Cadde'den ayrılın," dedi. "Blokun ortasındaki yeşil binadayız. Mutlaka görürsünüz. Anladınız mı?"

"Evet," dedim. 'Woolworth's'den çıkınca sağa dönüp Dördüncü Cadde'ye kadar üç blok aşağıya yürüyeceğiz, sonra sola dönüp Dördüncü Cadde'ye çıkacağız ve dört blok yürüyüp yine sola dönüp Dördüncü Cadde'den ayrılacağız. Blokun ortasındaki yeşil binadasınız."

Vida dinliyordu.

"Karınız bir şey yemedi değil mi?"

"Hayır," dedim.

"Güzel sizi bekliyoruz. Kaybolursanız yeniden arayın."

Woolworth's'den çıkıp Tijuana'nın hatıralık eşya satıcıları, taksi şoförleri ve cikletci çocukları tarafından itilip kakılarak ve ıslıklar, arabalar, arabalar, arabalar, hayvanların dehşet çığlıkları ve HEY, BEATLE! sesleriyle kuşatılmış olarak kızın tarif ettiği yolda ilerlemeye başladık.

Dördüncü Cadde hep alnımızda yazılı olduğu gibi Vida ve beni ezelden beri beklemişti ve işte o sabah yıllar önceki yaşamlarımızla San Francisco'dan yola çıkıp, ona ulaşmıştık.

Sokaklar arabalarla, insanlarla ve olağanüstü bir heyecan seliyle doluydu. Evlerin önünde tek bir ot bile yoktu, her taraf o ünlü tozla kaplıydı. Dr. Garcia'ya giden yolu gösteriyorlardı bize.

Yeşil binanın önüne son model bir Amerikan arabası park edilmişti. California plakalıydı. Neden burada olduğunu tahmin etmek için düşünmenize gerek yoktu. Arka koltuğa baktım. Üstünde bir genç kız kazağı vardı. Yardıma muhtaç gibi görünüyordu.

Doktorun muayenehanesinin önünde birkaç çocuk oynuyordu. Çocuklar yoksuldu ve mutsuz giysiler giymişlerdi. Oyuna ara verip içeri girmemizi izlediler.

Kuşkusuz onlar için sıradan bir görüntüydük. Büyük olasılıkla kasabanın bu kesiminde bir sürü gringo görmüşlerdi; bu yeşil, kerpiç binaya giren, pek mutlu görünmeyen gringolar. Onları hayal kırıklığına uğratmadık.

beşinci kitap
üç kürtajım

mobilya gözlemleri

Kapıda küçük bir zil vardı. Buradan çok uzaklarda olan kütüphanemin gümüş ziline benzemiyordu. Bu zili parmağınızla bastırarak çalıyordunuz. Ben de öyle yaptım.

Birisi gelip kapıyı açıncaya kadar yaklaşık bir dakika beklemek zorunda kaldık. Çocuklar bizi izlerken oyunlarından uzak kaldılar. Çocuklar küçücüktü, kötü giysiler ve kir pasak içindeydiler. Meksikalı çocukların yaşını tahmin edilmez kılan o tuhaf, az gelişmiş bedenlere ve yüzlere sahiptirler.

Beş yaşında görünen bir çocuk sekiz yaşında çıkar. Yedi yaşında görünen bir çocuk aslında on yaşındadır. Korkunç bir şey bu.

Bazı Meksikalı anneler önümüzden geçti. Onlar da bize baktı. Gözleri ifadesizdi ama bu şekilde bizim *abortionistas* olduğumuzu bildiklerini belli ediyorlardı.

O sırada doktorun muayenesinin kapısı zorlanmadan açıldı, sanki tam o anda açılması planlanmış gibi ve bize kapıyı açan Dr. Garcia'nın kendisiydi. Görünüşünün nasıl olduğunu daha önceden bilmiyordum ama o olduğuna emindim.

"Buyurun," dedi bize içeriyi göstererek.

"Teşekkürler," dedim. "Size az önce telefon eden bendim. Foster'ın arkadaşayım."

"Biliyorum," dedi sessizce. "Beni izleyin lütfen."

Doktor ufak tefek, orta yaşlıydı ve tam anlamıyla bir doktor gibi giyinmişti. Muayenehanesi geniş ve serindi, labirent gibi arka tarafa ve hiç bilmediğim yerlere doğru giden bir sürü odası vardı.

Bizi küçük bir bekleme odasına aldı. Yerdeki modern linolyum döşemesi ve modern doktor eşyalarıyla temiz bir odaydı. İçeride rahatsız bir sedir ve hiçbir şekilde üstüne doğru dürüst yerleşemeyeceğiniz üç sandalye vardı.

Mobilyalar, Amerikan doktorlarının muayenehanelerinde gördüklerinizin aynısıydı. Köşede geniş, yassı, soğuk, yeşil yapraklı uzunca bir bitki duruyordu. Yapraklar hiçbir şey yapmadı.

Odada bizden önce gelenler vardı; bir baba, bir anne ve küçük yeni yetme bir kız. Kızın, ön tarafta park edilmiş son model arabaya ait olduğu açıkça belli oluyordu.

"Buyurun," dedi doktor, odadaki iki boş sandalyeyi göstererek. Sonra nazıkçe gülümseyip "Hemen," dedi. Lütfen bekleyin, hemen dönerim."

Koridorun karşısına geçip içini göremediğimiz bir odaya girdi ve bizi o üç insanla yalnız bıraktı. Hiç konuşmuyorlardı ve bina tuhaf bir sessizlik içindeydi.

Zaman ve koşullar bizleri hep Meksika'da kanunsuz operasyonlar aramaya ittiğinde olduğu gibi, herkes birbirine gergin gergin baktı.

Baba, San Joaquin Vadisi'nde küçük bir kasabada bankerlik yapan birine benziyordu, anne de bir sürü sosyal faaliyete kahlan bir kadına.

Kızlan güzeldi ve zeki olduğu açıkça görülüyordu ve kürtajını beklerken yüzüne nasıl bir ifade vereceğini bilemiyor, bu yüzden de hızlı bir bıçağa benzeyen gülümsemesiyle olmayan bir şeye bakıyordu.

Baba sanki bir borç talebini reddedecekmış gibi sert bir ifade takınmış, annenin yüzünde ise DeMolay'ın Arkadaşları için verilen bir çay partisinde birisi müstehcen bir şey söylemiş gibi belli belirsiz bir şok ifadesi vardı.

Kızları, gelişme çağında olan zayıf bir dişi bedenine sahip olmasına rağmen kürtaj için daha çok genç gibi görünüyordu. Şu anda başka bir şey yapıyor olması gerekirdi.

Vida'ya dönüp onu baştan aşağı inceledim. O da kürtaj olmak için daha çok gençmiş gibi görünüyordu. Ne işimiz vardı hepimizin burada? Yüzü giderek solgunlaşıyordu.

Ne yazık ki aşkın masumiyeti yalnızca yükselen fiziksel bir durumdu, öpücüklerimiz gibi şekillenmiş bir şey değil.

ilk kurtajım

Ya sonsuz bir zaman dilimi ya da on dakika geçmişti ki doktor geri geldi ve Vida ile bana kendisini izlememizi işaret etti, oysa diğer insanlar bizden önce gelmişlerdi. Belki de bunda Foster'ın parmağı vardı.

"Lütfen," dedi Dr. Garcia sessizce.

Onun arkasından holün karşı tarafına geçip küçük bir muayene odasına girdik. Odada bir masa ve bir daktilo vardı. İçerisi loş ve serindi, perdeler kapalıydı, masanın yanında deri bir koltuk duruyordu, masanın üstünde ve duvarlarda doktorun ve ailesinin fotoğrafları vardı.

Doktorun tıbbi derecelerini ve mezun olduğu okulları gösteren çeşitli belgeler vardı.

Bir kapı doğrudan operasyon odasına açılıyordu. Odada aletleri temizleyen on yedi yaşlarında bir genç kız ve yine aynı yaşlarda bir delikanlı vardı.

Ateşin büyük mavi alevi, tıbbi aletlerle dolu bir tepsiye doğru parladı. Delikanlı aletleri ateşle sterilize ediyordu. Bu Vida'yı da beni de ürküttü. Operasyon odasında bir masanın üzerinde bacakları tutmak için yapılmış metal şeyler ve deri kayışlar vardı.

"Acısız," dedi doktor önce Vida'ya, sonra bana bakarak. "Acısız ve temiz, tertemiz ve acısız. Korkmayın. Acısız ve temiz. Geride tek bir iz bile kalmayacak. Ben bir doktorum," dedi.

Ne diyeceğimi bilemiyordum. O kadar gergindim ki adeta şoka girmiştım. Vida'nın yüzündeki tüm renk çekildi ve görmeyen gözlerle bakmaya başladı.

"250 dolar," dedi doktor. "Lütfen."

"Foster 200 dolar olacağını söylemişti. Yanımızda yalnızca bu kadar var." Kendi sesimin bunları söylediğini duydum. "200. Foster'a söylediğiniz buydu."

"200. Bütün paranız bu kadar mı?" dedi doktor.

Vida, biz karnının bedeli üzerinde karar verirken olduğu yerde durup dinledi. Vida'nın yüzü soluk bir yaz bulutu gibiydi.

"Evet," dedim. "Bütün paramız bu."

Parayı cebimden çıkarıp doktora uzattım. Parayı havada tuttum, o da uzanıp elimden aldı. Saymadan cebine koyup yeniden bir doktor oldu ve biz oradan aynlana kadar hep öyle kaldı.

Yalnızca bir dakika için doktor olmaktan vazgeçmişti. Bu biraz tuhaftı. Ne beklediğimi bilmiyordum ama geri kalan zamanda doktor kalması çok iyiydi.

Foster şüphesiz haklıydı.

Vida'ya dönüp gülümsediğinde doktor olmuştu yeniden. "Seni incitmeyeceğim ve her şey tertemiz halledilecek Geriye hiçbir iz kalmayacak ve acı yok tatlım. İnan bana. Ben bir doktorum."

Vida 1/2 oranında gülümsedi.

"Ne kadar zaman oldu?" dedi doktor bana dönüp, Vida'nın karnını gösterir gibi oldu ama hareketini tamamlamadı. Bu yüzden elinin hareketi işlevini yerine getirmemiş oldu.

"Beş altı hafta kadar," dedim.

Vida şimdi 1/4 oranında gülümsüyordu.

Doktor durakladı ve kafasının içindeki bir takvime baktı, ardından takvime sevecenlikle gülümsedi. Büyük olasılıkla takvimi çok yakından tanıyordu. Eski dosttular.

"Kahvaltı etmedi değil mi?" dedi yine Vida'nın karnını işaret eder gibi yaparak. Ama yine başarısızlığa uğradı.

"Kahvaltı etmedi," dedim.

"Cici kız," dedi doktor.

Vida şimdi 1/37 oranında gülümsüyordu.

Delikanlı tıbbi aletleri sterilize ettikten sonra, eline küçük bir kova alıp operasyon odasından sürgülü bir kapıyla ayrılan başka bir odaya geçti.

Öbür oda içinde yataklar olan bir odaya benziyordu. Başımı eğdiğimde odadaki bir yatağı görebiliyordum. Yatakta uyumakta olan bir kız vardı, yatağın yanı başındaki sandalyede de bir adam oturuyordu. Oda çok sessizdi.

Delikanlı operasyon odasından çıktıktan bir dakika sonra tuvaletin sifonunun çekildiğini ve musluktan akan suyun sesini duydum. Ardından klozete gürr diye su boşaltıldı ve sifon bir kez" daha çekildi. Delikanlı kovayla geri döndü.

Kova boştu.

Çocuğun bileğinde büyük, altın bir kol saati vardı.

"Her şey yolunda," dedi doktor.

Esmer ve güzel olan genç kızın da hoş bir kol saati vardı ve doktorun bürosuna gelip Vida'ya gülümsedi. Bu gülümseme, zamanı geldi; lütfen benimle gelin anlamındaydı.

"Acısız, acısız, acısız," diye asabi bir şiir gibi tekrarlıyordu doktor.

Acısız, diye düşündüm, ne tuhaf.

"İzlemek istiyor musunuz?" dedi doktor, kürtaşı izlemek istersem operasyon odasında üstüne oturabileceğim bir muayene yatağını gösterdi.

Vida'ya baktım. Seyretmemi istemiyordu. Ben de istemiyordum.

"Hayır," dedim. Burada kalacağım."

"Lütfen benimle gel hayatım," dedi doktor.

Kız Vida'nın koluna dokundu ve Vida onunla birlikte operasyon odasına geçti, doktor kapıyı kapattı ama kapı tam olarak kapanmadı. Bir iki santim aralık kaldı.

"Canın yanmayacak," dedi kız Vida'ya. Vida'ya iğne yapıyordu.

Ardından doktor çocuğa İspanyolca bir şey söyledi. Çocuk da tamam deyip bir şey yaptı.

"Giysilerini çıkar," dedi kız. "Sonra da bunu giy."

Bu arada doktor İspanyolca bir şey söyledi, delikanlı ona İspanyolca yanıt verdi ve kız, "Lütfen şimdi bacaklarınızı yukarı kaldırın. Tamam. Güzel, teşekkürler," dedi.

"Tamam, oldu hayatım," dedi doktor. "Canını yakmadı değil mi? Her şey yoluna girecek. İyi bir kızsın sen."

Sonra çocuğa İspanyolca bir şey söyledi, ardından kız doktora İspanyolca bir şey söyledi, doktor da ikisine birden İspanyolca bir şey söyledi.

Yaklaşık bir dakika operasyon odasında her şey çok sessizdi. Doktorun bürosunun karanlık serinliğini bedenimin üzerinde hissettim, sanki başka türden bir doktorun eli gibiydi.

"Tatlım?" dedi doktor. "Tatlım?"

Yanıt yoktu.

Sonra doktor çocuğa İspanyolca bir şey söyledi, delikanlı da onu metalik, tıbbi bir şeyle yanıtladı. Doktor metalik ve tıbbi şeyi kullanıp çocuğa geri verdi, o da ona başka bir metalik ve tıbbi şey verdi.

Bir süre içeride her şey ya sessiz, ya metalik ve tıbbiydi.

Sonra kız, çocuğa İspanyolca bir şey söyledi. Delikanlı İngilizce yanıtladı. "Biliyorum," dedi.

Doktor İspanyolca bir şey söyledi.

Kız onu İspanyolca yanıtladı.

Odada hiç tıbbi ses duyulmadan birkaç dakika geçti. Şimdi temizlik sesi vardı ve doktor, kız ve delikanlı işlerini bitirirken İspanyolca konuştular.

İspanyolcaları artık tıbbi değildi. Yalnızca her zamanki bildik temizlik İspanyolcasıydı.

"Saat kaç?" dedi kız. Saatine bakmak istemiyordu.

"Bire geliyor," dedi delikanlı.

Doktor İngilizce konuşarak onlara katıldı. "Kaç tane daha var?" dedi.

"İki," dedi kız.

"*Dos?*" dedi doktor İspanyolca.

"Bir tanesi geliyor," dedi kız.

Doktor İspanyolca bir şey söyledi.

Kız İspanyolca yanıtladı.

"Üç tane olmasını isterdim," dedi delikanlı İngilizce.

"Kızları düşünmekten vazgeç," dedi doktor espri yaparak.

Sonra doktor ve kız arasında İspanyolca kısa ve hızlı bir konuşma geçti.

Bunu gürültülü bir sessizlik izledi. Doktorun ağır ve bilinçsiz bir şeyi operasyon odasının dışına taşıdığı duyuldu. O şeyi diğer odaya bıraktı ve bir dakika sonra geri geldi.

Kız benim olduğum odaya doğru yürüyüp kapıyı tamamen açtı. Karanlık ve serin bürom aniden operasyon odasının ışığıyla doldu. Delikanlı temizliğe devam ediyordu.

"Merhaba," dedi kız gülümseyerek. "Lütfen benimle gelin."

Kayıtsız işaretlerle beni içeri çağırdı, sanki operasyon odası bir gül bahçesiydi. Doktor mavi alevle tıbbi aletlerini sterilize ediyordu.

Yanan aletlerden başını kaldırıp bana baktı. "Her şey yolunda gitti. Acısız olacağına söz vermişim. Tertemiz. Her zamanki gibi," diyerek gülümsedi. "Mükemmel."

Kız beni diğer odaya, Vida'nın bilinçsizce yattığı yere götürdü. Onu sıcak tutması için üstüne örtüler örtülmüştü. Bir başka yüzyılda düş görüyor gibiydi.

"Kusursuz bir operasyondur," dedi kız. "Hiç karışıklık olmadı ve her şey olabilecek en iyi şekilde gitti. Biraz sonra uyanır. Çok güzel bir kız, değil mi?"

"Evet."

Kız bana bir sandalye getirip Vida'nın yanı başına koydu. Sandalyeye oturup Vida'ya baktım. O yatağın içinde yapayalnızdı. Uzanıp yanağına dokundum. Sanki yanağı az önce bilinçsiz olarak bir operasyon odasından gelmişti.

Odada küçük bir gaz sobası vardı, kendi zamanı içinde sessizce yanıyordu. İki yatak vardı, kısa bir süre önce o kızın yattığı yatak artık boştu ve yatağının yanında boş bir sandalye vardı. Bu yatak ve üzerinde oturduğum sandalye birazdan aynı şekilde boş kalacaktı.

Operasyon odasının kapısı açıktı ama oturduğum yerden operasyon masasını göremiyordum.

ikinci kürtajım

Operasyon odasının kapısı açıktı ama oturduğum yerden operasyon masasını göremiyordum. Bir dakika sonra bekleme odasındaki yeni yetme kızı getirdiler.

"Her şey yolunda gidecek tatlım," dedi doktor. "Canını yakmayacak." İğneyi kendisi yaptı.

"Lütfen giysilerini çıkar," dedi kız.

Birkaç dakika süren şaşırtıcı sessizlik yeni yetme kızın beceriksiz ve utangaç bir şekilde soyunurken çıkardığı sesin içine aktı.

Kız soyunduktan sonra ondan yaşça daha büyük olmayan asistan kız "Bunu giy," dedi.

Kız giydi.

Vida'nın uyuyan bedenine baktım. Onun üzerinde de aynısından vardı.

Vida'nın giysileri bir sandalyenin üzerinde katlı duruyordu ve ayakkabıları da sandalyenin yanında yerdedi. Çok üzgün görünüyorlardı çünkü Vida'nın artık onlar üzerinde bir gücü yoktu. O ayakkabılarının karşısında bilinçsizce yatıyordu.

"Şimdi bacaklarını kaldır tatlım," diyordu doktor. "Biraz daha yukarı lütfen. Cici bir kız bu."

Sonra Meksikalı kıza İspanyolca bir şey söyledi, kız da ona İspanyolca yanıt verdi.

"Lisede altı ay İspanyolca dersi aldım," dedi yeni yetme kız, ayrık bacakları çocuklara göre olmayan bu atın metal üzengilerine kayışla tutturulmuş bir halde.

Doktor Meksikalı kıza İspanyolca bir şey söyledi, kız da onu İspanyolca yanıtladı.

"Ah," dedi doktor, özellikle birisine hitap etmeden, biraz dalgın bir şekilde. Sanırım bugün çok fazla kürtaj yapmıştı, sonra yeni yetme kıza "Çok güzel, öğrenmeye devam et," dedi.

Delikanlı İspanyolca hızlı hızlı bir şeyler söyledi.

Meksikalı kız İspanyolca hızlı hızlı bir şeyler söyledi.

Doktor İspanyolca hızlı hızlı bir şeyler söyledi ve ardından kıza "Kendini nasıl hissediyorsun tatlım?" dedi.

"Hiçbir şey," dedi kız gülümseyerek. "Hiçbir şey hissetmiyorum. Şu anda bir şey mi hissetmem gerekiyor?"

Doktor çocuğa İspanyolca hızlı hızlı bir şey söyledi. Delikanlı yanıt vermedi.

"Gevşemeni istiyorum," dedi doktor kıza. "Lütfen rahatla."

Üçü birden hızlı hızlı İspanyolca konuştular. Bir sorun çıkmışa benziyordu. Sonra doktor Meksikalı kıza çok hızlı bir şekilde bir şey söyledi. Sözlerini şöyle bitirdi: "*Como se dice treinta?*"

"Otuz," dedi Meksikalı kız.

"Tatlım," dedi doktor. Kıza doğru eğilmişti. "Bizim için otuza, otuza kadar saymanı istiyorum tatlım, lütfen."

"Peki," dedi kız gülümseyerek, ama ilk kez sesi biraz yorgun çıkmıştı.

Etkisini göstermeye başlıyordu.

"1,2,3,4,5,6 . . ." Burada bir duraklama oldu. "7,8,9 . . ." Burada yine duraklama oldu ama ilkinden biraz daha uzundu.

"Otuz kadar say tatlım," dedi doktor.

"10,11,12."

Burada tamamen durdu.

"Otuz kadar say tatlım," dedi delikanlı. Sesi tıpkı doktorunki gibi yumuşak ve nazikti. Sesler bir elmanın iki yarısı gibiydi.

"12'den sonra ne gelir?" dedi yeni yetme kız kıkırdayarak. "Biliyorum!13." 12'den sonra 13 geldiği için çok mutluydu.

"14,15,15,15."

"15'i söyledin," dedi doktor.

"15," dedi genç kız.

"Ondan sonra ne gelir tatlım?" dedi delikanlı.

"15," dedi yeni yetme kız, yavaşça ve zaferle.

"Sonra ne gelir tatlım?" dedi doktor.

"15," dedi kız. "15."

"Devam et tatlım," dedi doktor.

"Sonra ne gelir?" dedi delikanlı.

"Sonra ne gelir?" dedi doktor.

Kız hiçbir şey söylemedi.

Onlar da bir şey söylemediler. Oda çok sessizdi. Vida'ya baktım. O da çok sessizdi.

Operasyon odasındaki sessizlik Meksikalı kızın sesiyle ansızın bozuldu: "16."

"Ne?" dedi doktor.

"Bir şey yok," dedi Meksikalı kız, ardından kürtağın dili ve sessizliği konuşmaya başladı.

yazı tahtası gözlemleri

Vida yatağın üzerinde mermerden bir toz gibi narin ve sakın yatıyordu. En ufak bir bilinç belirtisi göstermemişti ama endişelenmiyordum çünkü nefes alıp verışı normaldi.

Bu yüzden, diğer odada sürmekte olan kürtaşı dinleyip, Vida'yı ve içinde bulunduğum yeri, San Francisco'daki kütüphanemden çok uzakta olan bu Meksika evini inceleyerek, olduğum yerde oturmaya devam ettim.

Küçük gaz sobası iyi iş görüyordu, çünkü doktorun bürosunun ahşap duvarlarının arasını hayli serindi.

Bizim odamız labirentin ortasındaydı.

Odanın bir tarafında, tuvaletin açık kapısına kadar uzanan ve bir mutfakta son bulan küçük bir hol vardı.

Mutfak, Vida'nın silinmiş yazı tahtası kadar boş olan karnıyla bilinçsiz bir şekilde yattığı yerden altı metre kadar uzaktaydı. Buzdolabını, lavaboyu ve üzerinde tavalar olan ocağı görebiliyordum.

Odanın diğer tarafında hemen hemen küçük bir jimnastik salonu büyüklüğündeki kocaman odaya açılan bir kapı vardı ve jimnastik salonunun diğer tarafındaki odayı bile görebiliyordum.

Kapı açıktı ve odada başka bir yatağın, uyuyan kocaman yassı bir hayvana benzeyen silueti görünüyordu.

Anestezi vakumunun içinde yüzden Vida'ya baktım ve operasyon odasında sona ermekte olan kürtaşı dinledim.

Aniden tıbbi aletler nazik, senfonik bir şekilde çarpıştı ve ardından başka bir yazı tahtası silme eylemine eşlik eden temizlik işlemlerinin sesini duydum.

üçüncü kürtajım

Doktor, kollarında taşıdığı yeni yetme kızla birlikte odaya geldi. Ufak tefek bir adam olmasına rağmen çok güçlüydü ve kızı zorlanmadan taşıyabiliyordu.

Kız çok sessiz ve bilinçsiz görünüyordu. Saçları tuhaf bir biçimde, sarı bir karmaşa halinde doktorun koluna dökülüyordu. Doktor kızı küçük jimnastik salonundan geçirip bitişik odaya götürdü ve onu hayvana benzeyen karanlık yatağa yatırdı.

Sonra dışarı çıktı, bizim odanın kapısını kapatıp labirentin derinliklerine doğru yol aldı ve kızın anne babası ile birlikte geri döndü.

"Kusursuzdu," dedi. "Acısız, tertemiz."

Anne baba ona bir şey söylemedi ve doktor bizim odaya geri döndü. Kapıdan geçerken insanlar onu izliyordu ve Vida'yı yatarken, beni de başucunda otururken gördüler.

Kapı kapanana kadar onlara baktım, onlar da bana. Yüzleri katı ve donmuş bir manzara sergiliyordu.

Delikanlı kovayla birlikte odaya girdi ve tuvalete geçip embriyoyu ve kürtaj kalıntılarını klozete boşalttı.

Kova klozete boşaldıktan hemen sonra aletlerin aleve tutulup sterilize edildiğini duydum. Bugün Meksika'da o eski ateş ve su ayini tekrar tekrar yineleniyordu.

Vida hâlâ bilinçsiz yatıyordu. Meksikalı kız içeri girip Vida'ya baktı. "Uyuyor," dedi kız. "Her şey yolunda gitti."

Operasyon odasına geri döndü ve bir sonraki kadın operasyon odasına geldi. Meksikalı kızın daha önce geleceğini söylediği "biri" bu kadındı. Nasıl biri olduğunu bilmiyordum çünkü biz içerideyken gelmişti.

"Bugün bir şey yedi mi?" dedi doktor.

"Hayır," dedi bir adam sertçe, sanki hoşlanmadığı birinin üzerine hidrojen bombası atmaktan söz ediyordu.

Adam kadının kocasıydı. Operasyon odasına girmişti ve kürtajı izlemeye karar vermişti. Son derece gergin insanlardı ve kadın orada bulunduğu süre içinde yalnızca üç sözcük sarf etti. İğnesi vurulduktan sonra adam soyunmasına yardım etti.

Kadının bacakları operasyon masası üzerinde birbirinde ayrı kayışla bağlandığında adam sandalyeye oturdu. Kadın kürtaj için bu pozisyona getirilir getirilmez bilincini yitirmiş olmalı ki hemen işe koyuldular.

Bu seferki kürtaj bir makine gibi otomatik olarak yapıldı. Doktor ve yardımcıları arasında çok az konuşma oldu.

Operasyon odasında adamın varlığını hissedebiliyordum. Bir müze tarafından kapılmayı uman bir heykel gibi orada öylece oturmuş karısının kalkmasını bekliyordu. Kadını hiç görmedim.

Kürtajdan sonra doktor bitkindi ve Vida hâlâ bilinçsizce yatıyordu. Doktor odaya geldi. Vida'ya baktı.

"Hâlâ ayılmadı," dedi kendi sorusunu yanıtlayarak

Hayır dedim, çünkü ağzımdan çıkabilecek başka bir şey yoktu.

"Normal," dedi. "Bazen böyle olur."

Doktor son derece yorgun görünüyordu. Günde kaç kürtaj yaptığını sadece Tanrı bilirdi.

Geldi ve yatağa oturdu. Vida'nın elini tutup nabzına baktı. Uzanıp gözlerinden birini açtı. Vida'nın gözü binlerce mil öteden doktora baktı.

"İyi," dedi. "Birkaç dakika içinde burada olur."

Tuvalete girip ellerini yıkadı. O ellerini yıkadıktan sonra delikanlı gelip kovayla işini gördü.

Kız operasyon odasında temizlik işlerini yapıyordu. Doktor kadını operasyon odasındaki muayene yatağına yatırmıştı.

Bedenlerle uğraşmakta oldukça başarılıydı.

"AAHHHHHHHHHH!" diye bir ses duydum, doktorun yeni yetme kızı götürdüğü jimnastik salonundan geliyordu. "AAHHHHHHHHHH!" Duygulu, sarhoş bir sestti. Kızın sesiydi. "AAHHHHHHHHHHHH!"

"16!" dedi. "Ben... AAHHHHHHHHHHHH!"

Anne babası ciddi, kısık bir ses tonuyla ona bir şeyler söylüyordu. Son derece saygılıydılar.

"AAHHHHHHHHHHHHHHHHHHHHHHHHHHHH!"

Sanki kızları bir aile toplantısında sarhoş olmuştu da durumunu örtbas etmeye çalışıyormuş gibiydiler.

"AAHHHHHHHHHHHH!" Çok tuhaf hissediyorum!"

Operasyon odasındaki çift tamamen sessizdi. Tek ses Meksikalı kızdan çıkıyordu. Asistan çocuk bizim odadan geçip binadaki başka bir yere gitmişti. Bir daha geri dönmedi.

Asistan kız operasyon odasının temizliğini bitirdikten sonra mutfağa geçip doktor için büyük bir biftek dilimi kızartmaya koyuldu.

Dolaptan bir şişe Miller's birası çıkarıp doktor için büyük bir bardağa doldurdu. Doktor mutfakta oturuyordu. Bira içerken onu güçlkle görüyordum.

Bu arada Vida uykusunda kıpırdanmaya başladı. Gözlerini açtı. Bir dakika kadar gözleri hiçbir şey görmedi, sonra beni gördüler.

"Merhaba," dedi uzaktan gelen bir sesle.

"Merhaba," dedim gülümseyerek.

"Serssem gibiyim," dedi, biraz daha yakından.

"Tasalanma," dedim. "Her şey yolunda."

"Ah, bu iyi işte," dedi. Tam olarak olduğu mesafeden.

"Sakin sakın yat ve rahatına bak," dedim.

Doktor mutfaktan çıkıp odaya geldi. Bira bardağı elindeydi.

"Geri geliyor ha!" dedi.

"Evet," dedim.

"İyi," dedi. "İyi."

Bardağıyla birlikte mutfağa geri dönüp yeniden masaya oturdu. Bitkindi.

O esnada jimnastik salonundaki insanların kızlarını giydirdiğini duydum. Gitmek için acele ediyorlardı. Bir sarhoşu giydiriyor gibiydiler.

"Ellerimi yukarı kaldıramıyorum," dedi kız.

Anne babası ona sertçe bir şey söyledi ve kız ellerini havaya kaldırdı, ama minicik sutyenini giydirmekte çok zorlandılar ve en sonunda uğraşmaktan vazgeçtiler, anne sutyeni çantasına koydu.

"AAHHHHHHHHHHHH! Serssem gibiyim," dedi kız, anne babası onu dışarıya yan taşır yan sürüklerken.

Birkaç kapının kapandığını duydum ve ardından doktorun kızarmakta olan öğle yemeği dışında her şey sessizliğe büründü. Biftek çok kızgın bir tavada kızartılıyordu ve çok gürültü yapıyordu.

"O da ne?" dedi Vida. Kızın giderken çıkardığı gürültüden mi yoksa kızaran bifteğin sesinden mi söz ediyordu anlamadım.

"Doktor öğle yemeğini yiyor," dedim.

"O kadar geç oldu mu?" dedi.

"Evet," dedim.

"Çok uzun süre uzakta kalmış olmalıyım," dedi.

"Evet," dedim. "Hemen buradan gitmeliyiz ama sen kendini iyi hissedene kadar kalacağız."

"Bakalım ne durumdayım," dedi Vida.

Doktor odaya geri döndü. Gergindi, çünkü aç ve yorgundu ve bir süre için muayeneyi kapatıp rahatına bakmak ve dinlenmek istiyordu.

Vida ona baktı ve doktor gülümseyip, "Gördün mü, acısızdı tatlım," dedi. "Her şey harikaydı. Cici kız."

Vida halsiz halsiz gülümsedi. Doktor da mutfağa ve artık hazır olan, bifteğine geri döndü.

Doktor öğle yemeğini yerken Vida yavaşça oturdu, ben de giyinmesine yardım ettim. Ayağa kalkmaya çalıştı ama bu çok zordu, birkaç dakika için onu yeniden oturttum.

Otururken saçını taradı ve yeniden ayağa kalkmaya çalıştı, ama yine başarılı olamadı ve tekrar yatağa oturdu.

"Hâlâ kaskatıyım," dedi Vida.

"Sorun değil."

Öteki odadaki kadın kendine gelmişti ve kocası sabırsızlıkla onu giydirmeye çalışıyordu. "İşte, burada, burada, burada," diyordu acı dolu bir Okie aksanıyla.

"Ben yorgunum," dedi kadın sözcük dağarcığının 2/3'ünü kullanarak.

"Burada," dedi adam kadının başka bir şeyi giymesine yardım ederken.

Karısını giydirdikten sonra bizim odaya geldi ve durup gözleriyle doktoru aradı. Vida'yı yatakta oturmuş saçlarını tararken görünce çok canı sıkıldı.

"Doktor?" dedi.

Doktor bifteğinin başından kalkarak mutfağın eşiğinde durdu. Adam doktora doğru yürümeye başladı ama birkaç adımdan sonra durdu.

Doktor bizim odaya girdi.

"Evet," dedi.

"Arabamı nereye park ettiğim anımsamıyorum," dedi adam. "Bana bir taksi çağırabilir misiniz?"

"Otonuzu mu kaybettiniz?" dedi doktor.

"Woolworth's'ün önüne park etmişim ama Woolworth's'ün nerede olduğunu anımsamıyorum," dedi adam. "Şehir merkezine gidersem Woolworth's'ü bulabilirim. Nereye gideceğimi bilmiyorum."

"Çocuk birazdan döner," dedi doktor. "Sizi kendi otosuyla oraya götürür."

"Teşekkürler," dedi adam, diğer odadaki karısının yanına dönerek. "Duydun mu?" dedi karısına.

"Evet," dedi kadın dağarcığının tamamını kullanarak.

"Bekleyeceğiz," dedi adam.

Vida bana baktı, ona gülümsedim, elini alıp dudaklarıma götürdüm ve öptüm.

"Bir daha deneyelim," dedi.

"Pekala," dedim.

Bu kez denemesi başarılı oldu. Birkaç dakika ayakta durduktan sonra, "Başardım, gidelim," dedi.

"Emin misin?" dedim.

"Evet."

Kazağını tutarak Vida'ya yardım ettim. Doktor mutfaktan bize baktı. Gülümsedi ama bir şey söylemedi. Kendisinden yapması beklenen şeyi yapmıştı. Şimdi de biz bizden yapmamız beklenen şeyi yapıyorduk. Gidiyorduk.

Odadan çıkıp jimnastik salonuna girdik ve kapıya kadar serinlik katmanlarını aşarak mekanın ön tarafına giden yolu takip ettik.

Dışarıdaki gri, kasvetli hava değişmemiş olmasına rağmen ışık bizi sersemletti ve her Şey anında gürültü, arabaya benzeyen, karışık, yoksul, köhne ve Meksikalı bir havaya büründü.

Sanki bir zaman kapsülüne girmiş de yeniden dünyaya dönmüş gibiydik.

Çocuklar hâlâ doktorun muayenehanesinin önünde oynuyorlardı ve onlarsız bir hayata doğru giden, birbirine tutunan, sıkıca sarılan, şaşı şaşı bakan bu iki gringonun cadde boyunca ilerleyişini seyretmek için bir kez daha hayat oyunlarına ara verdiler.

altıncı kitap

kahraman

yine woolworth's

Ağır ağır, dikkatli ve kürtajlanmış olarak Tijuana kent merkezine dönerken, yine satın almak istemediğimiz şeyleri bize satmaya çalışan insanların dört bir yandan bombardımanına uğradık.

Tijuana'dan almamız gereken şeyi almıştık. Kolumu Vida'nın beline doladım. İyiydi ama biraz halsizdi.

"Nasılsın hayatım?" dedim.

"İyiyim," dedi. "Ama biraz halsizim."

Eski köhne bir benzin istasyonunun yanında ölümün küçük yapışkan bir resmi gibi yere çömelmiş yaşlı bir adam gördük.

"HEY, güzel kız, güzel kız!"

Meksikalı erkekler Vida'nın solan güzelliğine hâlâ tepki veriyorlardı.

Bir taksi şoförü arabasını dramatik bir şekilde önümüzde durdurup camdan dışarı doğru kocaman bir kurt ıslığı çaldığında Vida bana hafifçe gülümsedi. "Vay be! Taksi ister misin güzelim?"

Tijuana'nın ana caddesine doğru yürümeye başladık ve kendimizi yine Woolworth's'ün ve vitrindeki tavşanların önünde bulduk.

"Açım," dedi Vida. Bitkindi. "Çok açım."

"Bir şeyler yemen gerek," dedim. "İçeri girip sana çorba bulabilir miyiz bir bakalım."

"Bu iyi olur," dedi. "Bir şeyler yemeliyim."

Tijuana'nın kardık ve pis ana caddesini arkada bırakıp Woolworth's'ün temiz ve modern aykırılığı içinde bulduk kendimizi. Çok güzel bir Meksikalı kız kasada siparişlerimizi aldı. Ne istediğimiz sordu.

"Ne alırdınız?"

"Onun için bir çorba lütfen," dedim. "İstiridyeli balıklı sebze çorbası."

"Evet," dedi Vida.

"Ya siz ne alırdınız?" dedi garson kız, çok iyi bir Woolworth's İngilizcesiyle.

"Sanırım muzlu dondurma tatlısı," dedim.

Garson kız siparişlerimizi alırken Vida'nın elini tuttum. Başını omzuma dayadı. Sonra gülümseyip "Şu anda geleceğin en sadık doğum kontrol hapı hayranına bakıyorsun."

"Kendini nasıl hissediyorsun?" dedim.

"Biraz önce kürtaj olmuş gibi."

O sırada garson kız siparişlerimiz getirdi. Vida yavaş yavaş çorbasını içerken ben de muzlu dondurma tatlımı yemeye koyuldum. Yıllardan beri yediğim ilk muzlu dondurma tatlısıydı.

Bugün için hayli değişik bir menüydü ama kendimizi yerel yeniden doğuş hizmetlerinden korumak üzere Tijuana Krallığı'na geldiğimizden beri yaptığımız diğer şeylerden pek farklı değildi.

Amerika'ya dönerken taksi sürücüsü gözlerini Vida'dan bir an olsun ayırmadı. Gözleri sanki ikinci bir yüzü varmış gibi dikiz aynasından bize bakıyordu ve o ikinci yüz aynaydı.

"Tijuana'da iyi vakit geçirdiniz mi?" dedi.

"Çok güzeldi," dedim.

"Neler yaptınız?" dedi.

"Kürtaj yaptırдық," dedim.

"HAHAHAHAHAHAHAÇOKKOMİKBİRŞAKA" diye güldü sürücü.

Vida gülümsedi.

Hoşçakal, Tijuana.

Su ve Ateş Krallığı.

yine green otel

Resepsiyon görevlimiz, tebessümler ve sorularla birlikte heyecanla bizi bekliyordu. İş başındayken içki içtiği kanısındaydım. Bu kadar dost canlısı olmasında bir bit yeniği vardı.

"Kız kardeşinizi gördünüz mü?" diye sordu Vida'ya kocaman çürük dişli gülümsemesiyle.

"Ne?" dedi Vida. Yorgundu.

"Evet, gördük," dedim. "Tıpkı eskisi gibiydi."

"Hatta fazlasıyla eskisi gibiydi," dedi Vida oyunu kuyruğundan yakalayarak.

"Çok güzel," dedi resepsiyoncu. "İnsanlar hiç değişmemeli. Hep oldukları gibi kalmalılar. Böyle daha mutlu oluyorlar."

Ciddi bir yüz ifadesi takınmaya çalıştım ve başarılı oldum. Bizim için uzun bir gün olmuştu.

"Karım biraz yorgun," dedim. "Odamıza çıksak iyi olacak."

"Akraba ziyaretleri yorucu olabiliyor. Bunun heyecanı bambaşka bir şey. Aile bağlarının yenilenmesi," dedi resepsiyoncu.

"Evet," dedim.

Bize annesinin odasının anahtarını verdi.

'Yolu anımsamıyorsanız sizi odaya çıkarabilirim," dedi:

"Hayır, gerek yok," dedim. "Yolu anımsıyorum." Bir şey söylemesine fırsat vermeden "Çok güzel bir oda," dedim.

"Öyle, değil mi?" dedi.

"Çok hoş bir oda," dedi Vida.

"Annem orada çok mutluydu," dedi.

Eski asansöre binip yukarı çıktık. Anahtarı çevirip kapıyı açm. "Kalk bakalım yataktan," dedim içeriye girerken. "Kalk hadi," diye tekrarladım.

"Ne?" dedi Vida.

"Anne Hayalet," dedim.

"Ah."

Vida yatağa uzanıp gözlerini kapattı. Ben de biraz daha rahat etsin diye ayakkabılarını çıkardım.

"Kendini nasıl hissediyorsun," dedim.

"Biraz yorgun."

"Biraz kestirelim," dedim, yatak örtülerini üstüne örtüp yanma uzanırken.

Yaklaşık bir saat kadar uyuduktan sonra uyandım. Anne Hayalet dişlerini fırçalıyordu ve biz gidene kadar dolaba girmesini söyledim ona. Dolaba girip ardından kapıyı kapattı.

"Hey, güzelim," dedim. Vida uykusunda kıpırdandı ve gözlerini açtı.

"Saat kaç? dedi.

"Öğle sonrasının ortalarındayız," dedim.

"Uçak kaçta kalkıyor?" dedi.

"6:25," dedim. "Yolculuğa çıkabilecek durumda mısınız? Eğer değilsen geceyi burada geçirebiliriz."

"Hayır, iyiyim," dedi. "San Francisco'ya dönelim. San Diego'yu sevmiyorum. Buradan bir an önce uzaklaşıp her şeyi geride bırakmak istiyorum."

Kalktık, Vida yüzünü yıkayıp kendini toparladı, şimdi çok daha iyi hissediyordu ama hâlâ biraz halsizdi.

Dolabın içimde duran, otelin hayalet annesine hoşça kal dedim. Vida da bana katıldı. "Hoşça kal hayalet," dedi.

Asansörle aşağı inip iş başında içtiğinden kuşkulandığım, bekleme halindeki resepsiyon

görevlisine doğru yürüdük.

Beni, elimde KLM torbasıyla anahtarı ona doğru uzatırken görünce hayrete düştü.

"Geceyi burada geçirmiyor musunuz?" dedi.

"Hayır," dedim. "Baldızımda kalmaya karar verdik."

"Horlamanız ne olacak peki?" dedi.

"Bunun için bir doktora görüneneğim," dedim. "Tüm hayatım boyunca bundan saklanamam. Sonsuza dek böyle yaşayamam. Gerçek bir erkek gibi onunla yüzleşmeye karar verdim."

Vida biraz ileri gittiğimi ima edercesine bana baktı. Ben de geri çekilip "Çok güzel bir oteliniz var. San Diego'ya gelen bütün arkadaşlanma burayı önereceğim. Borcumuz ne kadar?" dedim.

"Teşekkürler," dedi. "Bir şey istemez. Siz Foster'ın arkadaşısınız. Ama geceyi bile burada geçirmediniz."

"Önemi yok," dedim. "Çok dostça davrandınız. Teşekkürler ve hoşça kalın."

"Güle güle," dedi resepsiyon görevlisi. "Geceyi geçirebileceğiniz bir zaman yine gelin."

"Geleceğiz," dedim.

"Hoşça kalın," dedi Vida.

Birden bire hayal kırıklığı ve paranoyaya kapıldı. "Odayla ilgili bir sorun yoktu değil mi?" dedi. "Annemin odasıydı."

"Hiçbir sorun yoktu," dedim. "Kusursuzdu."

"Şahane bir otel," dedi Vida. "Güzel bir oda. Gerçekten çok güzel bir oda."

Vida onu yatıştırmış olmalıydı ki biz kapıya doğru yürürken "Kız kardeşinize benden selam söyleyin!" dedi.

Bir taksinin arka koltuğunda, birbirimize oldukça yakın oturup San Diego havaalanına doğru giderken üzerinde düşüneceğimiz bir konu oldu bu bize. Bu kez Amerikalı olan taksi şoförü gözlerini dikiz aynasındaki Vida'dan alamadı.

Biz taksiye biner binmez şoför "Ne tarafa?" dedi.

Sadece "Uluslararası Havaalanı, lütfen." demenin yeterli olacağını düşündüm.

Değildi.

"San Diego Uluslararası Havaalanı, değil mi? Oraya mı gitmek istiyorsunuz, ha?"

"Evet," dedim bir yanlışlık olduğunu fark ederek.

"Emin olmak istedim de," dedi. "Çünkü dün aldığım bir yolcu havaalanına gitmek istedi ama Los Angeles Uluslararası Havaalanı'nı kast ediyordu. Bu yüzden emin olmak istedim."

Ah, tabii.

"Götürdünüz mü onu dedim?" dedim. Yapabileceğim başka bir şey yoktu ve açıkçası taksi şoförleriyle aramdaki ilişki çığırından çıkmıştı.

"Evet," dedi.

"Herhalde uçaktan korkuyordu," dedim.

Taksi şoförü esprimi anlamadı çünkü dikiz aynasından Vida'yı izlemekle meşguldü, Vida da beni izliyordu.

Şoför Vida'yı süzmeye devam etti. Yola pek dikkat etmiyordu. Açıkçası Vida'yla taksiye binmek çok tehlikeliydi.

Hafızama geleceğe dair bir not aldım. Vida'nın güzelliğinin yaşamlarımızı riske sokmasını engellemeliydim.

san diego (los angeles değil) uluslararası bahşış cehennemi

Ne yazık ki bıraktığım bahşış taksi şoförünü çok mutsuz etti. Ücret yine bir dolar on sent tuttu ve o günün erken saatlerinde arabasına bindiğimiz ilk taksi şoförüyle olan deneyimimizi anımsattı. Bu yüzden bahşışı otuz sente yükselttim.

Adam otuz sentlik bahşışı görünce şaşkına döndü ve artık bizimle hiç mi hiç ilgilenmek istemedi. Otuz senti gördükten sonra Vida bile onun için bir şey ifade etmiyordu.

San Diego havaalanında verilmesi gereken bahşış neydi?

Uçağımızın kalkmasına daha bir saat vardı. Vida çok acıkmıştı, kafede bir şeyler atıştırdık Saat 5:30 civarındaydı.

Hamburger yedik. Yıllardan beri ilk kez hamburger yiyordum ama pek lezzetli değildi. Tatsızdı.

Oysa Vida kendi hamburgerinin iyi olduğunu söyledi.

"Hamburgerin nasıl bir tadı olduğunu unutmuşsun," dedi Vida. "Manastırda geçirdiğin bunca yıl doğru yargıda bulunma özelliğini yok etmiş."

Yan tarafımızda iki kadın oturuyordu. Biri platin saçlı ve vizon kürklüydü. Orta yaşlıydı ve donuk bir güzelliği olan genç bir kızla konuşuyor, kız, düğün töreninden ve nedimeler için tasarlanan küçük keplerden söz ediyordu kadına.

Kızın bacak bölgesi hoştu ama göğüs ölçüsü biraz kısa kalıyordu, yoksa ben şımarmış mıydım? Bahşış bırakmadan masadan kalktılar.

Kadın garson çılgına döndü.

Kadın, o gün San Diego'da karşılaştığımız iki taksi şoförünün yakın akrabasıydı galiba.

Bahşış bırakılmayan masaya sanki seks suçlusuymuş gibi baktı. Belki de onların annesiydi.

elveda san diego

San Diego havaalanını daha yakından inceleme fırsatım oldu. Küçüküktü ve hiçbir şekilde Playboy malzemesiyle karmaşık bir hale getirilmemişti. İnsanlar çalışmak için oradaydılar, güzel görünmek için değil.

Bir yerde şöyle bir uyan yazısı vardı: Bagaj olarak gelen hayvanlar, binanın arka tarafındaki havayolları taşımacılığı bölümünden teslim alınabilir.

San Francisco Uluslararası Havaalanı'nda asla böyle yazılarla karşılaşmayacağınıza dair hayatınız üzerine bahse girebilirsiniz.

Uçağa binmek üzere dışarı çıktığımızda üç yaşlı adamın eşliğinde koltuk değnekli genç bir adam yanımızdan geçti. Hep birlikte Vida'yı süzdüler ve en çok genç olan süzdü.

San Diego'da, köpekbalığına benzeyen ve aşırı bir uçuş hevesiyle tiz ıslıklı buhar sesi çıkaran uçağımızı beklerken yanında durduğumuz tel örgü, PSA'nın San Francisco'daki güzel bekleme salonundan çok uzaklardaydı.

Serin bir akşamdı ve grilik, çevreyolunun etrafındaki palmiye ağaçlarıyla birlikte üzerimize çökmeye başladı. Her nasılsa palmiyeler yüzünden hava aslında olduğundan daha serin gibiydi. Soğuk onlara pek uygun değildi.

Uçaklardan birinin alana indiği yerden bir askeri bandonun sesi geliyordu. Ama neden çaldıkları anlayamayacak kadar uzaktaydılar. Belki bir önde gelen geliyor veya gidiyordu. Bandonun sesi yediğim hamburgerin tadı gibiydi.

sonsuzu dek gizli tılsımım

Yine kanadın üstüne, geçen seferki koltuklarımıza oturduk ve ben bu kez de cam tarafındaydım. On iki saniye içinde, birdenbire karanlık çöktü. Vida sessiz ve yorgundu. Kanadın ucunda küçük bir ışık vardı. Yirmi üç mil uzakta bir fener kulesi gibi karanlığın içinde yanmakta olan o ışığa takıldım kaldım ve onu sonsuzu dek gizli tılsımım olarak benimsedim.

Koridorun öbür tarafında genç bir rahip oturuyordu. Los Angeles'a kadar olan kısacık mesafede Vida'ya vahim bir biçimde çarpılmıştı.

Önce bunu belli etmemeye çalıştı ama bir süre sonra kendini bu duruma teslim etti. Bir ara koridora doğru eğilip Vida'ya bir şey söyleyecek gibi oldu. Gerçekten de ona bir şey söylemeye niyetliydi ama sonra fikrini değiştirdi.

Tijuana yollarında yorgun ve halsiz düşmesine rağmen, California üzerinden Los Angeles'a doğru gökyüzünde hızla ilerleyen en güzel şey olan zavallı kürtajlı sevgilime ne söylemek isteyebileceğini büyük olasılıkla uzun bir süre merak edecektim.

Düşüncelerim, rahibin Vida'ya olan ilgisinden kütüphanede bizi bekleyen Foster'a kaydı. Acaba bugün gelen kitapların üstesinden gelebiliyor muydu?

Onları uygun bir biçimde karşıladığını, yazarları benim yaptığım gibi gibi rahatlattığını ve onlara istedikleri duygusunu verdiğini umuyordum.

"Neyse ki birazdan evde olacağız," dedi Vida, düşüncelerin gürültüsüyle uğuldayan uzun sessizliği bozarak. Vida konuştuğunda rahibin dinginliği gerilimle titreşti.

"Evet," dedim. "Ben de şimdi aynı şeyi düşünüyordum."

"Biliyorum," dedi. "Beyninin içindeki gürültüyü duyabiliyorum. Bence kütüphanede her şey yolundadır. Foster'ın elinden iyi iş geliyor."

"Asıl senin elinden iyi iş geliyor," dedim.

"Teşekkürler," dedi. "Bir an önce eve ulaşırsak iyi olacak. Kütüphaneye vardığımızda uyumak istiyorum."

Kütüphaneyi evi olarak görmesi çok hoşuma gitmişti. Camdan dışarı, tılsımıma baktım. Onu en az alt tarafta uçmakta olan kahve lekesi kadar seviyordum.

belki ve on bir

Gece her şey çok farklıydı. Ta aşağılardaki evler ve kasabalar inanılmaz bir tutkuyla göz kırpan uzak ışıkları içinde güzelliklerini sergiliyorlardı. Uçakla Los Angeles'a inmek, elmas bir yüzüğün içine konmak gibiydi.

Rahip Los Angeles'ta uçaktan inmek istemedi ama inmesi gerekiyordu çünkü gideceği yere gelmişti. Belki Vida ona birini hatırlatmıştı. Belki annesi çok güzeldi ve bunun üstesinden nasıl geleceğini bilemiyordu, bu yüzden de rahip olmuştu, ama şimdi Vida'nın kimliğinde güzelliği yeniden görmek, zamanın aynalan içinde helezonlar çizerek dönmek gibiydi belki.

Belki de tüm hayatım boyunca düşündüğüm her şeyden farklı bir şey düşünüyordum ve düşünceleri o kadar üstün bir doğaya sahipti ki bir heykele dönüştürülebilirdi... belki. Foster'ın dediği gibi, "Dünyada bir; sürü belki var ama yeterince insan yok."

Birdenbire yeniden kütüphanem için endişelenmeye başladım ve rahibin Los Angeles'ın bir parçası olup orada kendi payına düşeni yapmak üzere Vida'nın anısını yanına alıp uçaktan inişini kaçırdım.

"Gördün mü?" dedi Vida.

"Evet," dedim.

"On bir yaşımdan beri hep böyle olur." dedi.

fresno, sonra salinas'a 3½ dakika

Bu uçustaki hostesler olağanüstü yüzeyseldi ve krom tebessümlerden başka özgünlüğü olmayan bir dünyaya yarı-kadın olan bir anne tarafından getirilmiş gibiydiler. Şüphesiz hepsi de güzeldi.

İçlerinden biri bize çeşitli kokteyller satmaya çalışarak küçük bir servis arabasını iteliyordu. Önceden bilgisayara kaydedilmiş gibi sürekli aynı tonda konuşan, olumlu bulduğum insan dışı bir sesi vardı.

"Bir kokteyl alın.

"Bir kokteyl alın.

"Bir kokteyl alın."

Küçük servis arabasını gökyüzünde sürerken.

"Bir kokteyl alın.

"Bir kokteyl alın.

"Bir kokteyl alın."

Aşağıda hiç ışık yoktu.

Parılda, ey gizli tılsım!

Yüzümü cama yapıştırıp dışarıya iyice baktım ve bir yıldız gördüm. Bir dilek tuttum ama ne olduğunu söylemeyeceğim. Niye söyleyeyim ki? Bayan Sıfır'dan bir kokteyl satın alın ve kendi yıldızınızı kendiniz bulun. Geceleyin gökyüzünde herkese yetecek kadar var.

Arkamızda oturan iki kadın, San Francisco'ya varana kadar, otuz dokuz dakika boyunca ojelerden söz ettiler. Kadınlardan biri ojesiz tırnakların kayaların altına sokulması gerektiğini düşünüyordu.

Vida'nın tırnaklarında oje yoktu ama önemsemiyordu. Kadınlardan ne konuştuğuna da dikkat etmiyordu.

Uçak zaman zaman görünmez bir at hopluyor gibi oluyordu ama bundan rahatsız olmuyordum. Çünkü 727 Jete âşık olmak üzereydim, benim gökyüzündeki evim, havadaki aşkım.

Pilotun ya da başka bir erkeğin sesi pencerelerden aşağı doğru bakarsak Salinas'a 3½ dakikalık uzaklıkta olan Fresno'nun ışıklarını görebileceğimizi söyledi.

Ben de zaten Salinas'ı arıyordum ama tam o sırada uçakta bir şey oldu. Kadınlardan biri on yıl önce ojesini bir kedinin üstüne dökmüştü, bunu düşünmek için bir anlığına uzaklara doğru baktım ve Salinas'ı kaçırdım. Ben de tılsımım Salinas'mış gibi davrandım.

kürtaj azizi

Arkamızdaki kadınlar oje konulu sohbetlerini bitirdiğinde San Francisco'ya inmek üzereydi.

"Tırnaklarım ojesizken ölü bulunmak istemezdim," dedi kadınlardan biri.

"Haklısın," dedi öteki.

İnişe yalnızca üç mil kaldığından siyah bir otoyol gibi tılsımına uzanan kanadı göremez oldum.

Sanki kanatsız olarak, sadece tılsımımınla inişe geçiyorduk.

Ah, tekerlekler yere değer değmez kanat sihirli bir şekilde ortaya çıktı.

Terminalin her tarafında askerler vardı. Sanki bir ordu oraya kamp kurmuştu. Vida'yı gördüklerinde yerlerinde hopladılar. Otopark'ta bıraktığımız vana doğru yürürken Vida Birleşik Devletler Ordusu'nun sperm katsayısını üç tona çıkarıyordu.

Vida, sivil nüfusu da etkiledi. Banker kılıklı bir adamın doğruca gidip Doğulu bir kadına çarparak onu yere sermesine neden oldu. Kadın çok şaşırды, çünkü Saygon'dan yeni gelmişti ve Amerika'ya ilk gelişinde bu şekilde karşılanmayı beklemiyordu.

Ama ne yazık ki Vida'daki o şeyin bir başka kurbanı olmuştu.

"Sen böyle bir şeyi kaldırabilir misin?" dedi Vida.

"Sendeki o şeyi şişelemeliyiz," dedim.

"Vida Pop," dedi Vida.

"Nasılsın?" dedim kolumu beline dolayarak.

"Eve döndüğüm için mutluyum," dedi.

Bizim için henüz hazır olmadığımız şeyler yapmak isteyen ve Playboy sibernetik sarayına benzeyen San Francisco Uluslararası Havaalanı, her şeye rağmen Tijuana'dan dönüşümüzde yuvamıza doğru ilk adımı attığımız yerdі.

Ayrıca kütüphaneye dönüp Foster'ı göreceğim için de tedirgindim.

Bufano Heykeli huzur ve barış içinde bizi bekliyordu ama buna anlam veremiyorduk çünkü devasa bir top üzerine bağlanmış top güllerini andıran insanlarla çevrelenmişti.

Vana binerken buraya Kürtaj Azizi'nin, bu her kim olursa olsun, bir heykelinin dikilmesi gerektiğini düşündüm. Meksika'daki Dr. Garcia ve asistanlarını bekleyen, saygın ellere uçarak, Ateş ve Su Krallığı'na Vida'yla birlikte yaptığımız yolculuğun aynısını yapan binlerce kadın için otoparkın bir yerine böyle bir heykel yerleştirilmeliydi.

Tanrı'ya şükür vanın içten, insana huzur veren bir hali vardı. Van, Foster'ın kokusunu ve yaşam tarzını yansıtıyordu. California yolculuğu hikâyesinden sonra vanda olmak çok güzeldi.

Elimi Vida'nın kucağına koydum ve San Francisco'ya doğru önümüzdeki arabaların güller gibi parlayan kırmızı ışıklarını takip ederek kat ettiğimiz yol boyunca elim orada kaldı.

Yeni Bir Yaşam

Kütüphaneye döndüğümüzde gözümüze çarpan ilk şey geleneksel tişörtüyle dışarıda, basamaklarda oturan Foster oldu. Artık karanlık çökmüş ve hava soğumuş olduğu halde.

Kütüphanenin ışıklan yanıyordu ve Foster'ın dışarıda ne yaptığını merak ettim. Kütüphaneye göz kulak olmak için pek iyi bir yol değildi bu.

Foster ayağa kalktı ve o kocaman, sıcakkanlı el sallamasıyla bizi selamladı.

"Selam size yabancılar," dedi. "Nasıl gitti?"

"İyi," dedim vandan inerken. "Orada ne yapıyorsun?"

"Güzelim nasıl?" dedi Foster, Vida'ya.

"İyi," dedi.

"Niye içeride değilsin," dedim.

"Yorgun musun, tatlım?" dedi Foster Vida'ya. Kolunu yavaşça ona sararak.

"Biraz," dedi Vida.

"Güzel, zaten öyle olması gerek, ama uzun sürmez."

"Kütüphane?" dedim.

"Cici kız," dedi Foster Vida'ya. "Seni gördüğüme ne kadar sevindim bilemezsin! Bir milyon dolar kadar çekici bir çeyreklik gibisin. Ne görüntü!" dedi onu yanağından öperken.

"Kütüphane?" dedim.

Foster bana döndü. "Onun için üzgünüm," dedi ve tekrar Vida'ya döndü. "Ah, ne kız!"

"Ne için üzgünsün?" dedim.

"Tasalanma," dedi Foster. "En iyisi oldu. Dinlenmeye, mekân değişikliğine ihtiyacın var. Şimdi çok daha mutlu olacaksın."

"Nasıl daha mutlu? Neler oluyor?"

"Pekala," dedi Foster. Kolunu Vida'nın beline doladı. Neler olup bittiğini açıklamaya çabalarken Vida da ona bakıyordu.

Foster açıklamasını sürdürdükçe yüzündeki hafif tebessüm giderek genişliyordu. "Pekala, olay şöyle gelişti: Ben orada oturmuş sizin kaçıklar yuvasına göz kulak olurken bu hanım bir kitapla geldi ve..."

Foster'ın omuzu üzerinden ışığı dostça parıldayan kütüphaneye doğru baktım ve cam kapının ardında, masanın başında oturan bir kadın gördüm.

Yüzünü göremiyordum ama bir kadın olduğunu ve evindeymiş gibi davrandığını görebiliyordum. Kalbim ve midem bedenimin içinde garip şeyler yapmaya başladılar.

"Yani sen demek istiyorsun ki..." dedim uygun sözcükleri bulamayarak.

"Doğru," dedi Foster, "Kütüphaneyi rezalet bir şekilde idare ettiğimi, pis bir serseri olduğumu ve işi kendisinin üstleneceğini söyleyip teşekkür etti."

"Senin yıllardan beri burada olduğunu, kütüphane işlerini başarıyla yürüttüğünü ve benim de acil bir durum yüzünden burada olduğumu anlattım. Bunun hiçbir şeyi değiştirmeyeceğini, bir gün için bile olsa bu kütüphaneyi bana emanet etmişsen kütüphanedeki görevini artık hak etmediğini söyledi."

"Ona mağaralarda çalıştığımı söyledim, o da bana bundan böyle orada çalışmayacağımı, erkek kardeşinin bu görevi üstleneceğini söyledi. Ben de iş aramak gibi yeni bir uğraş edinmeliymişim."

"Sonra kütüphanenin yaşanılan bölümünün nerede olduğunu sordu, ben de yolu gösterdim. İçeri girip senin bütün eşyanı topladı. Vida'nın eşyalarını bulduğunda 'Buraya tam zamanında gelmişim!' dedi. Sonra da eşyalarınızı alıp dışarı çıkarmamı söyledi ve o zamandan beri burada oturuyorum."

Aşağıya, basamakların üzerine yığılmış birkaç parçadan oluşan eşyama baktım. Daha önce orada

olduklarına dikkat etmemiştim.

"Buna inanamıyorum," dedim. "Gidip tüm bunların bir hata olduğunu söyleyeceğim ve..."

Tam o sırada kadın masadan kalkıp sinirli sinirli ön kapıya doğru yürüdü ve kapıyı açıp dışarı adımını atmadan bana bağırdı: "Lanet olası eşyalarını toplayıp buradan defol ve koltuğunun altında bir kitap olmadan buraya geri döneyim deme!"

"Bir yanlışlık olmuş," dedim.

"Evet," dedi. "Biliyorum, yanlış olan sensin. Elveda, sürüngen!"

Geri döndü ve ön kapı ona itaat ediyormuşçasına arkasından kapandı.

Lot'un kötü bir gününde olan karısı gibi orada öylece kalakaldım.

Vida deli gibi gülüyordu, Foster da. Kaldırımın üstünde, etrafımda dans etmeye başladılar.

"Bir yanlışlık olmalı!" diye bağırdım onca vahşiliğin içinde.

"Hanımefendiyi duydun," dedi Foster. "Lanet! Lanet! Lanet! Mağara işinden kurtulduğuma ne kadar sevindiğimi anlatamam. Verem olacağımı sanıyordum."

"Ah, sevgilim," dedi Vida dansı yarıda bırakıp kollarını boynuma dolayarak. Foster da eşyalarımızı vana yüklemeye koyuldu. "İşinden kovuldun. Normal bir insan gibi yaşamak zorundasın artık."

"İnanmıyorum," diye iç geçirdim. Sonra beni de vana yüklediler.

"Evet, şimdi ne yapacağız?" dedi Foster.

"Bana gidelim," dedi Vida. "Sadece bir blok ötede oturuyorum, Lyon Caddesi'nde."

"Ben her zaman vanda uyuyabilirim," dedi Foster.

"Hayır. Evde hepimize yetecek kadar yer var," dedi Vida.

Her nasıl olduysa Vida vanı durdurdu ve eski demir parmaklıklarla çevrili, kocaman kırmızı damlı bir evin önünde park etti. Parmaklıklar oldukça zararsız görünüyordu. Zaman içinde vahşiliklerini yitirmişlerdi ve Vida çatı katında oturuyordu.

Evi hoş ve sadeydi. Neredeyse hiç mobilya yoktu. Duvarlar beyaz badanalı ve çıplaktılar.

Ortasında alçak, mermer bir masa olan kalın beyaz halının üzerine oturduk.

"Bir şey içmek ister misiniz?" dedi Vida. "Sanırım hepimizin bir kadeh içkiye ihtiyacı var."

Foster gülümsedi.

Vida buz dolu bardaklarda votka martini getirdi. Hiç vermut katmamıştı. Limon kabuğunu bükerek bardakları süslemişti. Limon bardağın içinde buzdaki çiçekler gibi duruyordu.

"Pikaba bir şey koyayım," dedi Vida. "Sonra da akşam yemeğini hazırlamaya girişeceğim."

Kütüphaneyi kaybetmenin şokunu yaşıyordum ve yeniden gerçek bir evde bulunmanın şaşkınlığı içindeydim. Her iki duygu da gece geçen gemiler gibiydi.

"Lanet olsun, votka muhteşem," dedi Foster.

"Hayır, hayatım," dedim. "Senin dinlenmen gerek. Ben atıştıracak bir şeyler hazırlarım."

"Olmaz," dedi Foster. "Hepimizin biraz kuvvetli bir kahvaltıya ihtiyacı var. Biraz kızarmış patates, soğan ve yumurta, hepsi birlikte pişirilir, üzerine de bir galon ketçap. Malzemeler var mı?"

"Hayır," dedi Vida. "California ve Divisadero'da açık bir yer var."

"Tamam," dedi Foster.

Votkasından bir yudum daha aldı.

"Ah, hiç paranız kaldı mı çocuklar? Ben sıfırım."

Foster'a geri kalan birkaç doları uzattım. Parayı alıp alışverişe gitti.

Vida pikaba bir plak koydu. Beatles'ın Rubber Soul albümüydü. Beatles'ı daha önce hiç duymamıştım. Kütüphaneye gireli ne kadar uzun zaman olmuş!

"İlk önce bunu dinlemeni istiyorum," dedi Vida.

Plağı dinleyerek sessizce oturduk.

"Kim söylüyor?" dedim.

"John Lennon," dedi.

Foster yiyeceklerle geri döndü ve akşam kahvaltımızı hazırlamaya girişti. Çok geçmeden tüm çatı katı soğan kokusuyla doldu.

Bu aylar önceydi.

Şimdi Mayıs sonu ve hep birlikte Berkeley'de küçük bir evde oturuyoruz. Arka tarafta küçük bir avlusu var. Vida, North Beach'te üstsüz bir yerde çalışıyor, böylece gelecek sonbaharda okula geri dönmek için parası olacak. İngilizceyi bir kez daha deneyecek. Foster'ın Pakistanlı bir kız arkadaşı var. Yirmi yaşında ve sosyoloji eğitimi görüyor.

Şimdi içeride kocaman bir Pakistan yemeği hazırlıyor. Foster da elinde bira kutusuyla onu seyrediyor. San Francisco'da Bethlehem Çelik'te bir gece işi buldu. Tersanede bakıma alınmış bir uçak gemisinin onarımında çalışıyor. Bugün Foster'ın izin günü.

Vida bir iş için dışarı çıktı. Birazdan burada olacak. O da bu gece çalışmıyor. Bütün öğleden sonramı, 1964'te Konuşma Özgürlüğü çocuklarının yüzlercesinin tutuklandığı Sproul Hall'ün karşısında, masamın başında geçirdim. American Forever Etc.'ya katkıda bulunuyorum.

Masamı öğle yemeği saatinde çeşmenin yanına kurmaktan hoşlanıyorum, böylece öğrencileri, binlerce renk çiçeğin taç yaprakları gibi akın akın Sather Gate'e dökülürken görebiliyorum. Sproul Hall'ün basamaklarından öğlen vakti giriştikleri politik toplantıları ve entelektüel parfümlerin neşesini seviyorum.

Etrafım yeşil ağaçlarla, tuğlalarla ve bana ihtiyaç duyan insanlarla çevrili olarak bu çeşmenin yanında olmak hoş bir şey. Meydanda ortalıkta dolanan bir sürü köpek bile var. Biçim biçim ve renk renk. Sanırım California Üniversitesi'nde buna benzer şeylere rastlamak önemli.

Vida, Berkeley'de bir kahraman olacağımı söylerken haklıymış.